BARCELONA: PER EDICIÓ DUES PESSETES CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA: 7'50 PTS. Trimestre
UNIÓ POSTAL: 15 PTES. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 8.208 - Dijous, 13 de juliol de 1922 — Edició del vespre — Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

Com pot aconseguir-se un **ESTOMAC FORT** i fer perfectament les digestions sense la més petita molèstia, curant totes les afeccions de l'aparell GASTRO-INTESTINAL?

Prenent el MILLOR medicament

El Gastrófilo del Dr. Greus

Demani's en totes les Farmàcies

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4

BARCELONA

Direcció telegràfica: MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1.

Telèfons números... 4530 A. 4531 A. 4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Conde de Peñalver, núm. 18

Dr. Camps Puntas — Vies urinàries i sa cirurgia. Ronda Universitat, 14. De 3 a 5. Econòmica, de 7 a 8 nit

Dr. Gil Vernet — Cirurgia, Vies urinàries i Hèrnies.-Mallorca, 245, pral. De 3 a 5.-Tel. 1.519 G.

DR. BREMON — Raigs X. Radiografia. Radioterapia. Instal·lació transportable a domicili. BRUCH, 46. — De 4 a 6.

H. BLANCO BAÑERES Plaça S. Jaume Call, 21 S. Honorat, 1 i 3

Telèfon 190 A.

Fins el 15 de juliol per fi de temporada

Veritable Rebaixa de Preus

en articles de les diverses seccions de la casa

Immens i variat assortit en cretones

a preus sumament aventatjosos

Gelatina de carn i de gallina Aliment poderós. E. Martignole. Flascó de cristall, Escudellers, 10

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 12 de juliol de 1922.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 765'4, 765'5, 763'8.

Termòmetre sec: 19'2, 23'7, 22'1.

Termòmetre humit: 16'2, 19'3, 19'1.

Humitat (centèsimes de saturació): 72, 63, 74.

Direcció del vent: N., SSE., SO.

Velocitat del vent en metres per segon: 5, 1, 2.

Estat del cel: Tapat, Nuvolós.

Classes de núvols: N.St., K., C.K. N.St.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 24'0; mínima, 18'1; mínima prop del sol, 15'9.

Oscil·lació termomètrica: 5'9.

Temperatura mitja: 21'1.

Precipitació acuosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 2'6 mm.

Recorregut del vent en igual període, 160 km.

Observacions particulars: No-cap.

El director, E. Alcobé.

Vanos Cardús Portaferrissa, 10

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

La Junta Directiva de la Societat de Estudis Econòmics, ha quedat constituïda en la forma següent:

President, don Cristòfol Massó; vicepresident, don Joan Mon Pascual; secretari, don Andreu Bausili; vice-secretari, don Enric Febrer; tresorer, don Cèsar Ibarrola; vice-tresorer, don Rafel Arenas; bibliotecaris, don Ramir Delgado i don Manuel Sierra.

Secció de Política Econòmica. — Don Aureli Ras, president; don Lluís Valeri, secretari.

Secció Social. — Don Josep M. Boix, president; don Francesc Montalvo, secretari.

Secció de Dret Comercial. — Don Josep M. Omar, president; don Manuel Casals, secretari.

Secció de Banca. — Don Joan Saurina, president; don Francesc Colindres, secretari.

Cristèlleries J. Llorens, R. Flors, 30

-CARDÓ P.ª Tarragona per Mora la Nova. Estació hidromineral. Alçada mitja, 650 metres, màxima (1010) en ple bosc. **Vies respiratòries, pell, intestins, diabetis,** clima sec. Informes: LA IDEAL SAMARITANA. Archs, 10, Tel. 5149 A.

Ahir, a les nou del vespre, Francesc Macià, de 32 anys, casat, que viu rellogat al primer pis, primera porta del número 103 del carrer de la Diputació, va agredir amb una arma de foc a l'estadant del pis, Pere Condona Torrecilla, de 18 anys, causant-li una ferida greu a l'abdomen. Sembla que l'agressió és deguda a baralles entre estadants i rellogat.

L'agressor va desaparèixer i el ferit, després d'auxiliat al dispensari de la Universitat, va ésser trasllatat al Clínic.

Hotel Ritz

Es el lloc més ideal de Barcelona per a dinar i sopar bé

Totes les nits ball al

Jardí d'Estiu

10 pessetes cobert

Essent necessari procedir a la realització de diverses reformes i construccions al Museu de Catalunya, del Parc, la Junta de Ciències Naturals, acordà, en la seva darrera sessió, tancar temporalment el susdit Museu en ço que és exhibit al públic, continuant els treballs de recol·lecció i investigació com fins ara.

JOIES **VILANOVA** Unió, 6

JABONES ROCAMORA

"EL LEON"

"LA PAJARITA"

PARA TODOS LOS USOS

L'Exposició de Treballs Escolars, executats aquest curs pels alumnes de l'Escola Nacional Graduada de nois del Districte I, situada al carrer de Balboa, lletra L, restarà oberta al públic demà i demà passat, de nou o dotze del matí, i de quatre a set de la tarda, i el diumenge, de nou a una.

En procedir-se a la renovació de càrrecs del Consell Directiu de l'Associació Barcelonina de mestres oficials, a l'Assemblea general ordinària celebrada darrerament, foren reelegits per aclamació, els individus que havien de cessar, restant, per tant, altra vegada compost com segueix l'esmentat Consell Directiu:

President, don Antoni Galés; vicepresident, don Josep Montua; secretari, don Josep Figarola; tresorer, don Joan Gaspar; comptador, donya Antònia Llop; vocals: donya Anna Rubiés i don Llorenç Cabós.

VAJILLA FISA

Borrell 91 a 97

Articles d'ocasió i utilitat propis per a casa de camp. ACCENTUADA ECONOMIA

El nostre bon amic i company el distingit repòrter fotògraf don Josep Maria Segarra, ha obtingut el primer premi en el concurs de fotografies de la batalla de flors celebrada darrerament a Montjuich.

La nostra coral enhorabona.

- Sabó La Creu Blanca

Econòmic superior

Es ven a tot arreu

-Vichy Català

Aigua mineral natural digestiva i més econòmica que les similars.

La motocicleta 1383, passant pel carrer de Campo Sagrado, va atropellar a Joan Torres Gomis, de 25 anys, causant-li una ferida contusa al braç esquerre i contusions a diferents parts del cos.

Va ser auxiliat al dispensari de Santa Madrona.

Sobre la una de la matinada es presentà al dispensari de la Barceloneta Sebastiana López Navarro, de 56 anys, habitant Enna, 23, la qual tenia una ferida al cap, amb secció de l'artèria temporal i molta hemorràgia, pronòstic reservat.

Va declarar que, passant per la vora del Bogatell, l'havien assaltada tres homes, que intentaren robar-la, i com que no dula res, la bastonejaren i fugiren.

— Assegurem que el **Champ-Sors**, etiqueta verda, és el millor xampany.

A darrera hora de la nit va ser auxiliat al dispensari de Sant Andreu Ramon Anglada Canals, de 48 anys, pellaire, el qual tenia una ferida incisa de pronòstic reservat al front, produïda, segons va dir, per un vigilant del carrer de la Sagrera. El fet va ser denunciat al jutjat per la guàrdia civil.

— **VANOS** Fernando, 14, casa **CLAPÉS**

A un cinema de Sant Andreu s'hi donava una sessió de boxa, i un dels atletes treballà amb tant de braó, que d'un cop de puny va fer anar a parar el seu contrincant al dispensari amb els llavis fets malbé.

L'Ateneu Obrer del districte II celebrarà el vinent diumenge Consell general ordinari, de conformitat amb sos estatuts, essent de primera convocatòria a dos quarts de quatre i de segona a les quatre.

-Ceregumil Recomenat i adoptat per eminències mèdiques

Un obrer va denunciar que, passant pel carrer del Migdia, va veure uns individus que es barallaven i va tractar de descompartir-los. Després, va notar que li havien pres de la butxaca 60 pessetes, suposant que la baralla era fingida a fi de realitzar l'escamoteig.

A un dependent de comerç li van pendre la bicicleta que havia deixat a la porta del Banc Internacional.

A un bar del carrer de Sant Pau, una parella de seguretat va observar que un dels concurrents, que discutia amb un altre, feia acció de treure una arma.

El van escorcollar i li van trobar un revòlver Bulldog i algunes càpsules. El portador de l'arma, que és licenciat del Terç d'Estrangers, va ser conduït a la delegació.

VAJILLA FISA

Borrell 91 a 97

Novetats en objectes per a regal

Amb motiu del festival organitzat per al 15 del corrent, a les 10 de la nit, per l'Agrupació Excursionista «Catalunya», per a celebrar el seu desè aniversari de la seva fundació, serà donat el nomenament de president i soci honorari als senyors Cèsar August Torras i a En Josep Mullor.

Ultra altres valuosos elements, pendran part al festival l'Esbart de Dansaires del Casal Nacionalista de la Barceloneta, corrent l'audició de sardanes a càrrec de la cobla «Cathalònia».

A part de totes les entitats excursionistes, queden invitats tots els socis de l'Orfeó Català.

Aquest matí fou auxiliada al seu domicili, carrer de Pons i Gallarza, núm. 23, Maria Fabra, de 60 anys la qual tenia algunes contusions, no de molta gravetat, a causa d'haver caigut al dipòsit de la letrina, de resultes d'haver-se enfonsat la volta quan hi passava pel damunt.

— Jocs de cafè de porcellana decorats amb rams i filet d'or, des de 25 pessetes en les vaixelleries de **Lluís INGLADA** de la Rambla de les Flors, 8, i Ronda de Sant Antoni, 5.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

SENAT

Madrid, 12, 8'30 nit

Amb dades que llegeix, demostra el senyor Fresneda que de l'any 1920 ençà, que es va parlar de la necessitat d'anar a l'amortització, han augmentat en més de 1.000 els caps i oficials de l'exèrcit, donant-se, demés, l'anomalia de què hi ha més capitans que subalterns, i dos caps per cada tinent.

Com que hi ha un sobrant de personal veritablement enorme, ha estat necessari crear una sèrie de destins, per a donar-los ocupació, els quals motiven un gran descontent. A infanteria hi ha 67 coronels, més que regiments, i a Cavalleria, Artilleria, Enginyers, etc., resulta la mateixa proporció. Això sense comptar amb els caps i oficials de l'escala de reserva.

Demés d'aquest vici d'excés de personal, hi ha la mala organització dels serveis.

Analitza la reforma per la llei de 1918, i diu que conté veritables anomalies. Els nou col·legis d'orfens que hi ha per als diversos Cossos han gastat més el darrer any, que tots els Instituts de segon ensenyament.

Per a concentrar les nostres 16 divisions, en un cas d'agressió a la frontera francesa, necessitaríem més d'un mes, suspenent tot altre tràfec ferroviari.

Dedueix de tot això i d'altres causes que esmenta, que estem fent un enorme sacrifici sense cap finalitat. Tot això és causa de la manca total de pla i orientació.

Tracta de l'opinió militar, i diu que és millor un exèrcit sublevat, que un exèrcit d'opinió dividida.

El general MARINA. — Totes dues coses són dolentes.

El senyor FRESNEDA. — Però és pitjor un exèrcit sense opinió.

Termina dient que l'ideal d'aquest, com el de tots els altres pressupostos, seria l'assignació d'una quantitat global que no fos susceptible a posteriors augments, fixant-lo en 120 milions de pessetes.

Dedica un tribut d'admiració i elogi als generals, caps i oficials que han vessat llur sang a l'Africa, en defensa de la Pàtria.

El marquès de HOYOS li contesta per la Comissió.

Convé que hi ha alguns dels defectes apuntats, i diu que precisa una reorganització militar perfectament meditada, i lliure de tot prejudici polític.

Breument rectifica el senyor FRESNEDA.

El senyor LOPEZ PELEGRIN es congratula de què una interrupció seva hagi motivat les paraules de just elogi, dedicades a l'Exèrcit.

El senyor FRESNEDA fa constar que les paraules dedicades al Cos d'Enginyers, foren pronunciades amb anterioritat a la interrupció del senyor López Pelegrín.

El senyor GALARZA consumeix el segon torn en contra.

Comença manifestant que el pressupost de Guerra, inclòs amb les despeses del Marroc, sobrepassa la xifra de 780 milions de pessetes, i aquesta quantitat dedicada a aquest departament ministerial, és superior a la que pot suportar la potència econòmica d'Espanya.

Sobre l'organització de l'exèrcit, diu que és molt deficient, començant per la llei de reclutament. Es dóna el cas que els soldats de quota que havien d'haver estat llicenciats als tres i cinc mesos de servei, porten més de vuit mesos a files, sense saber quan seran llicenciats.

El senyor TRIAS. — Demano la paraula.

El senyor GALARZA.—Doncs aquesta anomalia és necessari que termini, perquè de continuar, com es va a demanar als pares d'aquests soldats que facin efectiva la segona part de la quota?

Demana que els generals que estan en primera i segona reserva puguin exercir aquells destins que no tenen manament, i això que dic, per als generals ho faig extensiu als caps i oficials. També crec que podrien ésser aprofitats els serveis de molts caps i oficials que pertanyen al Cos d'Invàlids.

S'ocupa de les bandes de música militars, i diu que són un centenar les que hi ha al nostre exèrcit. Calculant que el cost de cadascuna és de 100.000 pessetes anuals, resulta que gastem en aquesta atenció deu milions de pessetes. En un país on es gasten vuit milions de pessetes per a Sanitat, em sembla molt emprar deu milions en música.

Entén que amb una banda per brigada n'hi hauria més que suficient.

S'ocupa de la situació dels retirats i llurs famílies, i demana per als esmentats determinats aventatges, i assenyala l'anomalia que els retirats en l'any 5 cobrin molt menys de la meitat que els que s'han retirat l'any 1920.

El ministre de la GUERRA creu exagerats els judicis exposats a propòsit de la reorganització de l'exèrcit, si bé reconeix que no és perfecta la seva organització.

Respecte a ço que ha dit sobre els soldats de quota, diu que el Govern s'atén a ço que sobre aquest particular disposa la llei, puix no cal oblidar que ens trobem en temps de circumstàncies extraordinàries o de guerra.

Contesta altres extrems dels discursos anteriors, però ho fa amb veu tan baixa, que no se sent des de la tribuna.

El senyor GALARZA rectifica.

El senyor TRIAS parla per allusions.

Diu que han arribat a son poder nombroses queixes de pares de soldats de quota que havien d'haver estat llicenciats, i que encara continuen a l'exèrcit. Es dóna el cas estrany que els soldats de quota del mateix contingent que estaven a la Península, han estat llicenciats, i en canvi continuen a files els que presten servei a l'Africa.

També es dóna el cas estrany que hagin estat llicenciats els soldats que pagaren la quota de 1.000 pessetes, i en canvi no ho hagin estat els que pagaren les 2.000.

Pregunta a l'ensems al ministre, la raó del perquè no ha estat repatriat el regiment de Vergara que a primers d'agost fou portat a l'Africa, havent-se dit que la repatriació es faria per torn d'antiguitat.

El ministre de la GUERRA no contesta al primer prec per no tenir a la mà els articles de la llei que es venen aplicant als diversos casos dels soldats de quota. Referent al segon, la repatriació és fa per rigorós torn d'antiguitat.

Acaba el debat de totalitat, començant la discussió de l'articulat.

El marquès de LEI defensa un vot particular a l'article primer, que la Comissió no accepta. En virtut d'això demana votació nominal.

El president suspèn el debat per no haver-hi nombre suficient de senadors.

Continua la discussió del projecte de llei sobre redempció de foros.

Se suspèn el debat per no haver-hi nombre suficient de senadors.

Es vota definitivament la concessió de crèdits extraordinaris aprovada en començar la sessió, i s'aixeca aquesta a les 7'50.

CONGRES

El ministre de FINANCES intervé per a exposar la dificultat que hi ha d'incorporar aquest vot particular a l'articulat, puix l'escalafó del Magisteri suposa un augment de despeses molt considerable.

Creu que hi ha un xic d'exageració en ço que es diu sobre l'abandó de l'ensenyament. Si bé encara hi ha molt per fer, és indubtable que tots els anys es millora molt la situació dels mestres i les escoles. Es clar que no anem amb la rapidesa que seria de desitjar, però no es pot caminar més de pressa, puix no hi hauria ni mestres ni material, si es creessin prèviament les escoles en nombre excessiu.

El senyor VINCENTI torna a rectificar, i per a la presa en consideració, del vot particular, es demana votació nominal.

S'hi procedeix, i queda rebutjat per 71 vots contra 40.

El senyor GASCON I MARIN, formula la seva protesta per la conducta que ve seguint la Comissió rebutjant coses que el ministre d'Instrucció pública ha enviat per Reials ordres i que signifiquen molt menys que els crèdits necessaris per a altres coses que aquesta mateixa tarda s'han acceptat.

Que quedi, doncs, consignat que pel que afecta a Instrucció pública, la Comissió observa un criteri de restricció del que té per a altres assumptes.

El senyor CASTELL li contesta, dient que aquesta imputació és infonamentada, i manifestant que en el pressupost d'Instrucció pública s'ha donat tot el que s'ha pogut.

Es rebutjat un altre vot particular del senyor Montes Jovellar que es refereix a l'organització del professorat universitari.

El senyor MOLINA PADILLA defensa un altre vot particular del comte de Santa Engràcia, en el qual es demana la construcció d'escoles i habitacions per a mestres amb les aportacions dels municipis i entitats particulars, en metàl·lic i material i solars amb el 16 per 100 del recàrrec establert en la contribució d'immobles, conreus i ramaderies per al pagament de les atencions d'ensenyament primari, en la quantia que resulti sobrant després de reintegrat el Tresor de les obligacions incorporades al pressupost per a l'exercici econòmic de 1922.

El senyor CASTELL li contesta oposant-s'hi, i després de rectificar tots dos, és rebutjat el vot particular.

El senyor LEQUERICA defensa un altre vot particular en el qual es sol·licita que els alumnes de les Universitats paguin els drets de matrícula en metàl·lic.

També és rebutjat.

El enyor GASCON I MARIN aprofita l'ocasió per a doldre's de l'anòmala situació en què es troben les Universitats espanyoles que no saben quin és llur estat legal de relacions amb el poder públic, d'ençà del Decret de 1919 sobre autonomia universitària. No s'ha aprovat el projecte de llei sobre autonomia universitària, i ara la Cambra rebutja un mitjà d'ingressos perquè l'autonomia de les Universitats sigui eficaç. Com que això no pot continuar així, invita al Govern que, abans d'obrir-se la matrícula vinent, dicti una disposició que concreti molt bé tot el concernent a les matrícules, perquè els claustres i els alumnes sàpiguen a què atendre's.

Es rebutgen unes esmenes.

Havent arribat a la Cambra el ministre d'Estat, es posa a discussió l'article 45 del dictamen que abans ha quedat pendent d'aprovació.

Aquest article demana que s'autoritzi al Govern perquè pugui atorgar al Sindicat Nacional de Reconstrucció que com a participació al Sindicat Internacional de Reconstrucció es constitueixin els auxilis que jutgi necessaris en ordre a garantia d'interesos o bestretes de capital, així com també el tracte més favorable en relació amb el Banc d'Espanya, obtenint, en canvi, les degudes compensacions i aventatges per al Tresor i la indústria nacional.

El marquès de BUNIEL formula observacions i demana explicacions al Govern perquè el Parlament sàpiga fins on es va a comprometre Espanya en aquesta aventura.

Considera l'assumpte de gran importància, i per això demana que se li donin les raons polítiques que recomanen el nostre ingrés en aquest Sindicat Internacional de Reconstrucció.

El senyor WAIS diu que la Comissió no ha procedit amb lleugeresa en aquesta qüestió, i que ha redactat l'article després d'amples explicacions del ministre de Finances.

El senyor BARCIA exposa la seva conformitat amb una part del que ha manifestat el marquès de Buniel.

Es dol que de 1915 ençà el Parlament no hagi tractat cap qüestió de caràcter internacional que afecti a Espanya, llevat la Conferència de Washington.

Això significa menyspreu al Parlament, i sembla que la burocràcia del ministeri d'Estat és oposada que aquests assumptes siguin públicament tractats en el Parlament. Així es pot donar el cas que s'hagi format el Sindicat espanyol de reconstrucció, sense que se sàpiga res més que les notícies publicades pels diaris, però ni la Comissió permanent d'Hisenda, ni la d'Estat, ni el Parlament, s'han assabentat de res.

Aquestes coses vènen a coneixement del Parlament quan ja no hi ha manera d'esmenar els mals.

Es queixa que el Senat, sense assabentar-se del que feia, hagi suprimit una partida del pressupost d'Estat que el ministre del dit departament proposà i el Congrés aprovà per a restablir un centre d'estudis que té relació amb la nostra vida internacional.

El senyor VINCENTI. — Com ho està fent amb altres partides.

El senyor BARCIA prega al ministre que concreti bé, perquè el Parlament s'assabenti del que hi ha en aquesta matèria a què es refereix aquest article 45 que ens obliga a un compromís internacional.

No s'han d'adoptar resolucions que afecten a l'esdevenidor d'Espanya sense saber-ne res el Parlament.

El ministre d'ESTAT manifesta que en ell no hi ha resistències per a tractar d'aquest assumpte, puix ja contestà al president de la Comissió d'Estat, que aquesta setmana vindrà a deposar davant la Comissió sobre aquest i altres assumptes. A l'ensems, li feia el mateix requeriment al Senat, i ell acudí exposant tot el que se li preguntava.

A través de l'article 45, que es discuteix, diu que no es veu cap compromís internacional.

Explica com sorgí a Gènova la idea d'aquest Sindicat de reconstrucció, i diu que la invitació es va dirigir als particulars, que eren els que havien de contribuir amb llurs diners a l'empresa. En assabentar-se del termini peremptori, ell invità al ministre de Finances perquè explorés la voluntad de la banca privada, i aquesta va contestar que no tenia cap inconvenient a formar un sindicat nacional per a contribuir amb 500.000 lliures. El Govern va veure això amb simpatia, i el que féu és venir amb aquest article al Parlament, i demanar garantia per a aquest capital.

El termini peremptori que va donar la Conferència de Gènova, ha estat ampliat, tenint en compte que la Conferència de La Haia pot adoptar acords que tinguin importància en relació amb aquesta matèria, i amb això hi ha hagut una rectificació, donada la rapidesa amb que es tramità a Gènova.

Insisteix que no hi ha cap compromís internacional, puix el Govern espanyol no s'ha comprometès amb el de cap més país en res. Es tracta d'una cosa de la banca privada, i ço que fa el Govern és només garantitzar un interès al capital espanyol.

Contestant al senyor Barcia, li diu que no li remordeix la consciència d'haver-se negat que es desenrotllés cap interpel·lació de caràcter internacional.

Creu que el Parlament ha d'assabentar-se d'aquestes qüestions, i fa protestes d'un gran respecte al Parlament.

El marquès de BUNIEL, en rectificar, manifesta que el compromís, en cert sentit, existeix, ja que el Govern dóna el seu aval al Sindicat nacional. Demés, suposa que el Govern haurà acceptat la fórmula de Londres sobre el Sindicat internacional de reconstrucció, i en ella es parla de la garantia dels ministres, en una o en altra forma.

De conformitat amb uns Estatuts, que ensenya, assegura que ens hem lligat a un compromís, i això és el que el Govern ha de declarar. Ara es parla de 500.000 lliures, però si demà s'ha d'ampliar aquest capital, què farà el Govern?

Madrid, 12, 10'30 nit

El ministre d'ESTAT insisteix que no hi ha cap compromís internacional, i que si cal ampliar el capital, això serà cosa de la banca privada que formi el Sindicat.

El marquès de BUNIEL demana noves explicacions sobre el que el Govern va a garantir, per a saber si seran només les 500.000 lliures esterlines o si serà una altra quantitat.

El ministre de FINANCES ratifica les manifestacions del seu company, el d'Estat, i afegeix que aquesta quantitat és la mínima per a poder tenir representació al Sindicat Internacional.

Diu que ell, com a negoci, féu la invitació a la banca privada, i li envià els models dels Estatuts, considerant un honor que s'invités a Espanya per a formar part d'aquest Sindicat Internacional.

Està conforme amb el ministre d'Estat, en què no hi ha cap compromís internacional, i en canvi ens convé molt ajudar a reconstituir la vida econòmica de molts pobles.

El marquès de BUNIEL torna a rectificar, i dedueix de les paraules del ministre de Finances, que només es van a garantir 500.000 lliures; però pregunta en què va a consistir l'aval de l'Estat. Serà per als interessos? Serà per a les bestretes de capital? Serà per facilitats del Banc d'Espanya? Perquè no es diu clar.

El ministre de FINANCES. — Perquè encara no s'ha contractat.

Diu que la garantia serà sobre el capital que s'inverteixi.

Assegura que l'Estat no s'ha de comprometre, i que ha d'atorgar l'ajut a canvi d'altres aventatges.

El senyor BARCIA rectifica, i diu que el de menys en aquest assumpte, és la part de crematística; l'important és el caràcter internacional.

El ministre d'ESTAT manifesta que el debat s'aparta del seu objecte.

Afegeix que a les obres internacionals s'hi va de diverses maneres i ara acudim a una invitació que se'ns ha fet, i per a això el Govern apel·la a les garanties que aquest article determina.

El senyor PEREZ URRUTIA formula també algunes observacions a l'article.

(Es prorroga la sessió per menys de dues hores.)

El ministre d'ESTAT li contesta, i rectifiquen tots dos.

El senyor PRIETO intervé, i s'estranya que una nació com Espanya, destruïda, amb unes Hurdes i que tant necessitada es troba de protecció, vagi, amb el seu esforç econòmic, a ajudar països estrangers.

El marquès d'OLERDOLA intervé per a combatre l'article, i diu que cada vegada que els Bancs espanyols, o almenys els que dirigeixen el moviment capitalista d'Espanya, han de realitzar negocis i posar-se en relació amb l'estranger, demanen l'auxili de l'Estat.

El ministre de FINANCES diu una vegada més que aquesta autorització no enciou cap perill per al Tresor espanyol.

S'admet una esmena del senyor Atienza, proposant un article addicional.

El senyor NOUGUES en defensa una altra perquè s'autoritzi al Govern per a disposar dels crèdits necessaris amb destinació a la construcció d'edificis públics, puix amb el que es paga per lloguers, n'hi ha de sobres per a amortitzar aquests crèdits.

Es rebutja l'esmena.

Se n'accepten d'altres.

S'aprova aquest article addicional, retrotraient tots els efectes d'aquesta llei al primer de juliol actual.

Amb això queda aprovat l'articulat de la llei de pressupostos.

El senyor VINCENTI formula la seva protesta més enèrgica per l'acord del Senat de no admetre cap iniciativa dels diputats.

El PRESIDENT li diu que en això hi ha d'haver un error, puix cap Cambra pot pendre aquest acord respecte de l'altra.

El senyor VINCENTI insisteix en la seva protesta.

S'aproven diversos dictàmens, entre ells alguns de concessió de crèdits.

Es voten definitivament diversos dictàmens, entre ells el relatiu a l'articulat de la llei de pressupostos.

S'aixeca la sssió a ls deu de la nit.

EL FUTUR ALT COMISSARI

Madrid, 13, 12'30 matinada

Després del despatx que ha tingut aquest matí el president del Consell amb el Rei, es pot considerar oficialment admesa pel Govern, la dimissió del general Berenguer.

Si bé demà no serà firmat encara el nomenament del substitut, els corrents s'inclinen pel general de divisió, senyor Barrera, ex-comandant de Larraix i actual sots-secretari del ministeri de la Guerra.

LES TASQUES PARLAMENTARIES

Amb l'aprovació dels pressupostos al Congrés, han acabat les sessions matinals.

Demà es posarà a discussió el projecte d'ordenació ferroviària, proposant-se el senyor Gasset, en nom de la concentració liberal, combatre el dit projecte per mitjà de la defensa d'un vot particular.

Ningú creu en l'aprovació del dictamen, i el primer de desconfiar es el senyor Ortuño, president de la Comissió, per haver adquirit el convenciment que la discussió serà molt laboriosa, i les Corts es tancaran la vinent setmana.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

La nota facilitada aquesta nit al ministeri de la Guerra, diu així:

«El general encarregat del despatx de l'exèrcit d'Africa, comunica a aquest ministeri que no hi ha novetat en tots els territoris de la zona.»

EL DEBAT DEL SENAT

El general Agullera, senador i president del Consell Suprem de Guerra i Marina, ha anat avui a l'Alta Cambra, després de llarga absència d'ella, absència que ha explicat pel molt treball que sobre d'ell pesava i pel desig que no se li preguntés sobre l'expedient del general Picasso.

—He vingut — ha afegit — per a saber a quina hora el general Berenguer farà la seva pregunta el divendres.

—Intervindrà vostè en el debat?

—Segurament no. Perquè, com president del Consell Suprem, res tinc que dir, i com senador no podria fer més que afirmar o negar el que es digués.

El general Weyler, deia en un grup format als passadissos del Senat, que la responsabilitat no era dels generals, sinó dels Governs.

MANIFESTACIONS DEL GENERAL BERENGUER

El general Berenguer ha fet unes extenses declaracions, que publica l'«Heraldo».

Comença dient que el cop de mont Abaran el tallà en Silvestre ràpidament i enèrgicament.

Li produí gran sorpresa, quan es trobava a Yebala, un telegrama del ministre de la Guerra preguntant què passava a Melilla.

Jo vaig contestar que me n'assabentaria, i vaig telegrafiar al comandant general de Melilla, i vaig començar, no per ell, sinó per distints conductes, a rebre notícies de l'imprevist aixecament de les cabiles.

En vista d'això, les nostres tropes hagueren d'anar-se replegant de posició en posició, que per això son les posicions, en comptes de retrocedir en masa, sense ordre ni concert i sense obeir a una direcció fixa.

Afegeix que tenia confiança amb en Silvestre, i que no ha d'oblidar-se que les Comandàncies generals del Marroc eren gairebé autònomes, quelcom semblant a les Capitanies generals de la Península.

Creu que per la desfeta d'Annual només pot tenir responsabilitat moral, com al govern, i com a tots els que encaregarts d'una gran empresa experimenten una contrarietat imprevista.

A Melilla hi havia 22.000 homes.

Jo estava al cor de Yebala. No puc tenir, doncs, responsabilitat material de la desfeta. Això seria absurd.

Desconec el contingut de l'expedient Picasso, en el qual cap càrrec — diu — resultava contra mi.

El que passa és que el Consell Suprem de Guerra i Marina ha col·locat postil·les en l'expedient, procedint d'una manera equivocada.

L'única cosa que havia de fer-se és que el Govern m'hagués rellevat i sotmès a sumaria i que aquesta passés al Consell Suprem als efectes consegüents.

Nega que hagi rebut notificació oficial ni requerriment per a declarar, però si desistissin de fer-ho seria ell que demanaria al Senat que concedis l'oportú suplicatori.

No tornaré al Marroc, perquè sense una vindicació completa no tindria autoritat en els soldats.

Recorda que ha dimitit cinc vegades, sense que la dimissió li fos admesa.

Creu que es pot anar a Alhucemas sense dificultats, però preparant prèviament els elements necessaris.

Com sigui que li observés el periodista que al Marroc hi ha 110.000 homes, contestà:

—Adverteixi vostè que 110.000 homes no són 110.000 soldats. Forces de topada només en tenim de 13.000 a 14.000, les banderes del Terç i els regulars en general.

Els caps i oficials són per igual gallards i experts, tant els de línia com els de cossos especials; però els soldats, no.

El mateix passa a França, amb la diferència que nosaltres tenim de 13.000 a 14.000 tropes de topada i França en disposa de 80.000, i no obstant lliura combats en què sofreix 800 i 900 baixes, sense que s'escandalitzi ni alarmi l'opinió francesa.

Sempre que França utilitza les forces de línia li passa el mateix que a nosaltres; les baixes són més sensibles i més nombroses i costa més treballs l'aconseguir els objectius.

Per això dic que amb la convenient preparació no hi hauria el més petit inconvenient en anar a Alhucemas per a imposar un fort càstig als Beni-Urriguels, però cap govern s'ha mostrat partidari d'aquesta expedició.

S'han fet alguns preparatius, i res més; i el Govern actual, ni tan sols preparatius. Aquesta és la realitat.

Jo no m'hi vaig oposar. Sempre he estat a disposició dels Governs per a portar a cap l'empresa.

Era al Poder executiu al qui corresponia aquelxa iniciativa únicament i exclusiva.

Repeteix que mai ha abandonat la acció política, i que no es poden repatriar en massa les tropes perquè seria suïcida remetre les posicions a l'enemic.

L'acció política ha d'ésser secundada per l'acció militar com a condició «sine qua non».

Renunciar a aquesta és renunciar a aquella.

El fort pot protegir; el feble necessita que el protegeixin.

Està clar que ara podrien repatriar-se quinze mil homes, però la mesura seria perillosa i de mal efecte entre els propis indígenes, pròxims a sotmetre's, i no ha de realitzar-se, ja que a Espanya, un milió i mig o tot el més dos milions, en aquestes circumstàncies, quan gallardament i patriòticament ha gastat tant, no és quantitat que la pugui treure d'estretors ni molt menys.

Afegeix que la situació d'Annual ha millorat notablement, que s'han ocupat noves zones i que estem el començament del fi de la completa pacificació.

Al·ludint al seu discurs del divendres, al Senat, ha dit:

—He passat el matí d'avui reunint documents i classificant notes per a la meva defensa.

Llegiré molt, en prova de les meves afirmacions, però, com que no sóc orador i em manca l'eloqüència que dóna colorit a les coses i als fets, el meu discurs resultarà quelcom desconexe, però, en canvi, serà lleial i sincer en el sentit.

Han tingut temps suficient de parlar per a posar de manifest les injusticies que contra mi s'han fet, sense que una sola vegada m'hagi defensat.

Respecte dels presoners d'Abd-el-Krim, diu que aquest es nega a remetre'ls, perquè així es creu a cobert del càstig, mantenint-los en resens.

Al·ludint al general Navarro, ha dit:

—El general Navarro és un bon soldat i un cavaller. Jo li professo una estimació verament fraternal.

Ignora qui el substituirà al Marroc i respecte d'altres extrems del problema, es nega a parlar, dient que des del moment que abandona el Marroc declina en absolut la responsabilitat de tot el que pugui esdevenir-hi.

EN PRIETO I EL PERSONAL D'HISENDA

El diputat socialista don Indalecio Prieto va pronunciar ahir, al Congrés, algunes frases molestoses per als funcionaris d'Hisenda, en discutir-se la plantilla del personal.

Amb tal motiu, aquells es manifestaven excitadíssims.

La protesta s'ha formalitzat, reunint-se els funcionaris de totes les seccions, acordant visitar llurs respectius caps, per tal que aquests ho fessin present al ministre.

El personal de la Sots-secretaria s'ha entrevistat amb el sots-secretari, senyor Ruano, davant del qual han formulat la mateixa protesta.

El senyor Ruano ha coincidit amb ells en apreciar l'extemporaneitat i violència de les al·lusions del senyor Prieto, i els ha manifestat que creia que l'esmentat diputat havia fet durant la mateixa sessió la rectificació oportuna, però que examinaria el «Diario de Sesiones», i si no fós així, requiriria al senyor Prieto perquè expliqués les seves paraules de manera satisfactòria per als funcionaris.

SENTENCIA

Com haviem anunciat, han quedat signades les sentències dels ex-alumnes de l'Escola Superior de Guerra.

Diu així, textualment, el fall del Suprem:

«Fallem que desestimant, com desestimem, la instància d'incompetència reproduïda per ministeri fiscal a la contesta a la demanda, hem de declarar i declarem, nul el tribunal d'honor constituït amb subjecció a la Reial ordre de 3 de desembre de 1919 per a jutjar (aquí els noms) i anul·lar per conseqüent el veredicte de separació que va pronunciar, i la Reial ordre de 5 del mateix mes i any, expedida pel ministeri de la Guerra per a complir-lo i que procedeix reintegrar al recurrent en el seu càrrec militar retrotraient els efectes d'aquesta declaració, a la data de 2 de desembre de 1919.

Així, per aquesta nostra sentència que es publica a la «Gaceta» de Madrid, i inserida en la col·lecció legislativa, ho pronunciem, manem i signem. — Antoni Marín de la Barcena, Alfred de Zabala, Carles Groizar, Ramon de la Cajiga, Angel Díaz Benito, Manuel F. Golfín.»

El veredicte del Tribunal Suprem, en relació amb els alumnes expulsats de l'Escola Superior de Guerra, posa fi a l'aspecte legal de la qüestió en un plet no arranjat en son origen.

L'arma d'infanteria, d'ençà que es constituí l'actual Junta informativa, va reconèixer que per a viure congraciada amb el país, era precís desenrotllar-se en un sentit de legalitat, i quan el plet dels alumnes passà a resolució del Tribunal Suprem, recordà la Junta aquell propòsit a l'arma, i l'arma tota, amb lleus excepcions, es pronuncia a favor dels alumnes expulsats.

Amb aquest resultat començaren les gestions per a cercar una fórmula per el seu desig de tornar a l'exèrcit per què sense humiliació per als alumnes sinó únicament inspirats en un alt esperit de patriotisme, consignessin llur desig de tornar a l'exèrcit per les disposicions del Tribunal Suprem, i també recobrant l'afecte de llurs companys d'armes.

Aquest és el problema.

L'actitut dels alumnes encara no s'ha manifestat.

LA JUNTA D'ARANZELS

La Junta d'aranzels i valoracions, ha celebrat la seva última reunió, fins a la pròxima tardor, sota la presidència del director general de Duanes.

Es va resoldre l'expedient relacionat amb la partida de fil de sisal per a gabellar.

Es fixà el límit en més de 25 grams de pes.

A proposta del senyor Flores Posadas, es posà a discussió la consulta feta per la Societat «Força i Regadius de l'Ebre», sobre importació de comportes de gran pes, en el sentit que la part mecànica de la maquinària figuri en la partida 313, a 39 pessetes.

La part d'armadura de la comporta devengarà per la partida 530, a 50 pessetes per cent quilos.

Prengueren part en aquesta discussió el director general de Duanes, el vescomte de Cussó, que assistia com a delegat del Foment del Treball Nacional de Barcelona, en representació de Catalunya, i el senyor Prieto.

El president ha manifestat que l'al·ludit repertori estava a informe de la Inspecció general, i que passaria després a informe del cap de la Direcció.

ELS RECARRECS DUANERS

El recàrrec que ha de cobrar-se a les Duanes per les liquidacions de drets corresponents a les mercaderies importades i exportades durant el mes de juliol, el pagament dels quals ha d'ésser efectuat en monedes de plata o billets del Banc d'Espanya, en lloc d'ésser-ho en monedes d'or, serà de 22 enters 56 centèsimes.

Les cotitzacions que han de servir de base durant el mes de juliol per a liquidar el tant per cent pels recàrrecs que han d'ésser fixats a les mercaderies producte i procedència de nacions a les quals s'aplica la primera columna de l'aranzel, o d'aquelles la divisa de les quals tingui una depreciació, en la seva part monetària, amb la pesseta, igual o superior al 70 per cent, serà la següent:

França, 56 enters 980 milèsimes.
Alemanya, 2 enters 222 milèsimes.
Portugal, 8 enters 446 milèsimes.
Austria, 0 enters 48 centèsimes.
Txecoeslovàquia, 12 enters 209 milèsimes.
Finlàndia, 13 enters 488 milèsimes.

LA SESSIÓ SECRETA DEL SENAT

A la sessió secreta d'avui al Senat, s'ha discutit el referent a l'augment del sou del personal subaltern de la Cambra, donant-se a la Comissió de govern interior un vot de confiança perquè ella resolgui.

Altre tant es féu per a l'adquisició d'una carta d'En Prim per a l'arxiu.

En discutir-se l'augment de despeses de representació del president de la Cambra, el senyor Sánchez de Toca rebutjà la proposta, que fou feta pel senyor Duran i Ventosa i el senyor Maestre (don Tomàs), aduint com a argument que el càrrec de senador exigeix una renda i que, per tant, el que l'exerceixi té una posició real definida, no estant per això justificat l'augment de consignació.

Donya Maria Teresa Martí, vidua de B. de Beruete, ha cedit al Museu d'Art Modern, complint la voluntat del seu espòs, qui disposà que quan morís el seu fill, el finat director del Museu del Prado, diversos quadros havien de passar a ésser propietat del Museu esmentat.

Són catorze obres de Beruete amb paisatges de Cuenca, Toledo, i Ciudad Real, i dos retrats pintats per Sorolla, un del seu amo i un altre de la seva esposa.

El director del Museu d'Art Modern, senyor Benlliure, està disposant la col·locació dels esmentats quadros.

COMISSIÓ

Davant la Comissió nomenada per a estudiar els mitjans de posar en pràctica, per a resoldre la crisi obrera, va compareixer ahir una representació de la Federació Patronal, la qual indicà que no podien determinar res en concret fins a tant que es reuneixi el ple de la dita Federació, i deliberar sobre la qüestió plantejada.

Per a demà ha estat citada la Comissió d'arquitectes, per tal que exposin els seus punts d'albir sobre la qüestió.

Madrid, 13, 2 matinada.

Els periodistes han preguntat aquesta matinada al ministre de la Governació si era exacte el rumor que demà arribaria a Madrid el governador de Barcelona.

Ha dit el ministre de la Governació que el senyor Martínez Anido havia sortit de Barcelona cap a la província de Tarragona, amb la seva família, i que no tenia notícia que vingués demà a Madrid.

LES VÍCTIMES DE LA CATASTROFE FERROVIÀRIA

Palència. — Durant tot el dia d'avui han arribat a Paredes de Navas nombrosos parents i famílies dels morts i ferits en la catàstrofe ferroviària.

Don Manuel Fernández ha arribat de Gijón, ha identificat al cementiri els cadàvers de Maria Costa Fernández i Maria Fernández, que han estat traslladats a Gijón.

No figuraven en la llista dels morts tramesa ahir.

Don Francesc López Escobar, funcionari del ministeri d'Estat, s'ha fet càrrec, per a la seva conducció a Oviedo, dels cadàvers d'Engràcia Alonso, Engràcia Martínez de López, esposa del senyor López, i Engràcia, Dolors i Llúcia López filles del matèix.

També ha estat traslladat a Oviedo el cadàver de Felip Arman.

Han estat identificats i traslladats a Oviedo els cadàvers de Maria Pérez Gómez i Blai Gallardo.

Aquesta tarda ha arribat de Gijón Vicens Villar, el qual ha identificat els cadàvers del seu pare i del seu germà, Francesc Villar i Josep Villar.

El cadàver de l'oficial de cavalleria, don Lluís Alvarez Estrada, ha estat reclamat i traslladat avui a Leon per dos companys del finat.

El cadàver del president de sala de l'Audiència d'Oviedo, senyor Renuenco, ha estat reclamat pel seu fill Lleonard i traslladat a Oviedo.

Aquest matí han estat conduïts a Valladolid en un auto-camió els cadàvers dels germans Ricard i Lleonisa Ojeda.

Els cinc cadàvers de la família Goriazábal foren reclamats pel comte de Mieres i la seva esposa, essent traslladats a Oviedo.

El fogainer del ràpid, Estanislau Diez, continua millorant, dins de la gravetat.

Don Angel Fernández, oficial de Correus, continua igual que ahir passada i esperen els metges que de no sobrevenir complicacions podrà salvar-se.

LES VAGUES DE LEON

León. — S'agreuja la vaga de fusters, com també la de confiters.

S'ha acordat la vaga general.

Els patrons han acordat per a demà l'atur en el ram de construcció.

Els flequers i confiters amenacen amb la vaga per al dia 16, si no es resol la vaga de confiters.

S'han tancat a l'explotació les mines de Villablinos, quedant sense treball 1.200 homes.

Els minaires hullers de la Vasco-Lleonesa de Pola de Gordon, s'han declarat en vaga demanant que es mantinguin els jornals.

LA VAGA DE BILBAO

Bilbao. — El Comitè de vaga dels metallúrgics convoca per al divendres una assemblea, amb l'objecte de sotmetre als obrers la fórmula dels delegats del Govern, i l'acceptació dels patrons.

En la fórmula es proposa la rebaixa del deu per cent, en lloc del vint que proposaven els patrons.

Els socialistes són partidaris d'acceptar la fórmula.

Els comunistes opinen que no s'ha de fer cap rebaixa.

De Societat

En el seu recent viatge a Madrid el diputat de la Mancomunitat don Enric Ràfols v avisitar el Rei, donant-li compte del projecte de celebració de les carreres d'automòbils, en les quals es disputaran el segon gran premi Penya Rhin.

El Rei va celebrar aquest anunci, i va manifestar al senyor Ràfols que s'interessaria personalment perquè es procedeixi a l'arranjament del circuit permanent i carretera de Vilafranca per Ordol.

—

La distingida professora d'aquesta Universitat Industrial, senyoreta Concepció Ferran, ha tornat de París, on ha cursat estudis especials de química.

FIVE

MAGATZEMS DE BRODATS SUISSOS
:: Ronda de Sant Antoni, número 41
LA GOLONDRINA

ACTUALMENT GRANS REBAIXES EN TROSSOS
VOLANTS AMPLARIA 115 cms. a PREUS DE REGAL
Ultimes novetats en puntes de malla

Cambray «La Golondrina», Ptes. 25 peça
Volants organdi jaretó » 2'40 metre
Mocadors, mitja dotzena, » 1'75
Combinació enagos cobrecotilla, corte, » 10

MARCA DE FABRICA
La Golondrina

NOTICIES DE L'ESTRANGER

El mal que no té remei

Cada dia es fa més general i profunda la convicció que no té remei la situació financiera d'Alemanya. El marc ha caigut tan avall, que tots els clàssics remeis teòrics d'aquests enfonsaments no poden ésser ara eficaços. Alemanya va cap a la bancarrota. Aquesta afirmació, que no es gosava a fer, apareix avui freqüentment a la premsa europea.

S'havia confiat una mica en determinats remeis financiers: emprèstit internacional, conversió del marc. La possibilitat d'aplicar aquests remeis s'allunya davant les dificultats pràctiques que es presenten. Però ja es diu que són per si mateixos inaplicables al cas actual.

Un emprèstit internacional? Sabem el poc èxit dels treballs del Comitè de Banquers. «Encara hi ha alguns — diu l'«Echo de Paris» — que parlen de l'emprèstit internacional com d'un gran remei. Ens sembla que ningú no bestraurà diners sobre un navili abans de saber que aquest no està perdut. D'altra banda, fos la que fos la suma bestreta, seria veritament possible a l'hora actual l'estabilitzar el marc amb certitud a un nivell qualsevol?»

Una conversió del marc? «Allò que pot rehabilitar una moneda — diu «L'Action Française» — és una conversió; però els vells economistes, que prenen ací llur revenja, ho han sostingut sempre: hom converteix a 50 o 60 per 100; hom no converteix a 1 per 100, i hom converteix només quan es té una caixa de conversió d'or o d'equivalent d'or.»

I, doncs? Per a «L'Action Française» el mal no té remei. Es inevitable, al seu juí, la fallida monetària, no solament d'Alemanya, sinó dels països de l'Europa Central.

A. ROVIRA I VIRGILI

La delegació rifenya a Londres

Londres, 12. — Avui han arribat a aquesta capital dos delegats de les tribus del Rif, portadors de cartes dirigides al Govern britànic i al president del Islam (?).

En aquestes cartes Abd-el-Krim demana la reposició de la independència del Rif, sota la forma d'una república federativa de les tribus.

Ofereix la pau a Espanya sota les condicions següents:

1.ª Una actuació dels espanyols al Rif, exceptuant les regions de l'interior.

2.ª Alhucemes i el Penyal continuaran en poder d'Espanya.

3.ª Restitució dels presoners moros

4.ª Pagament de 4.000.000 de pessetes com a rescat dels oficials i soldats espanyols presoners.

5.ª Comerç i indústria oberts a totes les nacions.

6.ª Igualtat de tractament en política, costums i respecte a la religió.

7.ª Tractats de comerç amb tots els països.

8.ª Els rifenys no acceptaran mai la implantació del protectorat espanyol —Havas.

La qüestió del culte a França

Roma, 12.— Als círcols diplomàtics francesos es diu que la qüestió del culte ha entrat en una fase decisiva. La majoria dels bisbes francesos es mostren favorables al projecte de llei redactat d'acord amb el ministeri de Negocis estrangers i el Vaticà. Aquest projecte haurà d'ésser sotmès a la comissió d'assumptes eclesiàstics, per part de la qual no és probable que sigui presentada cap objecció seriosa. D'aquesta manera la qüestió podrà quedar resolta dintre d'uns tres mesos, i seguidament es faria l'examen de la qüestió de les congregacions religioses.—Havas.

El tractat de comerç franco-espanyol

París, 12.—El «Diari Oficial» d'avui, ultra el text íntegre del tractat comercial franco-espanyol, publica un decret rebaixant 2'05 el coeficient sobre els vins espanyols.—Havas.

Declaracions de Poincaré

París, 12.—El «Daily Mail», arribat avui, posa en boca del senyor Poincaré determinades declaracions relatives a la qüestió de les reparacions, essent així que el president del Consell francès no ha concedit cap interviu a cap periodista britànic ni francès.

Demés, les frases que se li atribueixenen a aquestes pretingudes declaracions no tradueixen exactament el veritable pensar del primer ministre francès, el qual les ha desautoritzat dient que ja manifestà en ambdues Cambres el seu pensament sobre l'assumpte, pensament que no ha canviat gens.—Havas.

La Societat de Nacions

Ginebra, 12. — El Secretariat de la Societat de Nacions ha rebut, perquè siguin registrats, alguns tractats d'acords internacionals, entre ells un referent al tractat entre Alemanya i Dinamarca, sobre l'arranjament de la qüestió sorgida amb motiu de la transferència a Dinamarca de la sobirania dels territoris del Schleswig del Nord.

Hi ha, demés, un altre tractat, concertat a Washington entre el Japó i la Xina, sobre l'arranjament de la qüestió relacionada amb el Xangtung.

També ha estat remès l'acord entre Alamanya i Polònia sobre l'Alta Silèsia.—Havas.

La defensa de la República alemanya

Berlín, 12. — A la sessió celebrada ahir al Reichstag, el populista bavarès, Emminger, va criticar el projecte de llei de defensa de la República, declarant que l'estat de sitió hauria bastat per fer cara a la situció.

El canceller li va contestar demanant l'aprovació del dit projecte de llei, com més aviat millor.

També va sol·licitar la col·laboració de tots els partit, i àdhuc de tots els Estats bavaresos, en aquesta obra de lliberació d'Alemanya, que s'ha d'escometre, va dir, d'una manera despiedada i resolta. — Havas.

A la Cambra anglesa

Londres, 12.— El representant del Govern, contestant a les diverses preguntes que havien estat formulades, ha dit, entre altres coses, el següent:

A l'any 1913 va quedar convingut entre Espanya, França i la Gran Bretanya que Tànger seria internacionalitzat.

La guerra va interrompre les negociacions entaulades per a fixar la manera de portar a cap aquesta internacionalització, però es confia en reprendre-les de manera que s'aconsegueixin resultats satisfactoris per a totes les potències interessades.

El Govern britànic ha protestat terminantment davant del Govern francès contra el projecte de subhasta de les obres del port de Tànger.

El Govern anglès confia que aquesta i altres qüestions pendents quedaran resoltes a la conferència que ha de celebrar-se dintre d'algunes setmanes.—Havas.

Londres, 12.—El ministre d'Hisenda, contestant una pregunta, ha declarat que no es tracta de què el senyor Poincaré vingui a Londres per a tractar amb el Govern britànic de la qüestió de les reparacions.

El Govern britànic, ha afegit, s'ocupa constantment de la dita qüestió, però en ella és el criteri de la Comissió de Reparacions el que segueix imperant.—Havas.

Assassinat de l'esposa d'un periodista

Marlemburg, 12. — L'esposa del redactor en cap del periòdic titulat «Journal de Marlemburg», fou assassinada ahir a tres de revòlver.

De les recerques practicades se'n dedueix que les bales que li van ocasionar la mort estaven destinades al seu marit. — Havas.

Alemanya demana moratòries

París, 12. — El Govern alemany ha dirigit a la Comissió de Reparacions una petició de moratòria, bassant-la en què el canvi del marc està baixant cada dia més des de l'any 1921.

Declara que, de tenir el Govern alemany de seguir comprant divises estrangeres per a complir amb les obligacions que li imposa el Tractat de Versalles, resultaria l'enderrocament de la vida financiera, econòmica i social d'Alemanya.

En sa conseqüència, demana un ajornament per als pagaments fixats per a 1922.

Afegeix que l'Imperi posseeix la quantitat necessària per a fer efectiu el venciment del vinent dia 15 de juliol, però que aquesta quantitat, si arribés a tramete-la a la Comissió de Reparacions, li faria després falta per a pagar el blat estranger, que ha de pagar el vinent mes, i, per tant, se l'hauria de procurar novament, però això a preu del canvi actual, la qual cosa representaria un sacrifici impossible de realitzar.

Demana, per tant, que l'esmentada quantitat li sigui deixada, en consideració als grans esforços que el Reich hauria de fer per a normalitzar quelcom la situació dels canvis.

També demana que se li dispensin els pagaments en espècies fixats per als anys 1923 i 1924, per les mateixes raons.

Demana igualment que es procedeixi a la revisió dels pagaments dits de compensació.

Acaba sol·licitant que la Comissió de Reparacions prengui el més ràpidament que li sigui possible la seva decisió sobre la contesta a aquestes demandes, la qual decisió espera que li serà favorable. — Havas

Nous impostos a Itàlia

Roma, 12. — El ministre del Tresor està estudiant la creació de nous impostos i la modificació dels actuals, amb l'objecte d'aconseguir un augment en els ingressos, que ha estat calculat en 1.300 milions de lires, i que es dedicarà a eixugar el déficit. —Havas.

Els minaires dels EE. UU

Washington, 13. — Els propietaris de mines d'antracita han informat al president Harding que acceptaven la proposició d'arbitratge.

En sa conseqüència Harding serà qui resolgui respecte a aquesta qüestió. — Havas.

La copa aeronàutica Gordon Benet

Ginebra, 12. — El dia 6 d'agost es disputarà en aquesta població la copa Aeronàutica Gordon-Benet.

Concorreran a la prova Espanya, Anglaterra, Bèlgica, Estats Units, França i Itàlia. —. Havas.

Ginebra, 12. — Els aeronautes espanyols que prendran part en la prova de la copa aeronàutica Gordon-Benet són els següents E. Magdalena, pilot, i Joaquim de la Llave, ajudant; F. Martínez Sanz, pilot, i Josep López Tienda, ajudant.

Els globus seran el «Jesús Fernández Duro» i el «Valor». — Havas.

El viatge del President de l'Argentina

París, 12. — L'encarregat de Negocis de la República Argentina en aquesta capital, ha declarat a un redactor de l'Agència Havas, que el senyor Alvear se sent profundament commogut per la cordialíssima acollida que a tot arreu, i fa poc a Itàlia, li ha estat dispensada.

Confessa que de la seva estada a Europa i del seu viatge en conservarà un inesborrable record. — Havas.

Congrés comunista

Varsòvia, 12. — Comuniquen de Moscou que el segon Congrés del partit comunista se celebrarà en aquella capital el dia 3 d'agost vinent.

Discutirà les qüestions relatives a la situació internacional i a la propaganda comunista. — Havas.

Els francesos al Marroc

Mequinez, 12. — Les forces del general Poeymirau han ocupat la posició de Tafersaset, a l'Alt Muulya, després de dispersar l'artilleria i aeroplans importants contingents rebels, procedents dels vessants del Gran Atlas. — Havas.

Declaracions de Litvinof

La Haia, 13. — El senyor Litvinof ha declarat als representants de la premsa que continuava mantenint el seu criteri optimista i que Rússia s'incorporaria aviat a la vida internacional. — Havas.

Ambaixador alemany a Moscou

Berlín, 13. — S'espera d'un moment a l'altre el nomenament d'ambaixador alemany a Moscou a favor de Von Hinze. — Havas.

Els assassins de Rathenau

Berlín, 13. — La policia continua les investigacions per al descobriment dels assassins de Rathenau. S'assegura que aquells han estat vistos prop de Genthin, a l'Oest de Brandeburg. —Havas.

El President Alvear a Roma

Roma, 13. — El president electe de la República Argentina, senyor Alvear, ha ofert un banquet al rei Víctor Manuel, assistint-hi, ultra aquest, el príncep hereu, els presidents de les Cambres, el senyor Schanzer i les autoritats.

El senyor Alvear assistí a la sessió de la Cambra, essent aclamadíssim pels diputats. L'Ajuntament ha donat en son honor una recepció, a la qual assistiren el rei, el príncep hereu, el president del Consell senyor Facta, diversos ministres, diputats i senadors. Entre el senyor Alvear i l'alcalde de Roma es canviaren discursos.

A la nit tingué lloc, a la legació argentina, un ball, al qual assistí el més selecte de la societat romana.

El senyor Alvear ha declarat a un representant de l'Agència Havas que estava profundament commogut pels obsequis rebuts, tant per la Cort com per les Cambres i el poble italià. — Havas.

El descompte del Banc d'Anglaterra

Londres, 31. — El Banc d'Anglaterra ha baixat la taxa del descompte del tres i mig al tres per cent. — Havas.

Terrible explosió a Rzeszow

Varsòvia, 13. — Per causes desconegudes, ahir va fer explosió un important dipòsit de projectils d'artilleria de gran calibre, situat al polvorí de Rzeszow (Galitzia).

Es impossible calcular les pèrdues i danys causats. La ciutat de Rzeszow ha sofert poc, per efecte de l'explosió, però el poblet de Pawiezna, situat no lluny del lloc de la catàstrofe, ha quedat totalment destruït. — Havas.

La resposta d'Alemanya

París, 13. — La Comissió de Reparacions ha discutit la contesta a la nota d'Alemanya.

Es creu que se li exigirà el pagament del termini que venç el dia 15 de l'actual, i en el que es refereix a la moratòria demanada, només es prendrà una decisió després de conèixer l'opinió del Comitè de garanties, dictant-se aquella el dia 15 d'agost, a tot tirar. Si la majoria de la Comissió s'inclinés per la moratòria, s'estudiaria si Alemanya compensaria la dispensa dels pagaments en espècie, amb l'augment de les prestacions de naturalesa, subministrant també determinades garanties, com, per exemple, la participació en llurs indústries.

Es tractarà també de les mesures a adoptar per al sanejament de les finances alemanyes, tant mitjançant una reforma monetària, com mitjançant la concessió de crèdits.

El problema de les reparacions versarà pincipalment sobre la repercussió dels pagaments que faci Alemanya sobre la seva capacitat financiera.

El Govern francès apreciarà, en últim extrem, si la decisió presa basta per a salvaguardar els legítims interessos de França. — Havas.

La Conferència d'ambaixadors

París, 13. — La Conferència d'Ambaixadors ha resolt diverses qüestions relatives a l'aplicació dels Tractats —Havas.

La situació de Guatemala

Guatemala, 13. — La colònia espanyola d'aquesta república desaprova unànimament la tardança del Govern espanyol a reconèixer el Govern d'Orellana, el qual ho ha estat ja per tots els d'Europa i els d'Amèrica, de conformitat amb el dret internacional. — Havas.

Guatemala, 13. — El Govern francès ha entaulat negociacions per a establir un tractat comercial amb aquesta república. — Havas.

La defensa de la república alemanya

Berlín, 13. — El Reichstag ha aprovat, en segona lectura, la resta del projecte de defensa de la República.

A l'article 14 es preveu la possibilitat de la tornada a Alemanya dels membres de la família Hohenzollern que es troben actualment a l'estranger, i diu que el Govern els podrà assignar determinades residències, sempre que hi hagi motius per a creure que llur presència a Alemanya no constitueix una amenaça per a la seguretat de la República.—Havas.

Berlín, 13. — El Reichstag ha aprovat els quatre primers articles del projecte de llei de protecció de la República, conforme foren redactats pels partits burgesos.

Aprova després l'article quint, referent a la composició del Tribunal de Justícia, amb una esmena dels demòcrates i centristes, que estipula que el dit Tribunal estarà compost per tres individus del Tribunal de l'Imperi i sis jutges no professionals. — Havas.

L'Església i els Soviets

París, 13. — Telegrafien de Varsòvia que el Govern dels soviets ha demanat a la clerecia catòlica russa resposta per escrit a les quatre condicions següents, mitjançant l'acceptació de les quals podria restablir-se le cerimònia del culte en les esglésies catòliques de Rússia:

Primera.—La clerecia catòlica es compromet a no fer propaganda antibolxevista.

Segona.—La clerecia catòlica haurà de conformar-se amb totes les decisions que adopti el Govern dels soviets en matèria eclesiàstica.

Tercera.—Així mateix haurà d'encarregar-se de vigilar el cap del Control eclesiàstic.

Quarta.—La clerecia haurà d'ensenyar la religió als joves, però aquest ensenyament començarà als 18 anys. —Havas.

La crisi econòmica europea

París, 13. — En «Le Matin» el senyor Robert Cecil diu el següent:

Alguns ridículs xerraires parlen freqüentment de la qüestió de les reparacions, com si aquesta tingués un interès exclusiu per a França. No hi ha error més gran.

El món, i en particular tota Europa, està directament interessat en la solució d'aquest gran problema, que per ésser una qüestió de caràcter internacional, ha d'ésser resolta mitjançant un esforç internacional també.

El problema de les reparacions, per altra part, està lligat a la qüestió dels deutes interaliats, i la part més sana de l'opinió britànica està profundament convençuda que Anglaterra obraria molt prudentment mostrant-se generosa en una d'aquestes qüestions, sempre que obtingués una solució general i real de l'altra.

El mateix senyor Cecil, interrogat a Londres pels periodistes i parlant de l'última sessió celebrada per la Comissió del desarmament de la Societat de Nacions, declarà que, contrariament als que en determinats círcols es prediqué, els delegats francesos no feren cap oposició a les importants proposicions fetes sobre l'assumpte a la dita Comissió, afegint que els senyor Viviani i Lebrun col·laboraren en la forma més cordial en la qüestió del desarmament, amb tots els delegats que donaren mostres de llur desig d'obtenir solucions pràctiques. — Havas.

El còlera a Bucarest

Bucarest, 13. — Als afores d'aquesta capital s'ha comprovat l'existència de cinc casos de còlera assistic.

Les autoritats han adoptat rigorosissimes mesures de precaució. — Havas.

Pagina Musical de LA VEU

13 de juliol de 1922

61

FESTA DE LA MÚSICA CATALANA

Na Concepció Pàtxot
Reina de la Festa

Antoni Pérez Moya
Guanyador d'importants premis en la festa d'enguany

Kurt Schindler
President del Jurat

Discurs del President

L'Orfeó Català em féu el gran honor d'invitar-me a presidir el Jurat d'aquesta bella Festa de la Música Catalana, i la invitació fou acceptada per mi amb la més gran emoció i agraïment, convençut que la tal comanda constituïa una demostració d'afecte i d'amistat de les més tendres que es puguin fer a un músic de llunyanes terres, qui porta en son cor l'amor a Catalunya i a la seva bella música.

Com és sabut de molts dels que m'escolten, jo he vercat la Catalunya amb la meva ànima, molt temps abans de conèixer-la. La magnífica col·lecció de música i de folk-lore català que em fou transmesa fa cinc anys de part del vostre Lluís Millet, per iniciativa i intervenció del seu cunyat que tots enyorem, En Francesc Millet, m'havia obert els ulls sobtadament a la contemplació dels insospitats tresors de bellesa que posseeix la vostra música catalana. Fou per a mi, aleshores, fa cinc anys, com un jardí paradisíac de melodies, en el qual jo no em sentia mai las de passejar. Les belles obres chorals escrites sobre temes de les vostres cançons populars per un estol de mestres compositors desconeguts fins aleshores per a mi, m'obsessionaren des d'aquell instant dia i nit. L'obra dels vostres mestres em féu conèixer i compendre l'ànima d'un poble inconegut fins aleshores per a mi, l'ànima que s'expressa en melodies d'una candor, d'una puresa, d'una sabor i riquesa de sentiment incomparables; i, més que això, en la llengua catalana vaig retrobar la bellesa dels poemes dels trobaires i trobadors que jo havia estudiat i admirat anteriorment. Quina fou la meva joia en retrobar tot aquest món de bellesa vivent, en ple estat de renaixença, de frescor, de creació!

Jo no sospitava aleshores l'obra de conjunt, la suma total de treball creador que representa la moderna escola de composició choral catalana, car si jo n'hagués tingut esment, ben cert que no hauria gosat fer el que vaig emprendre'm amb el coratge de la ignorància i de la simplicitat, és a dir, jo no hauria gosat escriure «glosses» chorals sobre temes catalans; els vells grecs d'això en dirien «portar mussols a Atenes», i els anglesos d'avui dia en dirien «portar carbó a Newcastle».

Jo vinc sentint ja fa temps el desig d'explicar això al públic català, i aprofito aquesta ocasió, davant d'aquest auditori representatiu, per a fer-ne humil confessió. El mestre Millet, si de tant en tant us fa sentir la meva glossa de Sant Ramon, ho fa, n'estic cert, perquè aprecia el sentiment que m'ha impulsat a aquesta obra. Però ja em podeu creure, que ara, en ple coneixement dels vostres tresors de música choral, començant pel venerable degà, el mestre Nicolau, fins al més jove, el mestre Pérez-Moya, jo em sento ben humil deixeble davant obres tan acabades, incomparable en llur gènere.

Quan vaig sentir per primera vegada a Barcelona, fa tres anys, el vostre Orfeó Català i el vostre públic em feren una recepció inoblidable, un acolliment tan xardorós, que em commogué fins al fons de l'ànima. I al capdavall, el que jo havia fet a Amèrica per la vostra música, no era ni més ni menys que el meu deure artístic. Sempre a la recerca de la bellesa en l'art, havia trobat en el meu camí la més bella de les flors contemporànies de l'art choral, i res més natural que el desig de trasplantar-la al meu país, als Estats Units.

No hi ha res tan difícil com el procurar-se música ibèrica, els que vivim a l'estranger. Gairebé tot està manuscrit o esgotat, mercès a l'esperit d'indolència de la majoria de les vostres cases editorials. Es per això que els directors d'orquestra i les organitzacions de música de cambra de l'estranger han hagut de prescindir-ne — amb tot i anar sempre a la caça de novetats i belles coses. I quant a la música choral, els orfeons, sobretot els especialitzats a cantar música «a capella», són rars en els altres països, i el grau de perfecció necessària a l'execució de les obres catalanes modernes, traspassa de molt la capacitat de les societats cantaires de l'estranger. Fou, doncs, una bona sort la que, en procurar-me aquest preciós material, em trobava en estat propici a poder-me'n servir i a servir-vos.

Es pot dir que per a ben representar l'art musical de la Catalunya d'avui, calen dues coses: un gran orfeó o una petita cobla de sardanes. Doncs bé! la cobla, no la tenim pas — millor dit, no la tenim encara — a Amèrica; però el meu orfeó — del qual, sense que ho prengueu a immodest elogi, puc afirmar que està compost d'una selecció de gent molt musical — s'és posat entusiàsticament a la disposició de l'art català, i continuarà per aquest camí mentre jo en sia el guia responsable. I jo em sento ben joiós de contar-vos que una altra entitat choral del Nord d'Amèrica, el magnífic «Mendelssohn Choir», de Toronto, en el Canadà, ja fa dos anys que s'és posat a cantar el repertori català; no fa més enllà de deu dies que he rebut del seu director, l'entusiasta i destre Mr. Fricker, una lletra pregant-me de procurar-li noves composicions del vostre repertori per al pròxim curs. Naturalment, al Canadà canten la cançó catalana en anglès, mentre que nosaltres, en la ciutat immensa i poliglota de Nova York, hem usat ja de bon principi la bella llengua original, que, feliçment per als estrangers, és molt més fàcil de cantar que de parlar! Almenys, els centenars de catalans de Nova York que assisteixen als nostres concerts i els meus amics del Centre Nacionalista Català de la mateixa ciutat, m'han afirmat que podien compendre cada paraula. (Ai! com voldria jo que el públic d'avui pugués dir el mateix del meu discurs!)

He escollit per tema d'aquest petit parlament que esteu escoltant, «La música mediterrània i la importància de l'expansió musical catalana a l'estranger». Us parlaré de la seva importància per als països de races completament diferents, com els anglo-saxons, els alemanys, els francesos del Nord, els russos i els bascos, i, per altra part, de la seva missió de lligam espiritual entre els països i regions de races afiliades mediterrànies, meridionals, com el Rosselló, la Provença i el Llemosí, el Piamontès i les illes de Mallorca i Sardenya. Jo tractaré, en tant que em sia possible, de resumir el que està ja acabat, i de descriure-us a la fi mos somnis, mes esperances sobre les possibilitats de l'esdevenidor.

Ja una vegada, en el passat llunyà, en el període de culminant medieval, el geni català, estretament afiliat al geni provençal, s'han expressat en una floració completa: en la poesia i la música dels trovadors. Gràcies a les laborioses recerques del célebre musicòleg Pierre Aubry podem, d'ençà d'una quinzena d'anys, apreciar tota la bellesa i tota la sabor d'aquestes belles melodies primaverals, de caient tot catalanesc, que ens cantaven:

«Kalenda maya, ni fuelli ni faya», i
«Voulez vous, oir un chant, un chant
[d'amour avenant.»

Fou una meravellosa primavera de la música mediterrània, que durà uns dos segles, i dè la qual es troben les darreres mostres en les «Cantigas del rei Alfons el Savi», permetent-me esmentar la sublim desena: «Rosa das Rosas et' fror das frores». Després, sortint d'aquest estat adorable, melodiós de la joventut primerenca, l'orientació de la música canvia i esdevé seriosa, complicada, polifònica; la Itàlia pren lloc dominant, i gràcies a l'extrema importància acordada a la música per l'Església de Roma, es prepara el fonament damunt el qual s'alçarà l'art sublim polifònic de Palestrina. De la glòria d'aquesta nova llum les guspires salten en totes direccions, encenent nous focs; l'escola dels mestres piadosos i ascetes de Sevilla, els Fernàndez, Guerrero i Morales, més «divi» aquest darrer que el tan anomenat pintor, penetra encara més lluny en el misticisme de la música polifònica, i el gran Victòria s'alça com un gent igual al costat de Palestrina. Els Països Baixos assoleixen aleshores llur punt culminant en la música, quan Roland de Lassus, amb la seva vigoria i el seu geni universal, acapara tota aquesta tècnica, servint-se'n igualment bé en l'idioma religiós com en el secular. Al seu darrera, l'Anglaterra pren una volada músical fantàstica, i durant trenta anys, durant el regne d'Elisabeth, domina el món conegut per la perfecció musical de la seva escola madrigalesca. Si hi havia encara pesantor, rigorisme, un excés de treball cerebral en aquesta escola polifònica, és la França que reacciona contra aquests defectes en aquell període amb els seus Jannequin i Claude le Jeune, com reaccionarà encara una vegada al divuitè segle amb els seus clavecinistes plens de gràcia i naturalitat, els Rameau, Couperin i Daquin. Jannequin, sobretot, quin mestre adorable i massa poc conegut en el món, però que Barcelona, gràcies a la iniciativa i al coratge del mestre Millet, ha pogut apreciar en les seves «Ocellada» i «Batalla de Marignan»! De la seva vida, cap detall se'n coneix; però qui d'entre els que han sentit o cantat la seva obra pot dubtar que hi bagué en ell sang meridional, provençal: sens dubte, durant tot aquest període en el qual el geni musical meridional sembla eclipsat, hem de veure-hi el representant de l'esperit primerenc, fogós, saborós que caracteritza la gent del Mitjorn.

... ...

I els meridionals? Llur renaixença musical coincideix, quan al temps, aproximadament amb el moviment rus, solament que el procés ha estat, en el cas llur, més espaiat, més gradual. Els països de Mitjorn, de la llengua d'Oc, de la Catalunya sobretot, representen, al meu entendre, amb Rússia, el més ric terreny de Folk-lore musical, deu inesgotable i verge, la contribució sana i vigorosa de la qual podrà regenerar el nostre art estimat que s'ofega en aquest moment dins d'un cosmopolitisme mòrbid, dins d'un comercialisme cínic.

... ...

Els veritables successors de Bizet foren dos, l'un francès del sud i l'altre català, extraordinàriament semblants l'un i l'altra per llurs temperaments fogosos i saborosos; parlo d'Emmanuel Chabrier i d'Isaac Albéniz. Dotats d'una imaginació desbordant, d'una riquesa de melodies i de ritmes enlluernadora, tots dos reflats en l'abundor de la inspiració llur, tots dos malbarataven i escampaven llurs dons sense parió per tots cantons, sense criticar-se gaire ells mateixos, sense massa raonaments, fins que a la fi de llurs massa curtes vides, ja sota l'espectre de la malaltia o de la mort, es concentraren per a realitzar esforços sublims. Així, el fragment d'òpera «Brisels», de Chabrier, constitueix una veritable epopeia del Mediterrani, amb sos chors de mariners, sos himnes al Déu-sol, sos cants de tendresa i d'èxtasi, tot amarat d'una claror lluminosa com el cel de Mallorca, sobre un tapís florit de colors virolades com els prats primaverals del Llenguadoc. I Albéniz, després d'una vida de creació contínua i abundosa, en la qual joiells preciosos es barregen amb pedres de menor qualitat, s'alça, veritable gegant, amb la seva col·lecció «Ibèria», que és com la síntesi de tots els esforços ibèrics que l'han precedit, i a l'ensems el punt de partida del qual hauran d'arrencar tots els seus successors.

Al costat d'aquests dos gegants, trobem de nou a banda i banda de la fronterа, dos músics lírics de primer ordre: Déodat de Sévérac, el dolç cantaire del Rosselló i de la Cerdanya, i el plorat Enric Granados, l'ànima dolça i fina del qual s'expressava tan tendrament en les seves exquisides creacions, i que el mòn sencer aclamava quan la tristesa del destí el féu finar prematuament.

Per fi, el coló de la música panibèrica, el fill de Tortosa, Felip Pedrell, el qual canta en la seva «Glossa» sobre un poema d'En Maragall la proclamació de la unitat de tots els homes del Mitjorn, i que més ben preparat que ningú evoca les corts d'amor dels temps trovadorescos en la seva trilogia «Els Pirineus».

Mentre que així els músics genials de Catalunya i de la França meridional s'allarguen les mans en una creació essencialment pròpia, s'acaba una altra obra, veritablement monumental, única, durable, i en la qual la Catalunya passa ben bé al davant de tots els seus veins, i, en general, del restant del món: em refereixo a la creació dels orfeons de Catalunya. Guiat pel desig imperiós d'expressar la seva individualitat racial i nacional tan diferenta del restant de la Ibèria, i seguint l'exemple dels grans poetes de raça catalana, el poble en massa es posa a la tasca, es posa cantar. Guiats assenyadament, vigorosament, amb entusiasme pels mestres Clavé, i més tard, per En Morera, els obrers, els estudiants, els homes del poble s'apleguen arreu per a desbordar llur ànima en llur bell cant català. Es aleshores que el poble fa recordança de les danses seculars camperoles i saboroses del terrer; i es porta la sardana en triomf per tot Catalunya, dansant, cantant, vibrant en un culte sublim de bellesa, de ritme i de natura.

En aquells temps era fundat l'Orfeó Català, aquest organisme que en pocs anys es posà al cap de tots els organismes semblants del món. Ell reposa damunt els basaments més sòlids. Portat per l'entusiasme d'un poble, fundat sobre una riquesa inaudita de recursos d'un repertori verge, apoiat sobre l'amor devot i pacient d'una multitud de compositors de mèrit.

Un dels seus fundadors, Amadeu Vives, s'inspira en la dèu popular per a escriure aquest joiell, «L'emigrant», que ressona en les ànimes de milions de catalans en tot el món i fa plorar fins els homes de raça diferent. I fins ara, després de sa llarga absència, jo sé que el cor d'En Vives batega sempre per l'Orfeó, ja que en aquest moment treballa en la composició d'una nova sèrie d'obres chorals a ell destinades. A l'ensems que a En Vives, la direcció de l'Orfeó Català s'escaigué en un home qui, per sa natura única, sa combinació de qualitats raríssimes humanes i artístiques fou el més ben dotat per a un lloc de tal responsabilitat: aquest home que jo tinc l'honor i el privilegi d'anomenar mon amic, aquesta glòria de Catalunya és En Lluís Millet. Dotat d'una musicalitat que ho comprèn tot, de la paciència i bondat d'un àngel, de l'entusiasme d'un sant; tècnic admirable fins en els detalls més minuciosos del ritme i de la color vocal, infatigable estudiós del folklore del seu país, guia i inspirador de la joventut i dels camarades en el treball, és així com jo veig En Lluís Millet, i jo el saludo com una veritable obra mestra encarnada, un joiell de la humanitat. La seva influència ha estat incalculable; no solament ell ha conduït l'Orfeó a una perfecció sense parella, no solament ha transplantat tota la gran música del món en la vostra Catalunya, sinó que ha fet néixer, a l'entorn de l'Orfeó, una escola de composició choral esplendida, escrita per una falange de mestres catalans per a aquest instrument diví i inaudit que és l'Orfeó Català, una floració de música que no existiria sense aquest instrument, que és el coronament definitiu d'En Lluís Millet. Ditxosa Catalunya de tenir un tal fill! Ditxosos els mestres que poden treballar en col·laboració amb ell! Ditxós el centenar d'orfeons d'aquesta terra que poden seguir el camí traçat per ell!

Entre els compositors que han escrit per a l'Orfeó, el lloc d'honor es deu certament al mestre Nicolau. Ell ha creat una sèrie d'obres inspirades d'un misticisme sublim i ben català, misticisme de Ramon Llull i de mosseèn Jacint Verdaguer, «La Mare de Déu», «La mort de l'escolà», «Divendres Sant», aclamats xardorosament a Londres i a París, han pres la un lloc ben alt d'afecte en els nostres Estats Units, i continuaran llur victoriosa volta al món, perquè sense cap dubte, són les obres mestres de la producció choral moderna en sentit espiritual com en sentit tècnic. De molts cantons a Nova York em demanen una repetició de son «Divendres Sant» — que s'anomena allí «la més bella obra de música religiosa dels nostres temps — com ja he tingut de repetir «La mort de l'escolà». Mas, abans d'accedir en aquestes peticions, jo vull primer donar la seva obra cabdal, el «Captant», que, personalment, ja estimo més que totes.

La tècnica choral d'En Nicolau és d'una concepció ben individual, les seves obres són com catedrals gòtiques, amb llur arquitectura flexible ingeniosament entrellaçada de garlandes florides que són les cançons populars de Catalunya.

L'estil dels altres compositors s'és més rigorosament decantat a la cançó popular pròpia, harmonitzant-la, variant-la de la manera més enginyosa. Els resultats de llurs esforços, sobretot vistos amb els ulls de l'estranger, són ben sorprenents; una tal varietat i subtilitat de ritmes, una tal paleta de colors no han mai existit abans en la música choral. Gràcies al temperament meridional, a una imaginació fèrtil i abundosa, la música choral es transforma aquí en orquestra vocal, en la qual les veus d'infants, poc usades en les músiques d'altres països, contribueixen a donar sonoritats corprenedores i sorprenents. Jo us he parlat abans del fenomen extraordinari de l'escola choral en la vella Anglaterra, sota la reina Elisabeth; doncs bé, el mateix fenomen jo el veig en el ràpid desenrotllament de la música orfeònica de Catalunya; solament que en lloc de la reina Elisabeth (l'Oriana dels Madrigals), com a protectora, és el vostre Lluís Millet, qui n'esdevé l'àngel tutelar!

La manca de temps em priva de dir-vos en detall tota l'admiració que jo sento per l'obra d'aquests mestres, els Sancho Marraco, Joan Lambert, Francesc Pujol, Cumellas Ribó, Vicens Maria Gibert, Mossèn Lluís Romeu. No me'n faran retret, ja que tracto de demostrar-los la meva devoció de la manera més convincent, donant a conèixer llurs obres als Estats Units mitjançant els meus concerts i les meves traduccions angleses. Un detall que pot interessar-vos és la gran popularitat que ha obtingut als Estats Units la superba harmonització de mossèn Romeu «El desembre congelat», veritable troballa de tendresa i de sentiment subtil; aquesta obra no es canta solament en molts concerts, sinó que per cada Nadal figura en els programes de moltes esglésies. Permeteu-me, doncs, d'endreçar a aquest músic tan fi i delicat, a aquest sacerdot entusiasta del folk-lore, tota l'expressió de la meva gratitud per les paraules tan ardoroses i de tan bona rebuda que volgué dedicar-me en aquest mateix lloc, fa dos anys, en ocasió també de la Festa de la Música Catalana. I permeteu-me també d'endreçar una paraula d'admiració ben especial al més jove de la plèiade dels vostres compositors, aquell qui mereix avui tres dels premis de la Festa, En Pérez Moya, pel progrés assidu que demostra desenrotllant una tècnica segura i magistral, i per l'aplicació que en fa a les troballes més escollides del folk-lore català.

En un lloc d'honor ben especial s'aixeca, en fi, l'obra del vostre Enric Morera, compositor de soca tan essencialment catalana, que en la seva música el poble pot emmirallar la seva ànima, pot sentir els batecs del seu cor. Ell és, probablement, en aquest instant, amb el finlandès Sibelius, el compositor «més popular» del món, «popular» en el sentit que una raça entera canta i pensa la seva obra i l'ha adoptada com a seva. Els cants, els chors, les sardanes d'En Morera, són la Catalunya, com Chopin és la Polònia, Grieg la Noruega, Sibelius la Finlàndia. M'és impossible de judicar tota l'extensió del seu treball, ja que gairebé tota la seva producció teatral està encara en manuscrit; però de tot el que jo conec, la major part està ben gravat en la meva memòria; i no hi ha pas plaer més dolç per a mi que el d'asseure'm al piano en el cercle del Centre Català de Nova York i executar sardanes, que la jovenalla catalana reunida dansa en rotlles entusiastes. I l'atracció que la seva música exerceix fins per gent d'altres races i nacions, jo ho veig provat quan rebo missatges de Boston i de Washington que em diuen que acudiran a Nova York per als meus concerts si prometo donar «La sardana de les monges» i «L'Empordà».

KURT SCHINDLER

(Acabarà)

La Festa

La Novena Festa de la Música Catalana se celebrà el passat dissabte, al Palau de la Música Catalana. Un públic nombrosíssim i ben representatiu assistí a la susdita Festa. El Palau oferia, doncs, ja no cal dir-ho, l'aspecte dels grans dies. Dies durant els quals l'esperit de la ciutat nostrada, de tota la terra nostra, sembla bategar-hi!...

Aquest cop, hom notà l'absència de les nostres primeres autoritats. Foren, però, dignament representades. Presidí la Festa el regidor senyor Massot, en representació del batlle de Barcelona; els regidors senyors Escolà, Duran i Reynals i Bordas; els diputats provincials senyors Grané, Capmany i Pich; el secretari de la Mancomunitat senyor Sans i Buigas, i la Junta de l'Orfeó Català, presidida per En Joaquim Cabot.

El Jurat de la Festa d'enguany, estava format pels mestres Kurt Schindler, Lluís Millet, Joan Lambert, Vicens Maria de Gibert i Francesc Pujol.

Oberta la Festa, el mestre Kurt Schindler, president del Jurat, llegí un bellíssim i ben documentat discurs. Glossà el tema: «La música Mediterrània i la importància de l'expansió musical catalana a l'estranger.» L'estudi del mestre nord-americà aparegué ric d'idees i extremadament afalagador per a la nostra música.

Kurt Schindler coneix Catalunya i la nostra música i parla dels nostres mestres i dels nostres dalers, amorosament. Es un gran i intel·ligent amic de Catalunya. Cal, doncs, estimar-lo i agrair la seva acció.

Publiquem en la present Pàgina la primera meitat del bell discurs del mestre Schindler, i, per tal que els llegidors de LA VEU DE CATALUNYA puguint conèixer-ló integralment, publicarem el que manca del susdit discurs, en la vinent Pàgina Musical de LA VEU.

I ara un fet que subratllem amb goig. El mestre Kurt Schindler llegí el seu discurs en català. I el llegí clarament. I tothom el va entendre i el va aplaudir. Farem constar que el mestre Schindler és un perfecte coneixedor de la nostra parla. Llegeix el català amb facilitat i el tradueix sense cap errada. I és que el director de la Schola Cantorum de Nova York és un home d'extensa cultura. Es, doncs, un políglota distingidíssim. Ultra les llengües clàssiques, posseeix correctíssimament l'alemany (la seva llengua nadiua), l'anglès (Kurt Schindler és naturalitzat americà) i el rus. Llegeix i entén, en fi, l'italià i el castellà.

Parlant de la gesta del mestre Schindler, en llegir el seu discurs en català, el ferm patrici En Joaquim Cabot, president de l'Orfeó Català, digué justament i oportunament, en el seu discurs de gràcies, amb el qual s'acabà la festa: «Havem d'accentuar el nostre agraiment envers l'eminent mestre Kurt Schindler, que no n'ha tingut prou de venir de Nord-Amèrica per a présidir el nostre Jurat, sinó que amb deferència i gest exemplar, que hauria d'avergonyir els qui d'ençà i d'enllà de l'Ebre menyepreen i discuteixen els drets de la nostra llengua, li ha volgut retre homenatge...»

Ja no cal dir com foren rebudes les paraules d'En Joaoquim Cabot. Un xardoros picament de mans, ple de sentit, ofegà la veu vibrant, vehement, del dignissim i talentós president de l'Orfeó Català.

El mestre Francesc Pujol, secretari del Jurat, llegí després la seva Memòria, que fou, com sempre, un model de concisió i de just sentir. Amb mots assenyats i amorosívols, parlà, com havia de fer-ho, del criteri del Jurat, respecte les composicions presentades i sobre tot premiades.

I heu's aquí ara les obres que guanyaren premi i el nom de llurs autors:

El tema primer o eigui un chor mixt, el guanyà el P. Antoni Massana, S. J., amb la darrera part del seu «Himne a la ciutat de Déu».

Parlant de la composició esmentada, digué el mestre Pujol: «Ja des del primer moment s'imposà a l'atenció del Jurat l'«Himne a la ciutat de Déu», voluminosa composició per a chor mixt, a quatre i sis veus, escrita sobre una magnífica poesia de mossèn Llorenç Ribé. El Jurat va veure tot seguit en aquesta obra la empremta d'una forta personalitat musical, d'un temperament original i d'una bella ardidesa de realització. Aquestes qualitats, però, no es mantenien sempre al mateix nivell; l'enorme extensió de l'obra i la dificultat de variar-ne el caràcter havien afeixugat de tal manera la tasca del compositor, que de les tres parts en què està dividida, una sola, la darrera, anomenada «Pregària», se sostenia de cap a cap, plena de les perfeccions més estimables. Davant la superioritat manifesta d'aquest sol fragment, sobre totes les altres obres concursants, no dubità el Jurat en acordar-li el premi, car si bé era sols el fragment d'una obra el que es premiava i no l'obra sencera, aquest fragment constitueix per si sol un tot complet.»

Guanyà el tema II, amb una composició per a chor mixt, el mestre Antoni Pérez Moya.

El premi al tema III, ofert pel senyor Bisbe de Barcelona, fou concedit al jove Antoni Planàs.

Foren guanyadors del tema VII els mestres Pérez Moya i Antoni Català.

El premi IX, ofert per la Banda Municipal de Barcelona, a les tres millors marxes catalanes, no es va concedir. Però es donà accèssits a les marxes «La Pastoreta», «Del Montseny al Canigó», «Sant Magí», «Violeta i Margaridoia» i «Espigol i glaneta», de les quals resultaren guanyadors, respectivament, els coneguts mestres J. Sancho Marraco, Antoni Juncà i Cassià Casademont.

El premi ofert per l'«Obra del Cançoner Popular de Catalunya», a recull de tonades i lletres de cançons populars catalanes inèdites o variants de les ja conegudes, el guanyaren En Josep Maideu, prevere, En Lluís Comella, prevere, En Joan Sala, prevere, En Josep Raburés, Na Mercè Fàbregas, En Josep Tomàs, En Joan Amades, En Josep Potellas, prevere, En Bartomeu Simó, En Carles Grandó, En Josep Maria Castellà, prevere, En Francesc Montserrat i En J. Piñol.

Guanyà el premi ofert per l'Associació d'Amics de la Música, a la millor composició per a quartet d'instruments d'arc, En Joaquim Zamacois.

Resultà guanyador del tema XV (quatre cançons harmonitzades), En Pérez Moya.

S'executaren les següents composicions premiades: «Pregària», del P. Massana; «Ave verum» i «O Jesu», d'Antoni Planàs; «aL nina bella», de Pérez Moya, i algunes cançons.

L'Orfeó cantà després, en honor del mestre Schindler, la seva glossa «El miracle de Sant Ramon».

Tot fou aplaudit amb entusiasme.

Com ja és sabut, fou Reina de la Festa d'enguany, la gentil i distingida senyoreta Na Concepció Patxot, filla del conegut i intel·ligent i generós català En Rafel Patxot. Ja no cal dir com la presència de la dita senyoreta fou agradosa a tots els assistents a la Festa, i com fou aplaudida.

En Joaquim Cabot, president de l'Orfeó Català, pronuncià belles i sentides paraules d'acomiadament, i la Festa acabà, com s'endevina, amb el cant d'«Els Segadors», que tothom aclamà un cop més.

D. Joan Jordana Lagarriga

ha mort als 45 anys

(A. C. S.)

Els seus afligits esposa Francisca Olivé, filles Joaneta, Eulàlia, Antònia i Enriqueta, germans Rosina vídua Albeniz, Ernest i Enriqueta vídua Alzamora, germanes polítiques Eulàlia Alvon i Regina Baroni, oncle don Frederic Jordana, nebot, cosins, Dorotea Pereira i família tota, les raons socials **Ernesto y Juan Jordana, Asociación de Abastecedores y Tratantes en ganado, Industrias Pecuarias, S. A., Asociación de Comisionistas y Tratantes en ganado,** d'aquesta, i **Alzamora, S. A.,** de Palma de Mallorca, en participar als amics i coneguts tan irreparable pèrdua, els preguen que el tinguin present en llurs oracions i se serveixin concórrer a la casa mortuòria, Travessia del Carril, 16, demà, divendres, a dos quarts de quatre de la tarda, per acompanyar el cadàver a l'església parroquial de Santa Maria de Jesús de Gràcia i d'allí a sa darrera estada, Cementiri de Sant Gervasi.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

Els actes d'afirmació catalana

Opinions i comentaris

Diu «El Pla de Bages», de Manresa:

«Després d'unes diades de glòria. — No hem pas d'incórrer en la vulgaritat de voler ponderar la importància dels actes d'afirmació catalana del dissabte i el diumenge passats, car són prou grans i eloqüents per si sols. Pregunteu-ho sinó als enemics de Catalunya i als traidors a la seva causa. Ells us diran, amb el seu esverament i amb les seves malèvoles insinuacions, com els dol l'esclat de fe que ha demostrat tenir el poble de Catalunya en el seu avenir. Però, més que res, els dol que catalans de tots els indrets de la Pàtria ratifiquessin una vegada més la seva confiança, la seva adhesió als homes directors de la benemèrita Lliga Regionalista, car tots els homes que alimenten una catalanofòbia més o menys aguda, disfressen el seu baix sentiment dient que ells sols van contra la Lliga.

Es això el que hem d'anotar, amb pena: que els homes de la U. M. N. i els exaltats nacionalistes, coincideixin en aquest sentiment d'adversió.

Que els traidors odiïn la Lliga, perquè veuen en ella l'única força organitzada d'una manera eficient per a sortir al pas de la seva acció perforadora, ho trobem natural, car els ha de resultar forçosament dolorós veure com llurs cobejances no els són assequibles fàcilment. Rebaixar-se llepant els peus de l'opressor, renegar de la parla que oiren a la seva mare en el bressol, substituir la santa bandera de les nostres tradicions per una altra del vei, desentendre's del nostre himne nacional, per a reverenciar un «minué» importat d'altres terres, escriure malament el castellà i parlar en «municipal», etc., etc... per a després no poder ésser els amos absoluts de Catalunya, tal com necessiten per fer-la servir de conductor de les seves passions i de les seves cobejances, és un trist paper. Per això ens expliquem que la dita gent odii la Lliga, com odiaria qualsevulla altra força organitzada que els obstruís el pas.

Ço que no concebem és que el jovent generosament radical, aquest estol d'homes disposats al sacrifici, malgasti les seves energies, exclusivament a combatre la Lliga. Aquesta actitud és fatalment suïcida. Perquè tenint un enemic comú s'ha de perdre el temps lluitant contra els germans? Com és pot explicar el fenòmen de què la gent que, per la seva afirmació idealista, hauria d'estar més distanciada, coincideixi en aquest comú instint de combatre a la Lliga?

Si la joventut vol seguir per viaranys diferents dels per on van els actuals directors del catalanisme organitzat, que ho faci en bona hora, però que no malgasti les energies que necessitarà per a combatre l'adversari, en voler impedir que els seus germans cerquin el mateix fi per altres camins.

En l'acte del diumenge, lamentàrem una vegada més que els homes irreflexius, plens si voleu de bona voluntat, es convertissin en joguina d'aquells que tenen com a màxima preocupació dividir els catalans per tal de retardar el triomf de la causa que defensem. Tant les paraules dels oradors del diumenge, com les conclusions de l'Assemblea del dissabte, que avui mateix publiquem, són una garantia de què la Lliga seguelx un camí amb fe i entusiasme. Per això, l'anotador, que comprèn tots els radicalismes i totes les intransigències, té el deure de remarcar la imperiosa necessitat de què tots els catalans, cadascú des del seu lloc, lluitin per Catalunya, pensant sols en derrotar els traidors i els adversaris, car tot altre esforç, ultra ésser estèril és perjudicial. — F.»

—

De «El Noroeste», de La Corunya, retallem:

«Camino de la victoria. — Los actos de afirmación catalana. — Hasta las más abruptas comarcas de Cataluña, desde los enriscados picachos de las Alberas y las rocosas márgenes del Segre, a la espléndida campiña tortosina y el pintoresco delta del Ebro, todo el principado vibra de entusiasmo y emoción cantando las horas, escasas ya, que faltan para los actos solemnes que realizará la Liga Regionalista los das 8 y 9 del corriente mes en Barcelona. Todos los indicios, todos los preparativos, todas las señales y augurios coinciden en la promesa cierta de una solemnidad y una grandiosidad sin precedentes. La manifestación nacionalis del 8 y del 9 de julio superará, de seguro, a todas las anteriores, con todo y haber sido positivamente grandiosas e inolvidables.

Y es que el sentimiento catalanista, que no es una moda, ni un deporte, ni una ficción, ni una concreción artificial, sino la conciencia viva de un pueblo, una realidad ineludible y abrumadora, ha arraigado de tal suerte en la entraña del país, se ha fortalecido y difundido con tal vigor y exuberancia, que sobrepuja en poderío y grandiosidad a cuanto han podido soñar los precursores del movimiento autonomista catalán. El catalanismo ha progresado enormemente en extensión y en intensidad durante los últimos lustros. Y si alguien en Madrid o en el resto de España y aún en la misma Cataluña, pudo creerle amortiguado y acaso extinguido por las circunstancias universales que han coincidido con las terribles querellas sociales de que fué teatro Barcelona y con las frecuentes crisis políticas, no tardará en advertir claramente la enorme equivocación que padece.

El catalanismo, lejos de tener en el tiempo un enemigo, cuenta con él como su mejor aliado, su más seguro colaborador, porque la hora de Cataluña no ha pasado ni pasará jamás.

Si en Madrid, y donde quiera que como en Madrid se piense, con el mismo criterio bisojo y contemplativo del propio ombligo, se ha creído que el catalanismo había pasado de moda no había quedado relegado y fuera del curso natural de la vida a impulso de la avalancha sindicalista, el desengaño que les espera va a ser terrible y anonadador. Como si lo anecrótico, lo efímero, lo que sólo afecta a la forma y aspecto de la organización social pudiese prevalecer sobre lo que constituye la esencia, la substancia eterna, el espíritu inmortal de un pueblo! Si los políticos madrileños tuviesen siquiera el instinto de percepción de la realidad, si su retina estuviese en condiciones de recoger la realidad de la vida misma, hubiesen aprovechado este paréntesis de calma en los conflictos sociales, debido a una complejidad de causas, todas notorias, para buscar una solución, o indicar al menos el camino de ella, que pusiese al pleito de la libertad colectiva de Cataluña, espejo en que habrán de mirarse las demás regiones que aspiren a capacitarse como ella para disfrutar de un régimen de autonomía. Pero nada hicieron. Han perdido estéril y temerariamente el tiempo. Como a las vírgenes necias de la parábola, de nuevo les sorprende la visita de la implacable realidad con las lámparas apagadas.

Nada hay, pues, más perfectamente explicable, nada con mayor evidencia justificable que la impaciencia que esta continuidad, esta terca persistencia en la incomprensión y en el desafecto a Cataluña produce en numerosos sectores del catalanismo. Y por eso la Comisión de Acción Política de la Liga, sobre la que gravita una carga enorme de obligaciones y una inmensa responsabilidad, quiere recoger en toda su colectiva intensidad todas las aspiraciones del catalanismo y emplear todas sus colosales fuerzas para realizar una suprema tentativa a fin de arribar a la solución armónica del pleito catalán.

Nosotros, los gallegos «galleguistas», los que comulgamos con los catalanes de la Liga en el mismo santo ideal del reconocimiento de la personalidad autonómica de los pueblos capaces de sentirse dueños de sus destinos, seguiremos con el alma asomada a los sentidos, con el corazón palpitante de emoción, todas las fases y vicisitudes de la formidable batalla que hoy se inicia con el acto solemne de la asamblea y con el magno «Aplec de Montjuich», y en la que se decidirán de modo definitivo la paz de los espíritus, la fraternidad de los pueblos ibéricos y la tranquilidad de toda España.

La victoria de Cataluña será nuestra victoria. Y un pueblo que se hace digno de ella, acaba por lograrla definitivamente.»

—

«El Sol», de Madrid, diu:

«El voto de paz de Cataluña. — El acto celebrado en Barcelona, ha dicho Cambó en su discurso, es un aviso a Madrid. Puig y Cadafalch ha sido más retórico. «Expresamos — afirma — a los Gobiernos de España un voto de paz y de hermandad». Acto de paz es en la apariencia, sin duda, el realizado por la Liga. Sus hombres representativos han puesto en las palabras una gran mesura. Quizá por ello el problema de la autonomía adquiera a los ojos del país todo su justo relieve. En estos momentos la agresividad hubiera sido peligrosa. Al tono en que se plantea la discusión tienen que atemperar sus respuestas los hombres del resto de España y el Gobierno de la Nación.

Si Cataluña no hubiese confundido en el pasado sus aspiraciones separatistas y autonomistas, el acto de ayer tendría la eficacia de acto histórico, cuyas consecuencias hubieran sido fulminantes. La autonomía no es el peligro. El peligro está en la vieja ideología catalanista, que produjo reservas y dudas en el resto de las regiones españolas sobre la sinceridad de sus propósitos. Conceder la autonomía regional, no a Cataluña, a Castilla, a Extremadura, a Vizcaya, a Andalucía, es cosa que merece un estudio detenido. Acaso el programa político mejor articulado lo dió Pi y Margall. La unidad nacional no está en el centralismo espiritual. Si pudiéramos borrar de la historia de Cataluña la fobia separatitsta, España, hoy sinceramente, habría acogido los discursos de los hombres representativos catalanes con fervor fraternal.

Nosotros queremos creer y creemos en la lealtad de esas declaraciones. Cataluña, desgajada de España, no podría subsistir. España tiene un legítimo orgullo en esa región productora, inteligente, laboriosa y sobria, que crea riqueza constantemente. Es cosa de olvidar el pasado, construyendo con nuevos materiales sobre sus escombros el porvenir. Esta es la solución. Y ha de ser una solución de carácter general. Es decir, no se ha de dar a Cataluña lo que no se pueda conceder al resto de las regiones españolas. La excepción sería tan peligrosa para Cataluña como para España. Hemos creído siempre en la pujanza del regionalismo. El regionalismo salvará a España, si al implantarlo se hace con acierto. Nuestro periódico es una manifestación viva de este anhelo nuestro. Hemos querido recoger la más débil palpitación del más oculto rincón de España. La vibración del país es tan intensa, tan inquietadora, que si nuestros gobernantes acertaran a percibirla, tenemos por seguro que variarían en el acto el rumbo de su vida.

Lo hemos dicho más de una vez: Madrid no es España. España está desbordada y tiene sed de muchas cosas. Está, además, incomprendida. Para oirla bien, para conocer sus anhelos quizá sea el único medio darle una realidad administrativa y política a sus regiones geográficas.

Lo que importa es tener un concepto absolutamente exacto de la autonomía en el siglo en que vivimos. Los pueblos no pueden disgregarse cuando la ciencia los va acercando a través del espacio. Deben administrarse por sí. Cada uno tiene sus problemas característicos y son opuestos sus medios de producción y tributación. Pero por encima de estas cosas materiales está la unidad espiritual, la raza, que es una cosa perdurable, eterna.

El Cardenal Gasquet a Barcelona

Amb el vapor italià «Vittorio Emmanuele», abir, a la tarda, va arribar a la nostra ciutat, de pas, cap al Brasil, el cardenal Gasquet.

Aquest príncep de l'Església és de nacionalitat anglesa i pertany a la il·lustre Orde Benedictina. Té publicades diverses obres de caràcter històric i de gran vàlua científica, referents gairebé totes al culte litúrgic i al monaquisme anglès, i com de molts anys ençà, al present escriu sovint, àdhuc articles d'actualitat en revistes i altres publicacions periòdiques.

Després d'haver estat abat i president d'una Congregació anglesa, fou cridat per Pius X per a presidir, a Roma, la Comissió benedictina que revisa el text llatí de la Biblia Vulgata, tasca de gran transcendència científica i religiosa, que donarà el text definitiu de la versió de la Biblia, que ha adoptat fa segles l'Església Catòlica. Actualment és, demés, bibliotecari i arxiver de les gran scol·leccions vaticanes, veient-se'l diàriament, treballant en aquells incomparables fogars d'alta cultura.

Aprofitant avaram el temps, com a bon anglès, en les compiades hores que estigué a Barceleona, visità algunes autoritats i els principals monuments que acostumen a ensenyar als forasters il·lustres. Admirà la nostra Catedral Basílica, les obres del temple de la Sagrada Família, el Palau de la Generalitat i el del nostre Municipi. A la Sagrada Família fou acompanyat del genial autor de l'obra. A la Generalitat hi havia reunió del Consell de la Mancomunitat, que fou suspesa nus moments per tal de saludar l'hoste eminentissim, entretenint-se en conversa interesesantíssima amb el president, senyor Puig i Cadafalch, el qual el va informar del que representa a Catalunya i a Espanya la Mancomunitat de la nostra terra, i especialment la seva obra de cultura. Va seguir les esplèndides sales de l'Institut d'Estudis Catalans, acompanyat del doctor Jordi Rubió i Ramon d'Alòs, i després, a l'Ajuntament, el va rebre l'alcalde, senyor marquès d'Alella. Parlava indistintament en anglès, en francès o en italià, segons amb qui es dirigia.

A darrera hora, abans de tornar al vapor, quehavia de sortir del nostre port a mitja nit, pujà al cim del Tibidabo, on no es cansava d'admirar la immensa lluminositat que la nostra Barcelona oferia als seus ulls encisats de l'esplèndida visió. Tant el cardenal, com el seu intel·ligentíssim secretari, s'informaren amb amor de les nostres coses i expressaren la seva sincera satisfacció per tot el que havien vist i comprès.

Li féu sempre els honors de guia i d'acompanyant el reverendíssim pare Abat del Montserrat, i formaren una escollida escorta el canonge Cardó i el doctor Mas de Xeixart i altres sacerdots i també seglars admiradors dels nostres PP. Benedictins.

DE LA ITALIA

Arezzo

Arezzo, Toscana, juny.

... Arezzo, terra de l'Areti i del Petrarca, ja és una altra cosa. Arezzo viu de l'agricultura de la Toscana meridional, de dos grans mercats setmanals i de manta fira anyal. A la nit, en dos o tres cafès, molt concorreguts, hi ha música i gelats. Es toca una peça de concert i el fox-trot d'ara fa dos anys, enormement envellit. Els gestos de les noies denoten la proximitat d'una població gran, de Florència, i les aretines de la nostra època diuen, a la nit, paraules tendres als aretins, en els bancs d'un passeig de plátans — passeig que fineix, com tot bon passeig d'Itàlia, amb una estàtua al Víctor Manuel de la Unitat.

Aretins i aretines a part, voliem dir que des del moment que el pagès d'aquí es gasta els diners en música i gelats, és que les coses d'Arezzo van bé, la qual cosa ens produeix una veritable satisfacció.

A Arezzo s'ha de veure Pietro della Francesca, que es deia de veritable nom Pietro dell Pallalinolo, i era un pintor errant, com tots els d'aquella gran època. El Pallalinolo ha afrescat el chor del convent de Sant Francesc, que avui encara hi ha frares. La importància d'aquesta obra és considerable, sobretot des del punt de mira de l'art modern.

El Pallalinolo era un preocupat, com el Masaccio i com el mateix pintor Ocell. No podia dormir pensant en els problemes de la pintura, en la perspectiva, en els problemes de la llum. De l'Ocell es conta que, en morir, la seva dona no pogué obrir els calaixos i els armaris de la casa perquè el seu home els havia omplert de dibuixos, de croquis i d'estudis de tota mena de perspectives, de tota mena d'animals, d'ocells i de bèsties de somni. El Masaccio era un altre d'aquests. No tenia temps ni de reniar-se ni de mudar-se de roba i anava pel món tronat i fet una desgràcia, pensant sempre en la pintura, que no el deixava tocar a terra, i en la realitat, que li feia pessigolles a la medulla.

Aquests tres pintors ens semblen molt acostats a la sensibilitat moderna i de fet desentonen de l'aire ample i sonor del Renaixement. Tots tres són personalitats complexes. Les preocupacions d'ordre general els fan depassar el seu ofici. El Pallalinolo era un temperament molt donat a la matemàtica. L'Ucell a la geometria i al somni. La vida i la mort de Massaccio té un aire de misteri, és plena d'ombres i de gestos esquius. Tots tres semblen homes de la nostra època i en tots tres es dóna, com en cap altre artista del Renaixement, la nota que caracteritza l'art del nostre temps: la falta de divina facilitat, la desigualtat.

Conta el Vasari, amb el seu llenguatge, que sembla una torrada sucada amb oli i vinagre, que uns frares encarregaren uns frescos a l'Ocell i que el pintor se n'anà a viure al convent. El pintor començà la feina, però els frares eren persones que valien tan pocs diners, que el feien morir de fam. Diu que només li donaven formatge sec. L'Ocell s'ana afiaquint i no tenia esma ni de contar la seva gran misèria als frares ni de deixar la feina. Però, a la fi, no pogué més, i com si el pintor tingués la culpa de tot i els frares fossin unes bellíssimes persones, Pau Ocell deixà el convent passant per una finestra, com un lladre, i se n'anà a Florència, a refer-se. I a Florència, sempre que veia un frare de l'orde del convent que l'havia esmolat de gana, fugia com si fos un facineros, en lloc d'agafar un bastó i començar amb el frare.

Aquesta inversió del sentiment de la dignitat humana que notem en aquesta anècdota — inversió que deduim, sobretot, de les rialles que fa el Vasari en explicar-la — es donava en el pintor Ocell al costat d'un gran orgull interior i silenciós. Ja gran es tancà a casa seva i començà un quadro, en el qual treballà molt de temps sense ensenyar-lo a ningú. Quan el tingué llest, l'ensenyà a Donatello.

—No m'agrada gens — digué el famós escultor.

D'aquesta feta, li entrà al pintor Ocell una tristesa tan profunda i unes ganes de plorar tan grans, que el mot de Donatello el portà al cementiri, segons el Vasari.

Les «Vite» del Vasari no són pas un monument de crítica d'art massa aguda, des del punt de mira nostre particular, però els mots que dedica a l'Ocell són de primer ordre. El Vasari, quan vol dir que una obra és vivent diu que és mòrbida. I bé: el Vasari constata admirablement la falta de morbidesa de l'obra de Pau Ocell, i nosaltres pensàvem, en llegir això, que les obres que aquest pintor té al Louvre han estat estudiades i copiades, precisament pels pintors cubistes, els quals diuen de Pau Ocell que és el seu mestre.

No deixa d'ésser curiós el constatar que la branca cubista de l'art modern ve del pintor dels ocells — que per això li deien Pau Ocell. Però encara és més curiós de constatar que tota la branca característica ha trobat una pedrera inesgotable en les obres de Piero della Francesca, i del Massaccio.

L'art modern, en ço que té de profund, de morbós, de malaltís, en ço que té d'especulació psicològica, sembla un comentari dels frescos del Masaccio de l'església del Carme de Florència i dels de Pietro della Francesca a l'església de Sant Francesc de Arezzo. No comparem les qualitats, ara, sinó les intencions. De qualitat, només cal pensar amb l'aire tronadíssim del saló de Tardor de París, per a veure que no hi ha comparació possible. Però la intenció característica, al nostre entendre, és la mateixa. Es podrà dir que el caractericisme es produeix en el Renaixement com a conseqüència d'un mancament del pintor, com un defecte que en la nostra època és la prova més gran — no podent-se'n donar cap més — d'un valor, d'una qualitat. Però, repetim-ho, de fet, ens trobem davant de dos fets idèntics.

De color, Pietro della Francesca i Massaccio arriben a extrems de torbadora modernitat. Matisse i tots els pintors del caractericisme coloristic queden, al costat d'aquests frescos, pintors «and soda». La constatació s'exagera encara en veure la intenció d'aquests pintors. La ratlla més aguda de Picasso, la que fa rodar més el cap, sembla traçada per una mà morta, sense voluntat, sense vida.

Hi ha a Catalunya una veritable lluita entre els pintors partidaris de fer el viatge a París i els partidaris de venir a Itàlia. Jo, com que no sóc pintor ni crític, que altra feina tinc, estic per sobre o per sota, com es vulgui, d'aquests prejudicis. Només haig de fer constar que Picasso, per exemple, ha fet més viatges a Itàlia — efectius o imaginatius — del que sembla a primera vista. I Picasso, en aquesta qüestió, pot opinar, perquè coneix els trencacolls de París i no es fia massa de les facilitats de l'art francès, que ell qualifica de manera assaiz pintoresca, irreportable en públic.

JOSEP PLA.

La qüestió catalana

RECOLLIM avui, a un altre lloc del periòdic, tres comentaris molt interessants als actes grandiosos d'afirmació catalana. que foren realitzats el diumenge, al Palau d'Art Modern. Són tres comentaris representatius, tres comentaris que sintetitzen diferents sectors d'opinió, que cal recollir i analitzar..

Un d'aquests comentaris és d'ordre íntim, d'ordre familiar, Catalunya endins. Es el del nostre benvolgut confrare *El Pla de Bages*, de Manresa, amb el qual coincideixen essencialment la majoria dels periòdics catalanistes forans. No cal dir com ens plau constatar aquesta coincidència. Nosaltres invitem tots els nacionalistes, tots els catalans, a formar el front únic de l'autonomia de Catalunya, per aconseguir la llibertat de la nostra terra. Nosaltres no farem, ni direm res que pugui dividir els catalans. Respectem tots els matisos i totes les diferenciacions del sentiment catalanista, com volem que siguin respectats els nostres. En la batalla per l'autonomia, en la batalla per la llibertat de Catalunya, poden lluitar totes les armes i totes les organitzacions. Totes formen part d'un mateix exèrcit. Ningú no pot endevinar quina d'aquestes armes serà l'instrument providencial de la victòria definitiva. Cal, però, que les actuacions, conjuntes o isolades, individuals o col-lectives, tinguin totes un objectiu essencial: combatre l'enemic. Si, per error de tàctica o per curtedat de visió, hi hagués forces nacionalistes que s'entretinguessin a destruir les trinxeres ja conquerides per altres forces nacionalistes, sense haver consolidat noves posicions, hi hauria el perill de facilitar la victòria a l'enemic. Entrebancar, com a exemple, una actuació evolutiva, sense tenir forces per a realitzar una actuació revolucionària, és, evidentment, temerari i contraproduent.

Els altres dos comentaris, els d'*El Sol*, de Madrid, i *El Noroeste*, de La Corunya, són comentaris Catalunya enfora, i corresponen a dos sectors diferents d'opinió de les terres d'Espanya.

La posició d'*El Noroeste* és l'única que pot portar una solució definitiva i harmònica del plet català. Es la posició cordial, comprensiva, sense rezels i sense suspicàcies. El dia que a totes les terres d'Espanya, o a la majoria de les terres d'Espanya, hi predominés qauesta posició, la qüestió catalana restaria resolta, i ben resolta, immediatament. Veiem, doncs, amb simpatia aquests nuclis d'amics de Catalunya que existeixen arreu de les terres d'Espanya. Hi ha pobles peninsulars que, com Galícia i Euzkadi, tenen plets nacionalistes plantejats en forma semblant a la nostra. Si existeix un objectiu comú, no ha d'haver-hi obstacles insuperables per a una acció comú.

El comentari d'*El Sol* representa un altre sector d'opinió. Dintre la premsa madrilenya, *El Sol* esguarda amb simpatia i amb interès notori les coses de Catalunya. No és un *Imparcial*, ni un *A B C*. Cal fer-li aquesta justícia.

Tot i reconeixent — i agraint — aquesta simpatia i aquest interès de la seva posició, cal intentar esvair encara qualques prejudicis que suren per damunt de la serenitat del seu comentari. Un d'ells és el prejudici separatista. No hi ha cap nacionalisme que sigui separatista *a priori*. A Catalunya mateix no hi ha ni un sol separatista que ho sigui essencialment. Els pobles volen l'autonomia o la independència per a regir llur pròpia vida, per a garantir el lliure desenrotllament de llur personalitat collectiva, de llur personalitat nacional. Si Catalunya tingués la seguretat que dintre l'Estat espanyol podria desenrotllar lliurement la seva individualitat pròpia, la seva personalitat nacional, el seu ésser col-lectiu, no hi hauria a Catalunya ni un sol separatista. Els separatistes ho són perquè estan convençuts que dintre l'Estat espanyol Catalunya no aconseguirà mai desenrotllar lluirement la seva personalitat. El separatisme cal, doncs, combatre'l a Madrid, no a Barcelona, amb fets, no amb paraules. El dia que una organització natural de l'Estat espanyol no posi entrebancs de cap mena al lliure desenrotllament dels pobles peninsulars, no hi haurà a Catalunya ni un separatista. Si persisteix l'organización contra natura que ha portat al divorci absolut entre l'Estat i les nacions peninsulars, aleshores és inútil combatre el separatisme amb les paraules, si amb els fets és mantinguda a Madrid una concepció separatista d'Espanya.

En el fons de tots aquests comentaris hi ha, efectivament, la revisió del concepte d'Espanya. Si Espanya és Castella, és la concreció política de Castella, nosaltres no som espanyols, car és evident que no som castellans. Però, si Espanya és el conjunt viu dels pobles espanyols, cal reconèier a tots aquests pobles el dret a llur lliure desenrotllament i donar-los els instruments polítics del seu govern propi. Per això. la qüestió catalana no és una qüestió administrativa sinó una qüestió política. I la fórmula d'*El Sol*: «no se ha de dar a Cataluña lo que no se pueda conceder al resto de las regiones españolas», necessita un aclariment fonamental, car, segons com sigui interpretada, constitueix l'essència del centralisme. Nosaltres volem per a tots els pobles peninsulars el mateix que volem per a Catalunya: que no trobin cap obstacle legal en el lliure desenrotllament de llur ésser col-lectiu. Es clar, però, que aquest lliure desenrotllament l'assolirà cada poble segons les lleis de la seva pròpia vida, segons el ritme de la seva pròpia natura. Voler aplicar a tots els pobles peninsulars les mateixes lleis, voler unificar el ritme de la vida de pobles diversos, constitueix l'error fonamental del centralisme, l'equivocació radical de Castella. Reconèixer aquestes varietats, aquestes diferenciacions, és l'essència del nacionalisme i és el que dóna als pobles capacitat d'imperi.

Les Idees i les Imatges

LA TRAICIÓ

... Hom pot ésser traidor a la seva pàtria, per acció o per omissió.

Hom pot ésser traidor, per cobejança o per despit.

Hom pot ésser traidor, per excés (en el sentit aberratiu) d'intelligència o per excés (també en el sentit aberratiu) de cor.

Hom pòt ésser traidor d'instint (de naixença, podriem dir-ne) o per aplicació.

Hom pòt ésser, finalment, traidor a la seva pàtria, per pura fantasia o per pura imbecillitat.

JOSEP MARIA JUNOY

Polítiques

ELS REGIONALISTES ARAGONESOS

Avui, a les deu del vespre, es reuniran al domicili de la Joventut Aragonesista (Fernando, 30, principal) els socis de la dita entitat per a continuar la tasca de formació de la Federació de Joventuts Aragonesistes, corporació que tendeix a unir els diversos aragonesos que, combregant en un mateix ideal, viuen a Aragó o en altres ciutats d'Espanya i a Amèrica. La Joventut Aragonesista de Barcelona fa una crida a tots els que se sentin vinculats en el moviment perquè assisteixin a la dita reunió, essent o no membres d'alguna societat aragonesista.

Govern civil

LES DROGUES PERILLOSES

Una circular del governador diu que per a regular la venda de medicaments heroics, i amb l'objecte que en les drogueries i establiments similars no es venguin les substàncies que són de venda exclusiva de les farmàcies, ha acordat:

Primer. Les drogueries i establiments similars s'inscriuran en la sots-delegació de Farmàcia del districte.

Segon. En aquests establiments no es vendran medicaments la venda dels quals estigui prohibida per les Ordenances de Farmàcia i disposicions concordants.

Tercer. Portaran en un llibre registre especial el compte corrent de les substàncies tòxiques, com la morfina, cocaina, èter, sublimat corrosiu, etc., perquè en tot moment es pugui comprovar el destí que se'ls ha donat.

Els sots-delegats de farmàcia, el Col-legi de Farmacèutics i tots els agents de l'autoritat governativa, exigiran el més exacte compliment del prescrit en aquesta circular, donant compte de les transgressions que hi hagi per a imposar el càstic que correspongui.

EL GOVERNADOR INTERI

Ahir vespre els periodistes van ésser rebuts pel governador interí senyor Alvarez Vega, president de l'Audiència.

No tenia cap notícia per comunicar. Referent al governador senyor Martínez Anido va manifestar que aquest, quan se'n va anar, li va dir que estaria fora uns 15 dies i que probablement des de Tarragona aniria a Andalucia per afers particulars.

Teatre Català

TEATRE D'ART

El vinent dissabte tindrà lloc la tercera de les sessions de Teatre d'Art que ha organitzat la primera actriu Mercè Nicolau, a l'Estudi Cirera.

Aquesta sessió es podrà qualificar d'esdeveniment artistic, per l'estrena en català de l'obra en tres actes del gran poeta Maeterlink «Monna Vanna».

La direcció, a càrrec del primer actor i director Enric Giménez.

Notes de la Generalitat

EL QUE DIU EL PRESIDENT

Aquest matí s'ha reunit el Consell Permanent de la Mancomunitat. Abans de finir la sessió, el senyor Puig i Cadafalch ha sortit al seu despatx per a rebre l'acostumada visita dels repòrters.

El president ha manifestat que el Consell havia fet constar en acta el seu condol per la mort de l'ex-diputat don Ricard Sampere, l'enterrament del qual va tenir lloc ahir tarda, a Sabadell, afegint com ell havia sentit la mort de l'excel·lent patriota.

També s'ha acordat dirigir una exposició al president del Consell de ministres demanant que s'estableixi un règim d'equitat entre els soldats que serveixen a l'Africa, repatriant els de quota que han complert el temps reglamentari de servei.

Ha dit el senyor Puig les diverses peticions que havia rebut en aquest sentit, essent la darrera la d'una comissió de mares que el va visitar durant la seva estada a Figueres.

Igualment s'ha acordat demanar al capità general i a tots els municipis de Catalunya una nota dels soldats catalans que han estat mutilats a la guerra, amb l'objecte de proporcionar-los braços i mans artificials perquè puguin seguir treballant, amb l'ajuda dels esmentats aparells ortopèdics.

El Consell ha rebut l'informe dels tècnics referents a la invasió de la llagosta en alguns pobles de Catalunya.

La invasió és petita i no és de moment perillosa, però amb l'objecte d'evitar la propagació d'aquell flagell, se celebrarà una reunió a Lleyda, que presidirà el senyor Sol, per a mirar d'exterminar-la, junt amb el concurs de les Diputacions aragoneses.

Ha estat resolt el concurs per a l'adquisició de material sanitari, i és, per tant, des d'avui, el que posseeix la Mancomunitat, suficient per a atacar les epidèmies més corrents.

El primer acord que s'ha pres en trobar-se en possessió d'aquest material, ha estat el d'oferir-lo a l'alcalde de Sabadell, en la qual ciutat hi ha actualment una epidèmia tífica.

Per fi, ha dit el president que el Consell havia aprovat la liquidació del pressupost, la qual serà impresa en els llocs acostumats.

Finida la ressenya d'aquests acords el senyor Puig i Cadafalch ha mostrat als periodistes uns exquisits volums que tenia sobre la taula del despatx. Un d'ells és el que ha editat d'una manera preciosa la Casa Provincial de Caritat, i que conté «Les sentències catòliques del Divi Dant» d'En Jaume Ferrer de Blanes. Pertany a una edició de bibliòfil destinada a les biblioteques més importants de Catalunya i l'estranger. Es una veritable meravella.

Els altres dos volums que ens ha mostrat ben temptadors, també són els que contenen la part que va traduir de «La Divina Comèdia», el que va ésser il·lustre nacionalista, gran periodista i literat, En Narcís Verdaguer i Callis. Aquesta traducció ha estat editada a càrrec de la seva honorable vidua, Na Francisca Bonnemaison.

La presentació és excel·lent; bé ho mereix el treball.

Com deixem consignat, ocupa dos volums de gran tamany.

El senyor Puig, tenint a les mans aquests llibres, ha dit que Catalunya havia celebrat ben dignament amb aquestes publicacions el centenari del Dant.

Els altres volums que ens ha ensenyat, són editats per l'I. d'E. C. Un d'ells és l'Epistolari d'En Milà i Fontanals, que ha recollit En Nicolau d'Olwer, i l'altre, el darrer quadern del Diccionari Aguiló, amb el qual s'acompanyen les cobertes dels quatre volums que hi ha publicats fins ara.

Quan els repòrters han sortit del despatx del president han entrat a complimentar-lo els diputats don Enric Ràfols i don Lluís Isamat.

Aquest ha pres comiat del president amb motiu de marxar demà a Viladrau, on passarà l'estiu.

VISITA D'UN CARDENAL

De pas cap a Santos (Brasil) ha arribat a Barcelona en el vapor «Re Vittorio» el cardenal Gasquet, benedictí anglès, bibliotecari de l'Església Romana. Visità el Palau de la Mancomunitat on el reberen el President i els consellers. L'acompanyaven el seu secretari particular, el P. Abat del Monestir de Montserrat i alguns eclesiàstics i seglars. Visità també l'Institut d'Estudis Catalans i després l'Ajuntament.

ELS SERVEIS TECNICS D'AGRICULTURA

L'alcalde de Reus ha tramès al President el següent telegrama:

«En començar tractament contra la mosca oliva en camp experimental sota direcció Sres. Matons i Aguiló, Ajuntament acorda comunicar-ho a V. E. manifestant el seu agraiment.—Alcalde, Aguiló.»

VISITA D'ATENCIÓ

Ha complimentat al President el president d'aquesta Audiència territorial i governador interi.

LA LLAGOSTA

El Consell s'ha ocupat de la invasió de la llagosta en algunes de les comarques de la «provincia» de Lleyda, prenent nota de la relació, presentada per don Josep Campo, dels Serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat. D'ella resulta que a primers d'aquest més la invasió procedent del Montgros, després de travessar el Cinca, prengué la direcció dels erms de Ximenells. Als pobles de Serós, Masalcoreig i Alcarraç arribaren a formar-se petits focus de llagosta, però els danys ocasionats han estat pocs. També als termes de Suchs, Suquets, Ximenells i Vallmanya han sofert un xic la invasió. Es de temer que malgrat que els vents han expulsat de les expressades comarques la invasió, que ha tornat a traspassar els límits de la «provincia», les restes que hi queden no siguin germen per al desenrotllament del dit flagell en el pròxim any.

SERVEI SANITARI

El Consell Permanent de la Mancomunitat en la sessió última acordà autoritzar l'adquisició de material sanitari per a completar el ja existent en els diferents establiments que posseeix la Mancomunitat dedicats a aquest fi benèfic.

El material al·ludit és el següent: Dos laboratoris portàtils, cinc polvoritzadors de vint litres, deu polvoritzadors de deu litres, cinc encaladors de cinquanta litres, divuit Formògens, dos carros botes, tres estufes a vapor fluent, tres estufes locomòbibles grans, tres potabilitzadores, un pavelló Döcker, de 24 per 6 metres, quatre auto-camions per al transport de material sanitari i ferits.

ELS SOLDATS DE QUOTA

El Consell Permanent de la Mancomunitat, en vista de la petició formulada pels pares dels soldats de quota que serveixen en l'exèrcit d'Africa i han complert el temps reglamentari de servei a files, perquè siguin repatriats, ha acordat dirigir una exposició al Govern, en la qual tenint en compte la naturalesa de l'assumpte, segons la qual el que afavoreix als uns perjudica als altres, circumscrivint-se a l'estudi estrictament legal de l'assumpte, demana al Govern que se serveixi disposar la repatriació dels dits soldats de quota que han complert el temps reglamentari de servei a filés, i que si la repatriació té lloc parcialment aquesta es faci per l'ordre que els cossos respectius foren enviats a l'Africa.

Els fonaments legals en què s'apoia la Mancomunitat són que, malgrat les circumstàncies iniciades pels successos de juliol de 1921, no ha deixat de concedir-se prorrogues als minyons del dit any i d'ampliar els dels anys 1918, 1919 i 1920; en què el cupus de l'any 1921 no es demana complet, sinó que se'n deixà un apart important com a cupus d'instrucció i que al disposar-se últimament la repatriació de part dels soldats de quota d'Africa es llicencià, en canvi, tots el de la peninula, i si havien cessat les circumstàncies que reclamaren l'ingrés dels uns a files també havia d'apreciar-se i fer-se objecte d'igual mesura als altres.

—

Els presidents de la Mancomunitat i Diputació assistiran al festival que se celebrarà aquesta nit al Turó Park a benefici de la Caixa de Germanor de l'Associació Catalana de la Premsa.

—

Ahir va fer-se a Sabadell l'enterrament de don Ricard Sampere, ex-diputat de la Mancomunitat, constituint una gran manifestació de dol. En el dol hi figurava don Ramon Picart, que portava la representació dels presidents de la Mancomunitat i Diputació, i els diputats don Domènech Fatjó i don Joan Bosch.

SESSIÓ DE L'AJUNTAMENT

(Consistori del dia 12 de juliol de 1922)

A la sala nova del Consistori i amb la presidència de l'alcalde, senyor marquès d'Alella, a les 5'45 de la tarda s'obre la sessió, que és ordinària i de segona convocatòria.

Es llegeix i aprova l'acta de la sessió anterior.

DESPATX OFICIAL

Es llegeixen els documents següents:

De l'Alcaldia assabentant el Consistori dels assumptes informats per la Comissió de Govern en junta del dia 5 de l'actual i aprovats per l'Alcaldia.

EL PRESSUPOST EXTRAORDINARI I EL DE L'EXPOSICIÓ

Del Govern civil: autoritzant l'execució del pressupost extraordinari de 35 milions, aprovat per la Junta Municipal; concedint l'exempció de subhastes en la forma i terme sol·licitats per a col·locar els 130.00 títols que formen el projecte d'empréstit per a les despeses de preparació i execució de la futura Exposició de Barcelona de 1925.

De l'Alcaldia assabentant haver ordenat al comptador municipal el pagament de 435'50 pessetes, import dels drets reials corresponents a l'adquisició d'immobles de Na Mercè Coll i Ros, necessaris per a l'allargament del carrer de Balmes.

EL MAMMUTH DE PEDRALBES

Ofici de l'Alcaldia assabentant l'acceptació de l'esquelet fòssil d'un animal antidiluvià, ofert per En Jaume Balet, en els terrenys del qual, a Pedralbes, fou trobat, en unes excavacions. La cessió es fa mitjançant condicions que es detallen en l'acta d'acceptació.

El senyor alcalde proposa que consti en acta l'agraiment de la corporació al senyor Balet, per la valuosa donació que li ha fet.

El senyor Barbey referma, en nom de la Comissió de Cultura, la proposta del senyor alcalde.

S'acorda que consti en acta l'agraiment.

EMISSIÓ DE DEUTE MUNICIPAL

Ofici de l'Alcaldia posant a coneixement del Consistori que, escoltada la ponència de la Comissió de Finances i prèvies les negociacions amb els grups financiers que acudiren al concurs, fallà amb data 6 de l'actual el concurs obert el 23 de juny proppassat adjudicant al Banc Hispano Colonial el servei d'assegurança de col·locació de 32 milions 500 mil pessetes en títols del Deute Municipal; i al Banc de Catalunya el de col·locació de set milions 500.000 pessetes, en les condicions que figuren en l'expedient.

Resta aprovat.

DE DAMUNT LA TAULA

S'aprova la concessió del permís que demanen les senyores N'Assumpta Torrabadella i Na Carme Delgado per a contruir una capella pública i annexa a la casa habitació del capellà al carrer de Vallvidrera de Sarrià.

El dictamen proposant la celebració de concurs per a proveir una plaça d'auxiliar tècnic de la Direcció de Parcs Públics i Arbrat dóna peu a una llarga discussió, en la qual intervenen, impugnant-lo el senyor Romeu i defensant-lo els senyors Bordes i Tusell, i posat a votació nominal resulta aprovat per 23 vots contra 10.

La Comissió retira el dictamen concedint permís provisional a la Companyia Catalana de Tramvies per a la col·locació de vies i altres obres convenients per al funcionament del tramvia en el tros de carrer allargament del de Balmes.

Hi ha quatre dictàmens que resten damunt la taula d'ençà de la darrera sessió a instància del senyor Romeu i quan estava a punt de tocar-los el forn per a discutir-los, el dit senyor se'n va del Consistori.

Com que l'altre dia va alçar el «sagramental» perquè estan ell fora s'havia aprovat un dictamen que ell havia fet restar damunt la taula, la President, que ho era el senyor Maynés, fa tota mena de preguntes i gestions per a avisar al Sr. Romeu, i a aquest no se'l trobava enlloc. Per últim, amb una excessiva consideració, fa acordar que se suspendrà la discussió dels dictàmens esmentats fins que comparegui el senyor Romeu.

DESPATX ORDINARI

Es llegeixen i aproven la major part dels dictàmens presentats per les diverses seccions, exceptuant-ne uns quants que resten damunt la taula a instància de regidors.

El senyor Rocha hi fa restar el que proposa la modificació de l'article 29 del Reglament de funcionaris en la part que diu: «Saber llegir i escriure correctament» i «entendre l'idioma català», que digut ésser condició indispensable per a ingressar al Cos d'Empleats de l'Ajuntament, ol més del que es diu, «saber llegir i escriure el català i el castellà».

El senyor Domènech hi fa restar damunt la taula el que dicta les bases per a la convocatòria d'oposicions per a proveir la plaça de veterinari que deixà vacant el senyor Escasany.

S'autoritza la Banda Municipal per anar a donar concerts a València els dies 31 de juliol i 1 i 2 d'agost, mitjançant les condicions reglamentàries.

Es destinen 1.900 pessetes a la publicació del volum XVII del Manual de Novells Ardits; 1.800 pessetes més per atendre les despeses que pugui ocasionar el portar a l'Arxiu Històric de la ciutat (la Casa de l'Ardiaca) tota la documentació de caràcter històric que hi ha al segon pis de Casa de la Ciutat, i 6.000 pessetes per a organitzar una colònia escolar amb alumnes de les Escoles professionals de l'Ajuntament.

Acabat el despatx ordinari i havent entrat ja el senyor Romeu al Consistori, es torna als dictàmens de

DAMUNT LA TAULA

Es posa a discussió el dictamen posant a disposició del Director general dels Serveis tècnics la quantitat de dues mil pessetes per a remunerar els treballs que realitzin els escrivents i delineants de caràcter temporer que siguin necessaris per a reforçar el personal que hi ha a les oficines facultatives per a donar aplicació al pressupost de la «dècima» per la pressa amb què s'han de preparar els projectes relatius a aigües i clavegueres.

El senyor Romeu s'oposa a l'aprovació i demana l'opinió dels caps de les minories.

El senyor Rocha creu que els treballs esmentats els podrien fer a hores extraordinàries els actuals empleats municipals.

El senyor Junyent diu que el senyor Cabestany té la responsabilitat dels treballs a realitzar, i, per tant, cal aprovar el dictamen.

Els senyors Tusell i Degollada diuen que és un treball extraordinari, i cal, també, personal extraordinari, perquè no es pot eixir tanta feina als actuals empleats.

El senyor Maynés diu que quan un empleat s'assabenta que el treball que no es pot fer en les hores ordinàries es fa a hores extraordinàries i se li paguen de banda aquestes, el que succeeix, és que no treballen les hores ordinàries, cobren el sou corresponent i després treballen les hores extraordinàries, i a l'Ajuntament aquell treball li costa el doble.

El senyor Tusell proposa que es deixi a criteri del senyor Cabestany.

El senyor Palau proposa que utilitzi tots els empleats que en siguin dignes.

Es presenta i s'aprova una esmena dient que preferentment s'utilitzi el personal de la casa que es consideri apte a judici del senyor Cabestany i que treballin a hores que no siguin les normal d'oficina.

Els altres dos dictàmens, a instància del senyor Romeu, resten encara damunt la taula.

PROPOSICIONS

Una dels senyors Matons, Bremon i Tomàs, perquè es concedeixi un premi per al Certamen musical sardanístic que se celebrarà a la ciutat de Banyoles, destinant-se per a això la quantitat de 500 pessetes. (Passà a informe de la comissió d'Hisenda.)

Una altra dels senyors Cararach, Barbey i Santamaria, interessant: Primer: Que no es permeti la instal·lació de quioscos de cap classe a les aceres que tinguin una amplària inferior a cinc metres, i segon: que en presentar-se una instància per a establir un quiosc, s'hi acompanyi un croquis del mateix. (Passà a informe de les Comissions d'Hisenda i Foment.)

Una altra dels senyors Cararach, Través, Escolà i Tusell: Interessant: Primer: Que una representació de l'Ajuntament assisteixi a la remesa per part de l'Associació de Propietaris de la barriada de Santa Eulàlia de Vilapiscina, del carrer de Prats, de nou obriment; segon: que a l'esmentat acte hi assisteixi la Banda municipal. (Aprovat el primer extrèm, i el segon passà a informe de l'Alcaldia.)

Una altra dels senyors Barbey, Duran, Anglada (E.), Bordas, Massot, Santamaria, Marial, Domènech, Matons, Tomàs, Degollada, Escolà, Nonell i Tusell: Perquè, per tal d'assajar un nou tipus d'Escola Internat a l'aire lliure per a nois predisposats, de règim de vida semblant a la que practiquen els escolars de l'Escola de Mar, es faculti a la Comissió de Cultura perquè, provisionalment, durant el present estiu, pugui utilitzar el immoble conegut per Can Puig, situat al Parc municipal recentment adquirit prop de la Rabassada. (Aprovada)

Una altra dels senyors Massot, Esteve, Maynés, Quirós, Matons, Junyent i Santamaria: Perquè l'Ajuntament contribueixi al festival benèfic que l'Associació Catalana de la Premsa celebrarà demà, dijous, als jardins del uTró Park, amb destinació a la seva Germandat, destinant-se per a això la quantitat de 500 pessetes. (Va passar a informe de la Comissió de Hisenda.)

Una altra dels senyors Massot, Santamaria, Escolà i Nonell, perquè es facilitin a la comissió de festes del carrer de Sardenya, entre els de València i Mallorca, taulons i entenes per a les festes que se celebraran durant els dies del 22 al 25 de l'actual, anant a càrrec de la dita comissió totes les despeses que s'ocasionin.

Altra dels senyors Massot, Naves i Junyent: Perquè es facilitin plantes per a exornar els locals on se celebrarà la vuitena Exposició general escolar, organitzada per la Mancomunitat de Catalunya, anat a càrrec dels organitzadors les despeses que s'ocasionin. (Aprovada.)

LA COOFICIALITAT DE LA LLENGUA VALENCIANA

Es llegeix la següent proposició dels senyors Maynés, Degollada, Esteve, Marial, Massot, Matons i Junyent:

«Que l'Ajuntament de Barcelona declari haver vist amb satisfacció l'acord de la Diputació de València donant caràcter de cooficialitat a la parla valenciana, una de les variants de la nostra llengua nacional, i que transmeti la seva felicitació a la Diputació de València per l'esmentat acord, adoptat en el moment de reintegrar-se a l'antic local de la Generalitat.»

El senyor Rocha no parla en contra, amb estranyesa general.

El senyor Esteve fa observar que és la primera vegada que el senyor Rocha no s'oposa a una proposició amb esperit nacionalista. En ella es tracta de felicitar a la Diputació de València per haver acordat que en tots els seus actes seran cooficials les llengües catalana-valenciana i la castellana, cosa que no és més que el que s'està fent a les corporacions de Catalunya.

S'aprova la proposició.

LES BARRAQUES

Es llegeix aquesta altra proposició dels senyors Blajot, Marial, Massot, Anglada (E.), Tusell i Bordas:

«Primer. Que per l'Alcaldia s'ordeni la immediata suspensió de totes les obres de construcció de casetes i barraques que es construeixin sense permís, sens perjudici de la imposició de la multa.

Segon. Que en tots els casos en què, segons informe facultatiu, les obres en curs sense permís no siguin legalitzables, ultra la suspensió immediata, s'ordeni al propietari l'enderrocament dins el termini de vuit dies, prevenint-lo que si no compleix l'ordenat, les brigades municipals practicaran l'enderrocament a costa del propietari.

Tercer. Que tota denúncia presentada sobre construcció de barraques, ultra motivar la paralització immediata de l'obra, hagi d'ésser informada i posada a coneixement d ela Comissió respectiva dins el termini màxim de 48 hores.

Quart. En els casos que hi hagi barraques construïdes o en construcció sense permís ni la denúncia corresponent, s'instrueixi expedient contra els funcionaris que tinguin el deure de denunciar-les, per a poder-los aplicar la màxima sanció.

Cinquè. Que de les primeres cases barates que es construeixin per l'Ajuntament es destinin almenys la meitat de llurs habitacions, i en les condicions normals que es fixin, als habitants de barraques no legalitzables, a fi que aquestes puguin ésser immediatament enderrocades.

Sisè. Que pels precedents extrems no s'entengui que l'Ajuntament renuncia a cap de les seves facultats, ni que els propietaris quedin lliures de les restants responsabilitats en què hagin pogut incórrer per tots conceptes.»

El senyor Maynés la defensa i diu que hi ha propietaris que fan una explotació indigna de la misèria, construint o deixant construir barraques infectes en llurs terrenys, que fan pagar als pobres a preus usurari.

Demana als firmants de la proposició que el cinquè extrem el passin com a moció a la Ponència de Cases Barates.

El senyor Santamaria demana que no s'enderroquin les barraques actualment habitades, perquè es provocaria un conflicte. Està conforme en privar-ne la contrucció d'altres.

El senyor Tusell diu que s'enderrocaran totes les actualment construïdes que no siguin habitades.

El senyor Marial qualifica les barraques de llocs infectes i els propietaris que permeten aquestes construccions en llurs terrenys, d'usurers.

Recomana que es construeixin petites casetes, molt senzilles, que es podrien llogar a un preu quatre vegades més barat del que es paga per les actuals barraques.

El senyor Santamaria creu que s'haurien de fer construccions, ocupant una illa sencera, amb petites i higièniques habitacions de preu baix. Repeteix que no es facin desocupar les actuals barraques sense tenir construïdes habitacions a propòsit.

El senyor Rocha diu que el tinent d'alcalde del districte X excita a desocupar les barraques.

El senyor Maynés diu que la proposició només parla d'impedir la construcció de més barraques, i no parla per a res de les habitades, per què això ja seria com una legalització. Ja veurem quin dictamen emetrà la Ponència, i aleshores discutirem com han d'ésser les cases o habitacions barates.

El senyor Massot diu al senyor Rocha que ell no ha ordenat més que privant la construcció de més barraques; creu que seria convenient fer un cens dels que actualment viuen a les barraques, per a donar-los preferència en l'ocupació de les cases o habitacions barates, perquè seria fàcil que féssim cases barates i no s'aconseguís la supressió de les barraques.

S'aproven tots els extrems de la proposició a excepció del darrer, que passa a la Ponència de Cases Barates.

LIQUIDACIONS A FER PER A IGUALAR ELS AUMENTS DE SOUS DELS FUNCIONARIS

Es llegeix una proposició dels senyors Maynés, Rocha, Arquer i Viza: Que, com a compliment total i definitiu de l'acord de 17 de novembre de 1920, en relació amb el de 4 de gener de 1922, s'acordi que la quantitat líquida a percebre pels funcionaris i obrers municipals afectats pels esmentats acords, es determini mitjançant una resta plantejada i desenrotllada en la forma indicada a continuació:

a) Al minuend figurarà la quantitat corresponent a cada funcionari o obrer, segons el text literal de l'acord de 17 de novembre de 1920.

b) Al sustraend, figuraran les gratificacions acordades a favor de determinats funcionaris durant els mesos de gener a març de 1922, amb exclusió de les hores extraordinàries tramitades reglamentàriament, i de les altres percepcions especials que tenen consignació taxativa en el pressupost. Figuraran, demés, les quantitats que correspongui percebre als respectius funcionaris per concepte de suplement de vida cara durant l'exercici 1922-23 i l'import del qual excedeixi del que hagi percebut el propi funcionari en mèrits de l'acord de 21 de desembre de 1921, o del percebut aleshores per la categoria superior corresponent a la que hagi assumit mentretant el funcionari o l'obrer del que es tracti.

La resta la constituirà la quantitat líquida a percebre pels funcionaris i obrers afectats i serà abonada per l'Alcaldia en el moment que ho cregui oportú, a ésser possible, dintre del trimestre octubre desembre 1922.

El senyor Maynés dóna algunes aclaracions sobre les operacions aritmètiques a realitzar amb els sous dels funcionaris, els augments i gratificacions perquè hi hagi una justa igualtat entre els funcionaris.

Com que ja hi ha un previ acord amb tots els caps de minoria, s'aprova sense discussió.

EL SUPLEMENT DE VIDA CARA

Els senyors Maynés, Rocha, Viza, Santamaria, Blajot, Massot, Tusquets, Sansalvador, Olivella, Arquer, Quirós i Matons presenten aquesta proposició:

«Primer. Que en virtut del resultat de la liquidació del trimestre abril-juny, en relació amb els extrems segon, tercer, sisè, setè i vuitè de l'acord complementari del pressupost 1921-22, prorrogat per a 1922-23, i dels acords municipals de 20 de març i 26 de juny de l'any corrent, es compliment l'últim acord, fixat en la forma següent:

a) El suplement de vida cara corresponent als funcionaris i obrers municipals en virtut de l'acord consistorial de 20 de març de 1922, s'abonarà en la seva integritat durant el mes de juliol de 1922, és a dir, que els funcionaris i obrers cobraran exactament la mateixa quantitat que cobraren els funcionaris i obrers de la corresponent categoria pel gener de 1922, amb càrrec al pressupost de 1921-22, i en virtut de l'acord de 21 de desembre de 1921.

b) Abans del 30 de novembre de 1922 se sol·licitarà de la Junta municipal de Vocals Associats, pels procediments legals vigents, consignació per a abonar pel gener de 1923 als funcionaris i obrers municipals, altres subsidis de vida cara d'una quantitat igual al cobrat pel juliol per a tots els funcionaris i obrers els sous anuals dels quals no siguin inferiors a 3.000 Ptes, i d'una quantitat igual a la diferència entre 313 pessetes i el cobrat pel juliol, per als funcionaris i obrers municipals els sous dels quals siguin inferiors a 3.000 pessetes.

Segon. Que el que prevé l'extrem anterior s'apliqui igualment als funcionaris i obrers que cobren llurs sous amb càrrec al pressupost d'Eixample.»

El senyor Maynés diu que en la redacció d'aquesta proposició hi ha hagut coincidència entre els representants de totes les minories, amb el desig de donar una justa satisfacció a les pretensions dels empleats municipals.

El senyor Rocha diu que desconfia sempre dels elogis dels enemics, i és per això que ell mai els alabà, però ara la lealtat l'obliga a declarar que el senyor Maynés mai s'havia oposat a la concessió del suplement de vida cara.

El senyor Maynés explica la situació especial en què ell s'havia trobat en front d'aquest problema. Els regidors de l'oposició i fins els companys de la majoria, quan els empleats els interessaven en aquesta qüestió podien respondre que no hi tenien cap inconvenient en aprovar-ho, i no incorrien en cap responsabilitat, però jo, cap d'Hisenda i de la majoria, governant no podia comprometre la meva situació, perquè això m'hauria obligat, i jo no tenia la seguretat de poder complir la paraula, si no tenia en poder meu els mitjans de fer-ho. Però els companys de Comissió prou bé saben com mai m'he oposat sistemàticament a una possible solució.

S'aprova la proposició.

UNA ALTRA PROPOSICIÓ

Una altra dels senyors Degollada, Plaja, Massot i Blajot, perquè es cedeixin plantes per a l'ornamentació de l'envelat que durant els dies 22, 23 i 24 de l'actual, s'aixecarà a l'Ateneu Democràtic del districte VII, per a celebrar una festa, corrent les despeses a càrrec de la Comissió organitzadora. (Aprovada.)

SERVEI MEDIC D'URGENCIA

El senyor Quirós es fa ressò del que han dit alguns diaris sobre la manca d'assistència mèdica amb què es trobà la víctima de l'assassinat hagut fa pocs dies a Vallvidrera.

El senyor Plaja li diu que està mal informat, perquè la víctima fou assistit en els seus darrers moments de vida, per un metge, i oportunament el cadàver fou traspassat al dipòsit de l'Hospital Clínic.

El senyor Quirós insisteix en que s'ha de disposar d'un automòbil per a fer cap ràpidament al lloc on hi hagi una desgràcia.

El senyor Massot li contesta dient que durant el bienni passat la Comissió Central va convenir amb el contractista dels transports dels serveis higiènics, l'establiment del material mòbil per a transportar ràpidament els serveis mèdic i farmacèutic, i el del cadàver en el desgraciat cas d'una mort; que el contractista va demanar el termini de divuit mesos per a establir-lo i que encara no havia passat.

L'ENQUITRANAT DEL PASSEIG DE GRACIA

El senyor Massot recorda que en una sessió passada, el senyor Degollada instà que s'adobessin, enquitranant-les, la part superior i la inferior del dit Passeig, i que encara no s'ha fet res. Fa observar com el contractista actual, acaba el compromís per l'octubre pròxim, i tem que no es farà la dita millora.

El senyor Blajot diu que s'han de fer les capes de grava de diferents tamanys i molt menuda graveta, en la superficial, i que el contractista espera rebre aviat la nova màquina trinxadora de grava menuda, i tantost arribi es farà l'esmentat enquitranament.

EL PALAU DE BELLES ARTS

El senyor Marial es dol que malgrat el que va dir en la sessió passada la Junta de Museus segueix fent obres de transformació del Palau de Belles Arts, i pregunta perquè es fan; en quin dictamen tècnic s'apoien, en quines condicions legals, i amb quins diners es pagaran. Demana a l'alcalde que com a president de la dita Junta, faci suspendre les obres.

L'alcalde diu que no és president efectiu, sinó honorari, de la Junta de Museus.

El senyor Duran i Reynals (per estar absent el president de la Comissió de Cultura, senyor Barbey), li contesta dient que si l'hagués avisat que li faria la interpel·lació, s'hauria procurat les dades necessàries per a contestar, i que a la Junta li fou cedit el Palau de Belles Arts per a instal·lar-hi el Museu d'Art Modern, i que les obres s'hi estan fent per a la més bona instal·lació de les obres d'art.

Protesta de l'opinió del senyor Marial, i diu que la gestió de la Junta de Museus és una glòria per a la ciutat de Barcelona, la que en un sol dels aspectes de la seva actuació amb la mínima quantitat de cent mil pessetes ha aconseguit dotar el Museu amb obres que valen milions. (El senyor Domènec: Bufa! N'hi ha d'altres que entenen en obres d'art tant com el senyor Domènech, que li fan costat amb grans riallades.) Sí, senyors, amb cent mil pessetes hem adquirit una col·lecció de pintures romàniques exemplars únics al món. (Segueixen rient. — El senyor Massot s'hi encara dient-los: I què sabeu vosaltres d'aquestes coses d'art!!). Aquests exemplars únics tenen una vàlua imponderable, encara que vostès, això no ho poden capir. (I ja no riuen.)

El senyor Marial diu que insistirà un altre dia sobre les obres que s'estan fent al Palau de Belles Arts.

«LA VICARIA» CAP A REUS

El senyor Rocha diu que la ciutat de Reus sol·licita l'honor de tenir per unes quantes hores el quadro «La Vicaria», obra del seu fill il·lustre el gran Fortuny. Considera que la major glòria que es pot considerar per al quadro és que sigui admirat i venerat pels paisans del gran pintor reusenc.

S'ha dit que s'havien presentat algunes dificultats per part de l'Alcaldia, ja que exigia una seguretat absoluta contra tot contratemps que pogués sobrevenir en el transport. Jo crec que s'haurien de donar tota mena de facilitats.

L'alcalde diu que calia pendre tota mena de precaucions i demanar autorització a l'Ajuntament.

El Sr. Maynés no toba cap obstacle a que «La Vicaria» vagi a Reus, perquè la unitat espiritual de Catalunya fa que una obra feta per un fill il·lustre de Reus, Barcelona la consideri com a pròpia, i que si Reus no ha tingut forces econòmiques per a adquirir aquest tresor artístic, Barcelona farà aquest sacrifici per a tenir-lo a Catalunya. No hi troba cap inconvenient que vagi a Reus amb les degudes garanties de seguretat.

EL BESTIAR ARGENTI

El senyor Olivella parla del bestiar argentí, que entra a l'Escorxador a hores extrareglamentàries i que és sacrificat en hores que no són les normals. Diu que s'ha observat que alguns bous moren de malaltia sospitosa. Demana que el dit bestiar passi al llatzeret per a ésser inspeccionat.

El Sr. Plaja li diu que no és cert que hagi entrat a hores extrareglamentàries; que si s'ha sacrificat a hores anormals és per exigències dels matadors, i que els veterinaris són els que, en compliment de llur deure, inspeccionen el bestiar i fan la declaració de la sanitat de les carns.

El senyor Santamaria diu que no s'ha d'enviar al llatzeret sinó els caps de bestiar que el veterinari, sota la seva responsabilitat, declari que estan malalts, perquè no és cosa de posar entrebancs i dificultats a la importació del bestiar argentí que pot contribuir a solucionar el problema de la manca de carns a Barcelona, i que establint una competència amb el trust de proveïdors, pugui determinar una baixa en el preu de la carn. Considera convenient que el senyor Gache, cònsol de l'Argentina, donés a la Sala de Cent una conferència sobre la importació de bestiar argentí.

El senyor Olivella, en adonar-se de les transparents declaracions del seu company, senyor Santamaria, s'esforça a declarar que ell no és enemic de la importació del bestiar argentí, ni fa el joc del trust de proveïdor de bestiar al mercat de Barcelona.

El senyor Matons primer i el senyor Maynés després, creuen que pot ésser molt beneficiosa per a Barcelona la importació del bestiar argentí, la qual carn és de primera, d'immillorable qualitat, i que s'ha de procurar no posar, ni deixar posar-hi per ningú, cap mena de dificultats, perquè el cert és que des que ha començat la importació esmentada, els mercats estan abundosamnet assortits de carn. Recomana al senyor Plaja, president de la Comissió de mercats i Escorxadors, que hi doni tota mena de facilitats, i a l'ensems no hi planyi les inspeccions, amb l'objecte de desvirtuar totes les campanyes que es puguin fer en contra de la importació.

L'alcalde declara closa la sessió a les deu.

L'actualitat social

LA COMISSIO MIXTA DEL TREBALL EN EL COMERÇ DE BARCELONA

Interessa a la pau social de Barcelona, subratllar un fet importantíssim esdevingut a la sessió pública celebrada el darrer diumenge, a la sala de sesions de la Comissió Mixta del Treball en el Comerç d'aquesta ciutat.

La Junta Administrativa de la Comissió Mixta, delegada per a realitzar l'indispensable a la celebració de les eleccions per a la renovació biennal de la meitat dels vocals dels Comitès Paritaris, es va constituir el passat diumenge, en reunió pública, amb l'objecte de rebre les candidatures de les Cambres Oficials, Associacions de Dependents i Grups de Patrons i de Dependents, que equivalgueren al 10 per 100 del respectiu Cens, així com també les propostes d'interventors i suplents per a les meses electorals.

En quatre hores, termini assenyalat a l'efecte, no foren remeses sinó dues propostes: una sola per part dels dependents, i l'altra per part dels patrons.

La candidatura dels patrons havia estat acordada en Assemblea, de totes les entitats patronals de Barcelona, convocades per les Cambres Oficials de Comerç i Navegació i d'Indústria. La de la dependència mercantil, era fruit d'una convenció de totes les Associacions de dependents.

Aquest resultat tan falaguer va permetre l'aplicació de l'article 29 de la llei electoral, ja que les dues candidatures reunien les condicions legals, i els candidats eren igual en nombre als vocals que respectivament s'havien d'elegir.

I es féu la proclamació sense que per ningú es formulés la més petita protesta.

El fet és en veritat satisfactori. Ha d'omplir de legítim orgull als homes de «seny» i de bona voluntat — patrons i dependents — persones, moltes d'elles, d'alta representació en llurs respectius estaments, que, fidels a una noble tradició d'aquesta terra, i amb llur altruisme i llur desinterès, mai prou ponderat, ja que a la Comissió Mixta no hi ha dietes ni emoluments de cap mena, ni tant sols per als càrrecs directius de la Corporació, desenrotllen una actuació constant, col·laborant en aquesta obra de pau, i complint, amb això, l'elevada missió d'encarrilar jurídicament, i amb un gran sentit de la realitat, les discordàncies socials.

ELS LITOGRAFS

Es deia avui que el Sindicat lliure tractava d'intervenir en el conflicte dels litògrafs de les fàbriques de llauna, perquè va afectant de mica en mica als obrers d'altres seccions.

La vaga dels litògrafs va ser decretada per la seva associació que es titula «La Solidària».

EL RAM DE L'AIGUA

Demà tornarà a reunir-se la comissió mixta del ram de l'aigua per a continuar l'examen de la reglamentació del treball.

Associació Catalana de la Premsa

EL FESTIVAL D'AVUI EN EL TURO-PARK

Per al festival que se celebra aquesta nit al Turó Park, a benefici de la Germandat de l'Associació Catalana de la Premsa, han ofert donatius i objectes les entitats particulars i comerciants següents: Alcalde de Barcelona; president de la Mancomunitat; president de la Diputació; Círcol del Liceu; Círcol Equestre; Círcol de Caçadors; Societat Colombòfila; Aero Club de Catalunya; Associació d'Artistes Lírics i Dramàtics; Federació Patronal; Els Tramvies de Barcelona, S. A.; Companyia General d'Autobusos; comte de Lavern; marquès de Cabanes; Joan Pich; Ferran Mercè; Joaquim Cabot; Empresa de l'obra «Baixant de la Font del Gat»; Magatzems «El Siglo»; Perfums Guidor; J. Cardús; Llibreria Rosals; N. Coll Solleti; Pagès i Rocafort; Llibreria Bagués; Editorial Catalana; Muller Germans; Casellas i Moncanut Germans; Perfums Myrurgia; Llibreria Subirana; Esteve Riera; Ploma Watermann; Galeries Layetanes; Editorial Poliglota; Ploma Montblanch; Comas i Companyia, S. C.; Novetats Segura; Llibreria Puig i Alfonso; Bastida; Societat Franco-Hispano-Oriental; Martini i Rossi; Ebenisteria Giralt Mercader; Valentí; Esteve i Companyia; Faisans Català; Guillem Llibre; Nancy, Renart; Forn de Sant Jaume; Joguines Miria; Jorba i Companyia; Seix i Barral; Reig; Sunyer; Eduard Schilling i C.ª, S. en C.; Llorens Germans; Montaner i Simon; Carles Sanllehy; Calisay i Lluís Torras Farell.

Els objectes figuraran tots en el sorteig que s'efectuarà durant la celebració del festival.

Per a l'entrada al Turó seran vàlids els carnets de les associacions de periodistes.

Els esports

REGATES

La tercera prova de la Regata Copa «Primavera», per a balandres de la fórmula internacional i la tercera i última prova de la Copa de S. M. la Reina donya Victòria Eugènia, reservada als yachts de la sèrie Hispània, patronejats per senyoretes, que porta organitzades el Reial Club Marítim de Barcelona, tindrà lloc el pròxim diumenge, a dos quarts d'onze del matí i a les cinc de la tarda, respectivament.

BOXA

Nombrosa concurrència va assistir a les eliminatòries que del torneig del pes lleuger se celebraren al Parc el dijous, a la nit, a l'aire lliure.

Esportivament va quedar demostrat que cap abim s'interposa entre la ciència dels nostres pseudo campions i la dels modestos principiants; els combats que aquests lliuraren el dijous són el «mene thecel phares» de les nostres grans estrelles del ring.

Depeades fou declarat vencedor de Vega al tercer assalt, per inferioritat manifesta d'aquest.

En Sancho va vèncer per punts a Llidó. Llidó va demostrar ésser un pugil de fort i apreciable estil, perquè amb tot i ésser vençut per Sancho, que és la revelació de la temporada, davant d'altres farà colossals combats.

Roger fou declarat vencedor d'Elxarch per abandó, al primer assalt, abandó sols justificat per la sèrie de «crochets» que va rebre a l'estómac.

Albert, després d'un colossal combat de Masferrer, fou declarat vencedor per punts d'aquest.

CURSA CICLISTA

La Joventut Nacionalista Sang Nova organitza, amb motiu del seu tercer aniversari, una cursa ciclista per al dia 23, a les vuit del matí, anomenada (Gladiator), reservada per als corredors de tercera categoria i neòfits.

Per a inscripcions i detalls, al seu estatge social, Consell de Cent, número 18, Hostafranchs.

Musicals

Heu'ls aquí el programa del concert-repàs que, dedicat als seus socis protectors, celebrarà l'Orfeó Gracienc, en el seu propi estatge social, el vinent dissabte, a les deu de la nit:

Primera part: «Voltant la senyera», Balcells; «Adeu, germà meu», Waelrant; «Les nines de Cerdanya», Pérez Moya; «Remordiment», Morera; «L'apleo de l'ermita», Baró; «Unha noite na eira do trigo», Montes; «Ocellada», Jannequin; «La nostra verema», Morera.

Segona part: Secció de senyoretes: «Pregària a la Verge del Remei», Millet; «Riera avall», Lamote de Grignon. Per les tres seccions: «Estiuenca», Morera; «La Mare de Déu», Nicolau; «El Poema de la Nit i el Dia i de la Terra i de l'Amor», Morera.

—

L'Orfeó Núria farà el diumenge que ve una excursió artística a la Garriga, on donarà un selecte concert al Círcol del Recreu, amb la col·laboració de l'Orfeó Garrigenc.

A la seva arribada serà rebut l'Orfeó per l'Ajuntament i l'Orfeó Garrigenc, passant a les Cases Consistorials, on dipositarà la Senyera i cantarà escollides composicions.

Mentre se celebrarà, més tarda, la missa, l'Orfeó Núria cantarà un nombre de composicions populars religioses. L'àpat tindrà lloc a la pintoresca font de l'Enrablada.

Els orfeonistes sortiran per l'estació del Nord en el tren de les sis del matí i arribaran amb el que surt de La Garriga a un quart de vuit.

S'admeten inscripcions per agrupar-se a l'expedició a l'estatge social de l'Orfeó, Girona, 176, per tot avui, a les deu de la vetlla.

Homenatge a En Miracle

Ahir a la tarda, al domicili del seu despatx, fou celebrat un estusiàstic i cordial homenatge al ferm nacionalista, diputat per Sant Feliu de Llobregat, N'Antoni Miracle.

L'homenatge li era retut per tots els alcaldes i representants d'entitats cabdals del districte, per la seva gestió fecunda en pro del districte, singularment per la magna obra de l'empedrat de la carretera de Barcelona a la travessia de Molins de Rei.

A les quatre de la tarda es van reunir els següents:

Diputats de la Mancomunitat senyor Jansana, Bassols i Massó Llorens; l'alcalde de Molins de Rei, senyor Modolell, i secretari senyor Puiggari; president de la Cambra de Directors i Contramestres tèxtils senyor Perramon; alcalde de Sant Vicens dels Horts i secretari senyors Joan Costa i Sebastià Cardús; Narcís Rigol, del Centre Catòlic de Sant Vicens del Horts; Farriol Navarro, alcalde de Sant Just; Gaspar Modolell, jutge municipal de Sant Just; alcalde de Sant Llorenç d'Hortons Josep Figueras i el secretari N'Artur Gas; alcalde de Sant Feliu de Llobregat; regidors Jaume Sans i Antoni Oliveras; Ramon Camps, regidor de Sant Vicens dels Horts; N'Antoni Bonastre, alcalde de Sant Esteve Sesrovires; alcalde d'Hospitalet En Just Oliveres, i regidors Amadeu Carné i Josep Romagosa; alcalde de Cornellà Alfons Cuxart, i Pere Badia.

També hi havia el diputat de la Mancomunitat senyor N'Enric Ràfols i En Carles Maristany, junt amb el secretari de l'organització del districte senyor Rodés, regidor, comptant explícites i efusives adhesions d'En Josep Batlle; alcalde de Gelida, i dels Ajuntaments d'Esparraguera i Sant Andreu de la Barca.

El diputat En Manuel Massó i Llorens va iniciar els parlaments, posant de relleu la personalitat de N'Antoni Miracle, que en els interessos de la catalanitat, de la cultura i de l'avenç espiritual del districte de Sant Feliu tantes lluites porta fetes i tantes victòries com lluites, i què pels interessos materials, molt atendibles també, s'ha preocupat així mateix, obtenint valuosíssimes millores. Diu que tota la població en massa, del districte li pot estar agraïda, i ben clar ho palesa la presència i adhesió de tots els Ajuntaments i alcaldes del districte a aquell acte edificant. Tot seguit fa ofrena a l'homenatjat d'un pergamí esplèndid, contenint les firmes de tots els alcaldes del districte de Sant Feliu, i una magnífica pelaca d'or amb incrustacions en esmalt de tots els escuts dels pobles del districte i de les firmes dels alcaldes dels mateixos, els quals presents són molt lloats i admirats.

Seguidament féu ús de la paraula N'Antoni Jansana, abundant en els conceptes expressats per En Massó i Llorens, i dient que no sols són els alcaldes, i per tant la població en general del districte de Sant Feliu, els qui han d'estar agraïts a En Miracle per la tasca realitzada, sinó també els representants de la Mancomunitat, i per tant Catalunya tota, que té en l'homenatjat un dels seus predilectes campions.

Parla a continuació el jutge municipal de Sant Just, En Gaspar Modolell, i amb frases sentides, fervoroses i eloqüents, glossa la múltiple tasca del diputat per Sant Feliu, i diu que l'homenatge d'aquest és com si fos homenatge de tots i de cadascun dels presents i adherits, i que tanta satisfacció senten aquests com sentir-la pugui el mateix homenatjat, que s'ha conquerit un lloc envejable en les lluites per la Pàtria.

En Carles Maristany va parlar després, i com a particular amic, diu, i admirador s'associa amb tota l'ànima a l'homenatge. Diu que no els ha de descobrir els mèrits i la personalitat de N'Antoni Miracle, que coneixem prou pels seus fets; però sí que vol ajuntar la seva veu als justíssims elogis que acaben d'ésser dits per referir unes paraules tan sensibles com profundes, dites en certa ocasió, en qu hom li preguntà quin judici li mereixia una certa persona, i ell va respondre, com a màxim elogi:—«Es gairebé un Antoni Miracle».

Finalment, el nostre il·lustre amic, l'homenatjat, amb mostres de visible emoció, féu un exquisit parlament, agraint aquella manifestació d'afecte. Celebra, diu, que el ric, el treballador, el catalaníssim districte de Sant Feliu, que tant m'honoro representant, en totes aquelles ocasions que de coses de Catalunya es tracta, sigui com un sol home amb una sola ànima; que davant de Catalunya tots ens sentim uns i amb una mateixa aspiració. Es aquest, diu, el motiu de més gran satisfacció que jo experimento en la representació del districte de Sant Feliu, i és per aquest esperit que jo accepto i agraeixo en el molt que es mereix l'homenatge que em féu; perquè no és l'homenatge d'uns quants, sinó la comunitat de tots, i és per aquest mateix sentit que jo l'ofreno a la Pàtria, que és la meva, la nostra, ben nostra Catalunya. Per aquesta Pàtria nostra, per la Catalunya de l'esperit i de l'ideal, i també per tot allò que pugui contribuir a l'avenç i progrés material del districte a la vostra disposició em teniu.

Tots els parlaments, en especial el de l'homenatjat, foren escoltats amb devoció i cordialment aplaudits.

En finir la festa, en la qual feren acte de presència els senyors pares de N'Antoni Miracle, foren obsequiats els presents amb un exquisit lunch.

A ell i als seus, fem avinent també el nostre testimoni d'homenatge.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRM' QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

Municipi

VISITA

Acompanyat de l'Abat de Montserrat ha complimentat a l'alcalde el cardenal anglès Mr. Gasquet, monjo benedictí, i bibliotecari-arxiver de l'Església Romana, que, de passada cap al Brasil, va arribar ahir al matí a Barcelona en el vapor «Re Vittorio».

Amb el senyor alcalde recorregueren la Sala de Cent i les principals dependències de les Cases Consistorials.

LLOCS ON ANIRAN LES COLÒNIES ESCOLARS

Per a la direcció i cura de les Colònies Escolars del present estiu, organitzades per l'Ajuntament, la Comissió ha designat els següents mestres i mestresses

Colònies de nois. — Sant Joan de les Abadesses, donya Emilia Calderon i donya Mercè Ferrés Mallafré; Santmenat, donya Joaquima Martnez i donya Josepa Lana; Els Arcs de Sant Pau, donya Palmira Vila i donya Gertrudis Roig; Sant Celoni, donya Mercè Ballester i donya Antònia Vilaplana; Montblanch, donya Antònia Francès i donya Matilde Mañosa; Lloret de Mar, donya Dolors Vila i donya Carme Mañé; Arbúcies, donya Josepa Roma i donya Josepa Casademont; Santa Coloma de Fernés, donya Francisca Domènech i donya Rosa Sanchez; Arenys de Munt, donya Josepa Embarba i donya Mercè Duat; Santa Maria de l'Estany, donya Teresa Iglesias i donya Loret Torrubia; Tona, donya Encarnació Masot i donya Pilar Vuelta; Ripoll, donya Concepció Puig i donya Esperança Font; Hostalrich, donya Eulàlia Soler i donya Anna Subira; Malgrat, donya Anna Generés i donya Rosa Perrin; Falset, donya Joana Mestres i donya Maria Serra; Montroig, donya Pietat Pou i donya Antònia Pagès; Borredà, donya Concepció Puig i donya Josepa Pou; Tela, donya Encarnació Garcia i donya Concepció Vila Mir; Sallent, donya Teresa Collado i donya Josepa Ribas; Banyoles, donya Antònia Cabré i donya Enriqueta Carbonell.

Colònies de nois. — L'Escala, don Antoni Reixach i don Josep Coll; Bagur, don Josep Figuerola i don Lluís Segú; Palamós, don Josep Rucarols i don Joan Salvador; Pobla de Lillet, don Josep Fuster i don Josep Guell; Llevaneres, don Josep Bonamusa i don Josep Maria Fors; Vidreres, don Josep Salvador Bech i don Fermí Mateu; Prats de Lluçanès, don Manuel Ballester i don Vicens Sanfeliu; Olost de Lluçanès, don Guillem Boronat i don Florenci Sarralbo; Torredembarra, don Antoni Torres i don Joaquim Basora; El Miracle, don Joan Surés i don Jaume Morera; Llagostera, don Ferran Serra i don Magí Farriol; Abrera, don Basili Hernández i don Joume Granell; Mieres, don Candi Domènech i don Ramon Montros; Capdella, don Abelard Fàbrega, don Jesús Sans i don Marcial Margall.

Colònies de pàrvuls.—Borges Blanques, donya Josepa Bringué i donya Nens Pérez; Cardedeu, donya Teresa Prats i donya Elvira Climent; Sant Feliu de Codines, donya Maria Climent i donya Teresa Folch; Perafita, donya Pilar Cañiz i donya Concepció Sabaté; Mura, donya Maria Fernández i donya Carme Rigo; Sant Feliu de Guixols, donya Dolors Arcas i donya Magdalena Vila; Premià de Dalt, donya Consol Torrubia i donya Rosa Palau.

L'IMPOST SOBRE CASINOS ES DESTINARÀ A BENEFICENCIA

La Junta municipal de Vocals Associats, en ratificar, en sessió del 6 del corrent, el concert celebrat per a l'administració i cobrament de l'impost sobre casinos i círcols d'esbarjo, acordà que la destinació de part del local a fins culturals i benèfics donarà lloc a l'exempció de la part proporcional corresponent a la cuota de l'impost.

L'EMPRESTIT DE L'EXPOSICIO

El dia 17 del corrent es farà la subscripció pública de les 80.000 obligacions municipals de 500 pessetes nominals, amb l'interès del 6 per 100, i amortitzables en 15 anys, al tipus del 102 per 100, pertanyents a l'Empréstit per a l'Exposició de Barcelona.

PERQUE NO ES PUGUI FER CAMPANYA CONTRA EL BESTIAR ARGENTI

Havent arribat a coneixement del tinent d'alcalde senyor Plaja, president de la Comissió d'Escorxadors i Mercats, que es moren alguns caps de bestiar procedents de l'Argentina, dels que es destinen a carns congelades, ha dirigit un ofici al degà de Veterinària ordenantli de disposar que pels facultatius que siguin necessaris es dediqui especial atenció al reconeixement dels dits caps de bestiar i que vigilin que els que es sacrifiquin per al consum públic reuneixin les millors condicions possibles a l'objecte d'evitar trastorns a la salut dels consumidors.

Al mateix temps ha encarregat al director de l'Escorxador general que el bestiar de tal procedència que se sacrifiqui d'aquesta classe, surti de dit Escorxador degudament acondicionat i mitjançant la corresponent guia de trànsit.

Per la seva part, l'administrador d'Impostos i Rendes adoptarà les mesures oportunes a fi que es facin efectius tots els drets i arbitris, inclús els de matança que ha de rebre l'Ajuntament.

CONTRA LES INUNDACIONS

El senyor alcalde ha indicat a la Direcció general dels Serveis tècnics municipals la necessitat d'estudiar la manera d'evitar les inundacions que es produeixen amb certa freqüència als barris baixos de la ciutat, especialment al carrer de Sant Pau.

VISITES

Han complimentat el senyor alcalde el governador interí i president de l'Audiència, senyor Alvarez Vega, i el president de la Cambra Oficial del Llibre, don Marian Viada i Lluch qui surt cap a Florència.

Llegats i donacions a la ciutat de Barcelona

DONACIÓ DE LA FAMILIA GUARRO

El 2 de maig de 1921, el regidor En Lluís Guarro, en representació de la seva mare Na Camila Casas, vídua de Guarro, i de tots els seus fills, va fer donació a la ciutat d'una casa de llur propietat (situada a la plaça d'En Valentí Almirall, de Sant Martí de Provençals), que havia pertangut a l'Orde dels Cavallers Templers, perquè sempre fos destinada a establir-hi una institució d'ensenyament. S'estudia la mena d'institució que pot establir-se en el dit casal, que millor utilitat pugui donar als estaments obrers que poblen la dita barriada.

COMUNE DI BARCEL-LONA. PUBLICAZIONE DELLA COMMISSIONE DI CULTURA

Es el títol d'uns fascicle molt pulcrament editat i imprès amb gust tipogràfic als «Obradors de Villa Joana».

Es un catàleg de totes les publicacions pedagògiques fetes per la Comissió de Cultura, a totes les quals s'hi exposa l'orientació, el pensament, l'esperit que la guia en cada cas concret en crear una institució d'ensenyament o reorganitzar les que ja existeixen.

Aquestes obres són, ensems, un mitjà de divulgació de l'obra pedagògica que es va realitzant.

El catàleg comprèn: les «Obres de caràcter general», «Construccions escolars», «Ensenyament tècnic», «Ensenyament femení», «Biblioteques escolars», «Colònies escolars i escoles de bosc», «Escoles i banys de mar», «Ensenyaments especials»; «Càtedra de dret marítim», «Publicacions històriques de l'Arxiu Històric de la ciutat», «Monografies», «Publicacions històriques del Patronat Municipal i altres publicacions».

Aquest catàleg està imprès en italià perquè tota l'edició ha estat remesa per a ésser repartida al públic que visiti la instal·lació de Barcelona a la Fira internacional del Llibre que s'està celebrant a la ciutat de Florència.

Ingressos de la Companyia dels Ferrocarrils de Madrid a Saragossa i Alacant

LÍNIES	Quilòmetres en explotació	Ingressos dos dies 11 al 20 de juny de 1922 — Pessetes	1921 — Pessetes	Diferència	Ingressos de 1.er de gener al 20 de juny de 1922 — Pessetes	1921 — Pessetes	Diferència
Xarxa antiga	2.944	4.433.403'27	4.544.748'71	— 111.285'44	85.833.507'30	83.518.620'37	+ 2.414.886'93
Xaxa catalana	719	1.709.811'31	1.766.762'18	— 56.950'87	32.054.883'82	31.392.265'35	+ 662.618'47
Tota la xarxa	3.663	6.143.274'58	6.311.510'89	— 168.236'31	117.988.391'12	114.910.885'72	+ 3.077.505'40

Barcelona, 10 de juliol de 1922. — El Secretari del Comitè, *Felipe Blanco.*

Obituari

ENTERRAMENTS

En Joan Jordana i Lagarriga. Ha mort a l'edat de 45 anys. Demà, a dos quarts de quatre. Travessera del Carril, 16. Parròquia de Jesús. Cementiri de Sant Gervasi.

FUNERALS

En Lluís Mesa i Aventín. Morí el 2 del corrent, als 58 anys d'edat. Demà, de les deu a les dotze, misses al temple del Roser (Auzies March, 54).

La senyoreta Elisa Mitjans i Jansana. Morí el 2 del corrent, als 16 anys d'edat. Demà passat, a les deu, funerals a la parròquia de Santa Maria del Mar.

ANIVERSARIS

En Josep Maria Calderó i Aulet i la seva muller *Na Maria de l'Assumpció Pons i Esquena.* Moriren el 23 de juny de 1920 i el 18 de juliol de 1921, respectivament. Demà, divendres, sufragis a la parroquial de Riudellots de la Selva, i el dia 18, a dos quarts de deu, misses a la parròquia del Carme de Girona.

En Tomàs Collado i Gómez. Morí el 12 de juliol de 1921. Demà, de les deu a les dotze, misses al convent de MM. Reparadores (carrer de Casp).

PARTICIPACIONS DE DEFUNCI

Na Francisca Alsina d'Estirol. Ha mort a l'edat de 48 anys. Enterrada aquesta tarda al Cementiri Nou.

CANVIS DE L'ESTRANGER

Facilitats per la casa **SOLER I TORRA GERMANS**, Rambla dels Estudis, 13, i Bonsuccés, 1.

PREUS DE COMPRA:

Billets:	Francesos	53'00
»	Anglesos	28'35
»	Italians	28'50
»	Belgues	50'00
»	Suissos	122'50
»	Portuguesos	0'40
»	Alemanys	1'35
»	Austriacs	0'03
»	Holandesos	2'35
»	Russos	0'00
»	Grecs	00'00
»	Suecs	1'48
»	Noruegs	0'95
»	Dinamarca	1'20
»	Romania	4'25
»	Turquia	00'00
»	Estats-Units	6'34
»	Canadà	5'00
»	Argentins	2'25
»	Uruguais	5'00
»	Xilens	0'60
»	Brasilers	0'60
»	Bolivians	1'35
»	Peruans	19'25
»	Paraguais	0'10
»	Venezuela	00'00
»	Japonesos	2'80
»	Algerins	51'50
»	Egipte	28'10
»	Filipines	2'70

Borsa de Madrid

Canvis facilitats per la Banca Marsans, S. A.

Barcelona 13 de juliol de 1922.

4 per 100 interior, comptat	69'60
» fi mes	00'00
» fi pròxim	00'00
Amortitzable 5 per 100 (1920)	96'00
Banc d'Espanya	552'00
Arrendatària de Tabacs	250'00
Stat. Gral. Sucr.ª-Obligacions	00'00
» » » Ac. preferides	67'00
» » » » ordinàries	34'00
Francs	53'60
Lliures	28'50
Banc Espanyol Rio Plata	222'00
Cèdules Hipotecàries	100'25

PREMI DE L'OR (Preus de compra)

Alfons	121'50	per cent.
Isabel	121'50	» »
Unces i mitges unces	120'50	» »
Quart d'unca	120'00	» »
1|16 d'unca	121'50	» »
Francs	121'25	» »
Dòlars	6'25	» »
Lliures	30'65	» »

Barcelona, 13 de juliol de 1922

Borsa de Paris

4 per 100 Interior Espanyol	000'00
4 » 100 Exterior »	000'00
Accions Nord d'Espanya	604'00
» Alacant	592'00
» Andalusos	000'00
Renda russa 5 per 100	000'00
» » 4 1|2 per 100	000'00
Brasil 4 per 100	000'00
Banc Espanyol Rio Plata	415'00
Renda francesa 3 per 100	57'70
Accions Rio Tinto	1.465

Avís:

A tots els nostres subscriptors i amics advertim que LA VEU DE CATALUNYA agraeix cordialment les indicacions que li puguin ésser fetes i les col·laboracions espontànies. No podem, però, ni retornar els originals ni mantenir correspondència sobre les suggestions dels nostres amics i lectors, encara que vinguin inclosos a les cartes els segells per a les respostes.

Tots ells compendran que llur propi interès ens obliga a no esmerçar el temps sinó en el servei del públic i que ens fóra materialment impossible sostenir correspondència amb cada subscriptor sobre apreciacions circumstancials de política o de conducta.

Això no vol dir, però, que no agraïm totes les indicacions que ens puguin ésser fetes amb esperit patriòtic i que no aprofitem, reconeguts, les suggestions que siguin útils o factibles.

GRANS MAGATZEMS
EL SIGLO
S. A.

FINS EL 15 DE JULIOL
GRAN EXPOSICIÓ
I VENDA D'ARTICLES
PER A
CAMP, VIATGE
i BANYS
GRANS AVENTATGES EN ELS PREUS

ACTUALMENT
INTERESSANT
EXPOSICIO DE
QUADROS
ANTICS i MODERNS
Galeries d'Art (Pis primer)
Hores d'exhibició: De 5 a 7 de la tarda

Perfums ASTRA
Es detallen per litres i fraccions de litre en secció especial (Planta baixa)

G. ALOMAR ha trasladat el seu despatx de **Vies urinàries, ARIBAU, 5, principal** de 11 a 1 i de 3 a 5. Festius: de 10 a 12. Econòmica: **UNIO, 20,** de 7 a 9.

La Joventut Nacionalista de la Lliga

Junta General

LA SESSIÓ

La sala d'actes de la Lliga Regionalista s'omplien, dimecres, a la nit, els socis de la Joventut Nacionalista, desitjosos de normalitzar, tan ràpidament com fos possible, la marxa de l'organisme, a fi que sigui instrument eficaç en pro de l'alliberament de Catalunya.

A un quart d'onze. En Francesc Cambó ocupà la presidència, dirigint seguidament la paraula als reunits.

PARLA EN CAMBÓ

En primer terme féu constar, el senyor Cambó, que ocupava aquell lloc en nom de la Comissió d'Acció Política de la Lliga, per a resoldre el cas anormal que havia provocat l'última Junta Directiva en dimitir, i no acudí a la Junta general a fi que aquesta elegís qui havia de continuar el mandat. No tenint la Joventut assenyalat el camí normal, conforme als estatuts, ha de constituïr-se i, això és el que s'està fent.

Però, abans — va dient la il·lustre personalitat — permeteu que us faci unes quantes consideracions.

Es molt de doldre la crisi última que s'ha produït a la Joventut, però el que ha passat pot esdevenir un bé si s'aprofita l'ocasió d'un desprendiment per a actuar.

Per als que portem la direcció de la Lliga havia estat durant anys la marxa de la Joventut, més que de preocupació, de decepció. Tenia l'organisme una completa autonomia en els estatuts, però la llibertat era encara més gran en la realitat, no havent-se exercit mai el vet que assenyalava l'estatut. Malgrat això, portava una actuació esmortuïda i d'aquesta manca d'actuació va sortir la crisi última: perquè, quan no es treballa, de la culpa pròpia se n'acostuma a acusar els altres. Amb pena hem vist que no tenim substituts.

La Joventut ha de desenrotllar-se en plena llibertat i treballant d'una manera permanent en tasca de propaganda, no volent fer ni de personatges ni de definidors: cosa que fins fóra ridícul perquè no escau als joves.

Fins ara la propaganda que s'ha fet ha estat esmortuïda, reduïda a les eleccions, i encara prenent els directors la iniciativa. No obstant, Catalunya espera la propaganda ferma a fer, i el deure dels que porten un moviment és el de treballar i prosseguir el camí.

La propaganda oral ha d'ésser sobre punts concrets, seguint cicles que es poden canviar cada tres o quatre mesos, provocant així col·laboracions d'altre gent. Per exemple, es prodrien donar conferències sobre història, les quals, després, podrien ésser substituïdes per una divulgació del que ha d'ésser una ordenada tributació, i després canviada per una campanya assenyalant els inconvenients que porta a Catalunya el no tenir un govern propi; és a dir, fer-se un veritable qüestionari els fruits del qual podrien formar el cos d'una petita publicació i alguns opuscles. Els temes generals de propaganda tenen l'inconvenient de servir només a l'audàcia i a la banalitat.

Per a la tasca concreta es trobaran molts voluntaris. També és necessària la propaganda escrita, puix avui s'escriu poc perquè la gent ho entengui i s'ho puguin assimilar. Hi ha hagut fins ara més aviat una tendència a recollir-se en cenacles, en capelletes per a prodigar-se elogis mutus. Per a l'obra de la feina concreta es trobarien quotes de socis protectors de gent determinada que hi ajudarien. Molts dels joves que ara han marxat tornaran, i, treballant vosaltres de ferm, no solament els atraureu sinó que arrossegareu una gran part de la joventut no enquadrada avui encara en el marc de la nostra organització.

Fa 25 anys que els mateixos portem la direcció de la Lliga, i el no poder associar-hi altres elements és fins per a nosaltres una extorsió i una pena, ja que els homes, no són eterns, i, abans que la mort ens emporti, ve la fatiga que no els permet treballar.

Té també una gressa importància la propaganda escrita, que és la que va més de dret a conquerir la classe obrera. El treballador rep pocs papers a casa i els ensenyaments que se li donen els medita i en treu el seu fruit. En aquest aspecte de catalanització s'ha fet únicament el que ha realitzat la Lliga i cal prosseguir-ho.

Quan nosaltres érem joves anàvem pels pobles a glossar la «Doctrina Catalanista» d'En Prat de la Riba i En Muntañola, i un cop havíem acabat de parlar en fèiem una escampada fent-ne tirar una edició de 100.000 exemplars. Penseu que la «Doctrina Catalanista» és avui tan actual com aleshores, i que es podria reeditar.

En Prat de la Riba deixà també una Història de Catalunya que és també un model de resum i brevetat. La classe obrera el que primer sent és la història, i de mi puc dir que en el meu esperit causà molta impressió l'anada dels almogàvers a Orient ressenyada per En Víctor Balaguer, i la Història de Catalunya de l'Aulestia i Pijoan. La Història d'En Prat podria reeditar-se i glossar-la en conferències.

Està bé intervenir en les eleccions, però cal més que es faci l'altra obra.

El que cal també és que us sentiu joves. Penseu que al món hi ha dues menes de gent: els que fan les coses i els que les critiquen. Els joves les heu de fer, les obres, i després els vells ja exercirem la funció de la crítica per a guiar-les.»

El senyor Cambó acabà dient que assegurava que la Comissió d'Acció Política mai seria un destorb per a l'obra de la Joventut.

Les alliçonadores paraules del leader foren rebudes amb una ovació.

LA NOVA JUNTA DIRECTIVA

Constituïda la Junta general, el senyor Cambó demanà que l'acompanyés a l'estrada algú de la Joventut.

A proposta del senyor Ferrer-Vidal (Agustí), foren designats unànimament els senyors Puig de la Bellacasa i Trias de Bes.

Immediatament es va procedir a nomenar la Junta Directiva.

El senyor Figueras Dotti donà compte d'una candidatura que s'havia format, previ un canvi d'impressions. Fou votada per unanimitat.

Entraren a formar la Junta, doncs, els senyors:

Lluís Puig de la Bellacasa, Josep Maria Trias de Bes, Eduard Aunós, Miquel A. Fargas, Eugeni Giral d'Arquer, Josep Maria Blanc, Armand Carabén, Josep Maria Gich, Josep Codolà, Josep Maria Ginesta i Joan Vidal i Salvó.

El senyor Cambó, un cop hagué ofert al senyor Puig de la Bellacasa la presidència, abandonà la sala, efusivament acomiadat.

Represa la sessió, En Puig de la Bellacasa pronuncià un breu parlament proposant començar immediatament la feina i constituïr-se en seccions.

Alguns socis aportaren iniciatives.

De moment, s'acordà crear les següents comissions:

«Propaganda oral».

«Propaganda escrita».

«Relació amb les Joventuts Nacionalistes de Barcelona».

«Relació amb les Joventut foranes per a la defensa dels interessos justos que es vegin perseguits».

«Per l'ensenyament català».

I sense res més remarcable, es va donar la sessió per acabada, passant la nova Directiva a constituïr-se.

El Congrés-Exposició de tècnica de l'edificació

La Junta organitzadora del Congrés-Exposició de Tècnica de l'Edificació, que s'ha de celebrar en els Palaus de l'Art Modern i Industrial del Parc de Montjuich, es va reunir últimament a les oficines de l'Exposició Internacional d'Indústries Elèctriques, sota la presidència del tinent d'alcalde don Víctor Blajot, per a assabentar-se dels treballs de preparació que s'estan portant a cap activament i per a prendre acords encaminats a assegurar el millor resultat del que haurà d'ésser, sens dubte, important manifestació d'una de les interessants branques de la tècnica.

Van pendre possessió del càrrec de vocals de la dita Junta, recentment designats a l'efecte per l'alcaldia, els regidors En Julià Marial i En Lluís Bosch-Labrús, els quals expressaren el seu propòsit de coadjuvar entusiàsticament a l'èxit de l'Exposició.

Atenent a la forma en què es farà la construcció del Palau Industrial, semblant a l'actual, anomenat de l'Art Modern, en els quals s'hi haurà d'instal·lar l'Exposició de Tècnica de l'Edificació, es va acordar fixar la data del 28 d'octubre de l'any 1923 per a la inauguració oficial.

Es va aprovar el plan d'instal·lació dels diversos grups en què es dividirà l'Exposició, així com els treballs preliminars efectuats fins al present per la ponència especialment encarregada de l'organització del Congrés, la qual es proposa invitar especialment a totes les corporacions de caràcter tècnic i científic de l'estranger, així com aquelles personalitats que més s'han distingit en les matèries de què s'ha de tractar en la dita Assemblea.

Actualment s'està confeccionant el cartell anunciador, degut a un distingit artista, el qual serà profusament fixat per totes les grans capitals d'Europa dintre breu temps.

Així mateix seran repartits aviat exemplars dels estatuts i prospectes informatius a tots els industrials nacionals i estrangers relacionats amb el caràcter de l'exhibició, a fi que puguin formalitzar al seu degut temps la corresponent inscripció.

L'Aplec Automobilista de Montalegre

Hi ha molta animació per assistir, diumenge vinent, a l'Aplec Automobilista à Montalegre.

El nombre cada dia més notable d'automòbils i la manca de llocs i diades assenyalades per a aplegar-se ha suggerit la idea d'instituïr, per aquest i successius anys, aquesta festa, que serà, a l'ensems, en honor del gloriós Sant Cristòfol, Patró dels automobilistes.

El lloc en què se celebrarà no pot reunir més atractius: entre els hectòmetres dos i tres del quilòmetre set de la carretera de Badalona a Mollet, i a 500 metres d'altitud, no lluny de Barcelona, dominant d'una part el mar i tota la costa llevantina, i de l'altra tota la magnífica planúria del Vallès i les serralades catalanes (Montserrat, Montseny, el Pirineu, entre moltes altres), Montalegre té perspectives esplèndides i paisatges formosíssims, i s'hi frueix una temperatura molt agradable tal és el lloc escollit per a l'Aplec Automobilista.

Els actes que hi tindran lloc, seran per l'ordre següent:

A dos quarts d'onze del matí, missa solemne a la capella de La Conreria, fent el panegric del Sant Patró el Rnd. don Salvador Pibernat, rector de Sant Fost de Capcentelles.

Tot seguit de la funció religiosa, benedicció dels automòbils que es presentin.

Concert per una Banda a la gran plaça de La Conreria.

A les cinc de la tarda, benedicció i inauguració de la nova «Font de Sant Cristòfol», que s'ha construït en terrenys de la Colònia Bosc, tocant a la carretera de Badalona a Mollet.

Acabada la cerimònia, nova benedicció de cotxes, que durarà fins a les sis, remetent-se un exemplar dels Goigs de Sant Cristòfol, mitjançant almoina.

Teatre de la Comèdia

En el Teatre de la Comèdia, de Gràcia, la companyia Claramunt-Adrià inaugurà la temporada amb una funció a la memòria del malaguanyat Ventura Rodríguez.

La inauguració de la temporada al Teatre de la Comèdia va tenir lloc amb un ple a vessar.

Popular i benvolguda és la companyia catalana Claramunt-Adrià, i el seu gest de dedicar la funció inaugural a En Joan Ventura Rodríguez, li va guanyar una nova simpatia.

En Ventura Rodríguez, com vàrem dir aquí mateix fa poc, amb motiu de la seva mort sensible, en plena joventut, era en la vida catalana de la barriada un element que, per les seves bondats i activitats múltiples, es fa enyorar. Si aquesta enyorança entre els seus companys i amics fa néixer continuadors, serà el millor record que podrà tributar-se-li i el millor respecte a la força burdil de la seva obra d'home contemporani.

Algunes obres seves es posaren en escena, entre aplaudiments. Va tornar el públic gracienc, al qual s'hi eren sumats altres assistents significats, a complaure's amb «La dona de gel» i «La revolta social». I la bonhomia i fraternitat d'En Ventura Rodríguez, per bé que invisible, era present entre tots.

La benedicció d'una senyera

A La Pobla de Lillet

Vila muntanyenca, a 900 metres sobre el nivell del mar, La Pobla de Lillet veu néixer al costat seu el riu Llobregat, la gran artèria del treball a Catalunya.

Catalanesca de bona llei i plena d'espiritualitat, la simpàtica vila no ha pas quedat enrera en el ressorgiment de l'ànima nacional: rica en cançons, ha organitzat un Orfeó, compost de més de cent cantaires, que, amb poc més d'un any d'existència, han fet un pas de gegant vers la perfecció en la música, sota la batuta del seu director mossèn Carles García. Suara ha celebrat una festa magna, amb motiu de la benedicció de la seva senyera, que li va regalar don Marc Viladomiu i Na Pilar Portabella, rebent, amb aquest motiu, l'esmentat Orfeó, com si diguéssim el baptisme oficial, per més que ja era ingressat a la Germanor dels Orfeons de Catalunya.

Resseguim amb pes lleuger els actes de la gran festa poblatana, tota encesa d'entusiasme i amarada de patriotisme.

L'ORFEO

Es una secció autònoma del Foment Catòlic de Falgàs.

Donava el seu primer concert per la diada de Reis de l'any 1921; pel juny del mateix any, en un romiatge al Santuari de Falgàs, conquerí les simpaties de tota la comarca, i pel setembre, amb motiu d'haver cantat a Viladomiu Nou la missa nova del seu company doctor Josep Rotllant, obtingué un èxit falaguer, que bé es féu merexedor de la promesa d'una senyera per part dels padrins del celebrant, don Marc Viladomiu i Na Pilar Portabella, com també d'una corbata que imposaria don Josep Viladomiu, en record de la diada.

LA SENYERA

Artística i rica, bé pot figurar a primer rengle de les existents a Catalunya.

Sobre un fons barrat, s'hi destaca, brodat, l'escut de La Pobla, reproducció de l'existent al costat de l'Evangeli de l'altar major de la parròquia: rematada per unes faixes de vellut blau, on es llegeix el nom de l'Orfeó. Al revers hi és brodat el segell del Foment Catòlic. Tota ella és una obra excel·lent, que fa honor als tallers de La Providència, de Barlona, que l'han confeccionada.

La corbata, obra també dels tallers del carrer de Cucurulla, fa parió amb la senyera; hi són brodats l'escut de Catalunya i la creu de Sant Jordi.

LES FESTES

Hi van concórrer gran nombre de forasters i invitats, entre els quals hi havia el mestre Pecanins, en representació de la Germanor d'Orfeons, que fou rebut amb un llarg aplaudiment dels orfeonistes. Vingueren també altres companys i representants d'entitats germanes, entre elles la Gerència i Direcció de l'Asland, Cases Antigues, Pujol, Costa i Ferrer, i molts altres representants d'entitats de les conques dels rius Ter i Llobregat.

Com a preludi de les festes fou encesa una monumental foguera, havent-hi ballades de sardanes a la Plaça del Fort, que puntejaren bona colla de dansaires.

A l'endemà, en desvetllar-se els veins, trobaren els carrers guarnits amb profusió de serpentines i aixecada a la Plaça de la Vila una magnífica tribuna amb un fons amb les quatre barres i rematada per una garlanda de boix.

Per la carretera de Ripoll arribaren, amb autos particulars, els senyors padrins i alguns invitats: sortiren a rebre'ls els orfeonistes (abillades les noies, per primera vegada, amb l'escaient mantellina blanca), la Directiva del Foment Catòlic i l'orquestra i una gran gentada.

Després, l'Orfeó anà a Casa la Vila, ajuntant-se a la corrua falaguera de cantaires l'Ajuntament en ple, autoritats totes i els senyors padrins, dirigint-se a l'església parroquial, on es celebrà solemne Ofici, cantant la Secció d'homes i nens la «Missa del Centenari de Balmes», de mossèn Romeu: «Oh Sacrum convivium», de Viadana, i «Tedeum», de Sancho Marraco; corresponent a la secció de senyoretes la part de cant gregorià, dirigides pel xantre de Berga mossèn Jaume Freixa, i la part d'harmònium pel director de l'Orfeó Bergadà mossèn Marian Miró. Beneí la senyera el doctor Rotllant, i digué un bell sermó el senyor paborde mossèn Agustí Graell, ànima de tota l'organització de l'esmentat Foment Catòlic.

En fer ofrena de la senyera a l'Orfeó, al portal de l'església, fou saludada amb un aplaudiment per la germanó que omplia la plaça.

Imposada que fou la riquíssima corbata per la senyoreta Viladomiu, cantà l'Orfeó, amb vibrant entusiasme, «El cant de la senyera», del Mtre Millet, i, acompanyada per l'orquestra, tres sardanes del Mtre Morera, finalitzant tan bell acte amb el cant de «Els Segadors», que el poble en massa ovacionà, descobrint-se tothom.

A la una fou acuradament servit, per les cases Vilalta i Pons, un esplèndid dinar al local del Cine Llobregat, assistint-hi 180 comensals, tants com n'hi cabien al local, que era el més gran de La Pobla.

A l'hora del xampany s'abrandaren els entusiasmes en llegir-se un telefonema signat per don Marc Viladomiu i Na Pilar Portabella, els quals no van poder assistir a la festa per impediments de força major, representats, però, bellament per llurs fills.

Cal esmentar que l'epíleg a l'acte del dinar fou una manifestació latent de nacionalisme, car en tots els brindis, que foren molts, hi brollà l'ànima nacional, amarada de cristianisme i de sentiment poblet.

El mestre Pecanins llegí un discurs admirable, interromput a manta vegades per un espetec d'aplaudiments. Aquell «bon cop de cor i bon cop de cants» del mestre el recordaran pla bé eternament el cantaires poblatans: era la veu de la germanor d'Orfeons qui parlava per boca d'En Pecanins, i era per això que fruïem amb les seves paraules els sentiments de tots els milers de cantaires de la Pàtria.

L'Ajuntament féu promesa allí mateix d'una corbata en record de la diada única fins ara a La Pobla.

Fini aquest acte entusiàstic amb el nostre himne nacional, que cantaren a peu dret tots els assistents, a instància del mateix batlle, amb el cant dels Goigs de Nostra Senyora de Falgàs i amb visques a Catalunya, als padrins i donants de la senyera, als Orfeons, als mestres i al catalanísim alcalde popular de la nostra vila pirinenca.

A la tarda, el F. C. Pobla obsequià a l'Orfeó amb un partit selecte de futbol, en el qual lluïren llurs habilitats els dos primers tims del mateix.

Al vespre, l'Orfeó desgranà un atrevit concert; atrevit pel treball i vàlua de les obres que integraven el programa i pel poc temps de vida que compta aquest Orfeó del cor de les muntanyes pirenenques. Les veus de les noies eren fresques i regalades, com l'aire i l'aigua d'aquells cimalls; la dels homes, robusta i rustega, com els elements de natura d'aquell país paradisíac. La interpretació de les obres, acomodada a les possibilitats i a la pericia del mestre-director mossèn Carles García.

La concurrència fou tan nombrosa que es pot ben dir que allà, en joiosa col·lectivitat, s'hi aplegava tota La Pobla.

A mesura que el programa s'anava descabdellant creixien els aplaudiments entusiàstics, i unes solistes (molt gentils), perfilaren melodies exquisides i nostrades. Aquell violí de «La mort de l'escolà», del princep de la polifonia catalana, fou tan bellament cantat, que ja semblava més del cel que de la terra moridora. I també ens féu sentir aquest Orfeó una característica ben suggestiva: un «Al·leluya» («divino de Nadal»), popular poblatana, que ens captivà poderosament l'atenció i que per la seva estructura melòdica i rítmica és de les cridades a repopularitzar-se per tota la Catalunya cantadora.

Fini el concert de tres parts amb propines i cançons bisades amb l'Hímne nacional català i tots els concurrents a aquesta festassa sortiren altament complagut, traspuant la joia d'una diada viscuda que sempre més quedarà gravada a la memòria i al cor d'aquella gent senzilla i franca, hospitalària i generosa.

També als que hi fórem invitats i assistents ens edificarà el record d'aquella diada solemnial celebrada en aquell recònet de món de La Pobla de Lillet, on l'enyor ens farà tornar aviat.

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

Una nena negada

Aquesta tarda ha ocorregut una desgràcia al pati d'una barraca de la carretera de Sarrià, davant del carrer del Carmel.

Una nena de 16 mesos, anomenada Pilar Moreno Esten, qui guardava un germanet seu, per un descuit d'aquest ha caigut a un cubell d'aigua, ofegant-se.

PENINSULA

ADMISSIO DE LA DIMISSIO DEL GENERAL BERENGUER

Madrid, 13, 2 tarda.

El cap del Govern ha rebut al migdia els periodistes manifestant-los que en despatxar avui amb el rei ha posat a la firma el decret admetent la dimissió a l'Alt Comissari d'Espanya al Marroc, general Berenguer.

—Jo vaig anar al Congrés — ha afegit el senyor Sànchez Guerra — amb el general Berenguer, perquè aquest estigué a casa meva celebrant una llarga conferència amb mi.

En aquesta conferència, el general Berenguer va insistir a abandonar el càrrec i jo, amb gran sentiment, no vaig tenir altre remei que posar a la firma el decret.

—Firmarà el rei el nomenament del nou Alt Comissari?

—Depèn de les dues conferències que tinc necessitat de celebrar.

—Així, no puc avançar res.

—Serà el general Burrera?

El president s'ha arronçat d'espatlles i no ha contestat.

DE GOVERNACIO

El senyor Piniés no tenia aquesta tarda noticies que comunicar als periodistes.

—Ja han vist—ha dit—com el general Martínez Anido ha començat d'utilitzar el permís per a descansar que li havíem concedit.

—L'ha invitat a la boda? — ha preguntat intencionadament un periodista.

—Però és que es casa, el senyor Martínez Anido?

—Sí; ara va a veure la promesa.

—Dóncs no en sabia res.

Preguntat després sobre la pròxima combinació de governadors, ha contestat el senyor Piniés que encara no estava ultimada.

EL MINISTRE D'AUSTRIA

Demà, divendres, presentarà les seves cartes credencials al rei el nou ministre d'Austria.

EL TRACTAT AMB FRANÇA

El ministre de Finances ha fet les seguents declaracions sobre el tractat comercial amb França.

Diu que per virtut d'aquest tractat, França ens concedeix la seva tarifa minima i que no pot, legalment, rabassar en cap cas, per a 360 partides, entre les quals es troben tots els nostre productes agrícoles, fruites principalment, conserves alimentícies, i de fruites, vegetals, minerals, productes de pesca, llanes, fruites seques, fustes, aigües minerals, misteles, vins de licor, teixits de llana, suros i taps, garantitzant per a tots els productes en les dites 360 partides, el tracte de nació més afavorida, o sigui atorgant-se aquelles concessions que en futurs tractats s'atorguin per altres països.

Aquests drets estan garantits per un any, per a les nostres conserves, fruites, misteles, vins, aiguardents, licors, aigües minerals, mares de vi i suros i taps, i estan mantingudes per sis mesos, amb previ avís, les catorze restants partides que completen el total dels nostres productes exportables; en relació especialment als vins s'atorga el coeficient de 2'05 per a tots els que no passin de 12 graus, i respecte de les misteles, la introducció de les quals està prohibida, sobre la prohibició, encara que equiparant-les als vins de licor.

Els vins superiors de 12 graus sofreixen l'impost dels alcohols, que, com a règim interior existeix a França, de 10 francs.

El Govern francès s'ha compromès a presentar un projecte de llei avial, amb una disposició que permeti als vins de licor contenir una quantitat d'àcid sulfúric expressat en sulfat neutre de potassa, superior a dos graus per litre.

Aquest aventatge es completarà amb altres concessions atorgades perquè en 4y6 partides de l'aranzel se'ns faci el percentatge de rebaixa en la tarifa mínima, que fluctua entre el 50 i el 90 per 100, essent el major nombre de 75 a 85.

El nostre Govern, a la vegada, ha atorgat els següents aventatges:

S'ha concedit rebaixa en la segona tarifa en 320 partides del nostre aranzel per als productes francesos.

Sols per a 61 són superiors les rebaixes al 20 per 100; per a 50 s'atorga fins el 20 per 100 i per a 209 una reducció inferior al 20 per 100 i que fluctua entre 5 i 15.

El detall d'aquestes 320 partides està ensenyant que cap d'elles, amb tot i la rebaixa concedida, minva de tal manera i forma la protecció a la industria nacional, que pogués originar per aquest greu o lleu perill, i és de notar que en molts d'aquestes partides la rebaixa marcada deixa, amb tot, la quantia del dret, en la segona columna rebaixada de quantitat, molt per sobre del màximum de protecció que per als esmentats productes proposés al Govern la nostra Junta d'Aranzels i Valoracions.

En els vidres de colors, la Comissió proposà 55 pessetes i el Govern elevà el dret a 110.

Igual succeeix amb les fustes, mobles, plomes, piperia, cuines econòmiques, eines, plomes d'acer i bateries de cuina, en les quals, per exemple, el Govern les deixà emparades en 150 pessetes quan la Junta d'Aranzels en proposà 100.

En igual situació es troben els carburadors, motors, locomotores i llurs peces, motors hidràulics, màquines elevadores i tot el que principalment pot ésser objecte de la nostra industria metal-lúrgica.

En igual proporció d'empar han quedat els filats de cànem i teixits de cànem i llana, felpes i vellut, teixits de punt, les mitges, la seda artificial sense tòrcer o torçada i els teixits de seda crua, donant-se el cas en aquestes quatre partides de productes de seda que l'empar que encara conserven malgrat la rebaixa atorgada per la segona columna es en alguns casos de 300 per cent superior al que disfrutaven abans del nou aranzel i del proposat per la Junta d'Aranzels.

Els articles en què la rebaixa de la segona tarifa ha excedit del 20 per cent són, quasi tots els agens a la nostra industria que no els produeix.

Per a la resta dels articles de comerç francesos es concedeix la nostra segona tarifa sense rebaixa.

La concessió de nació més afavorida l'ha limitat Espanya a França a un nombre fixe de partides.

Convé també observar que quan es compara el nombre de productes en els quals s'atorguen aventatges a França amb el d'aquells que a nosaltres ens afavoreix i per França concedits s'exagera la consequència que es dedueix de la diferència entre l'un i l'altre nombre, perquè s'oblida que desgraciadament el nostre país no està en igualtat de condicions per a exportar als altres pobles amb els quals tractem.

El nombre d'articles d'exportació que Espanya té és bastant reduit. Segurament que no arriba a trenta, entenent-se que ens referim a exportacions d'alguna quantia i importància.

Està clar que sobre aquest nombre reduit de productes que principalment ens interessen podem demanar i se'ns atorguen aventatges especials.

La nostra industria, per desgràcia, no ha arribat a col-locar-se en condicions que li permetin ésser exportadora, i sols l'agricultura i la mineria ens donen a conèixer a l'estranger.

El progrés industrial, cal esperar que permetrà augmentar el nombre d'articles d'exportació, però mentrestant s'han de pendre les coses tal com són.

Els aventatges obtinguts amb el tractat poden condensar-se així:

Primer. — Reducció del dret de la tarifa mínima en un 23 per cent per als vins, que representa el 30 per cent de la nostra exportació a França.

Segon. — Tarifa mínima per a 360 partides del seu aranzel, que sols té 654; és a dir, per a més de la meitat de les partides dintre de les quals 360 està integrada tota la nostra matèria d'exportació.

Tercer. — Porcentatge que oscil·la entre el 90 i el 40 per cent, però que en la seva majoria excedeix del 60, per a tota la resta de l'aranzel, essent, doncs, de notar que cap producte espanyol ha de pagar per la tarifa general, mentre que aquesta és aplicable a molts dels productes d'altres importants i poderosos països.

Quart. — La consolidació dels actuals drets per als productes que principalment integren la nostra exportació, amb previ avís per altres que també ens interessen.

Cinquè. — Supressió de la prohibició d'exportar misteles i la seva unificació aranzelària amb els vins dolços o de color que eviti la dificultat de la seva classificació a les Duanes.

CONTRA ELS COEFICIENTS DE MONEDA DEPRECIADA

Madrid, 13, 5'15 tarda.

L'Associació espanyola de magatzemistes de drogues i especialitats farmacèutiques ha dirigit al ministre de Finances una exposició de protesta contra els coeficients sobre les divises estrangeres depreciades.

Després de raonar la petició, acaba el document amb les seguents paraules.

«En vista de tot l'anterior, l'Associació sol·licita del ministre la derogació de la reial ordre restablint els coeficients sobre els drets aranzelaris per als països amb depreciació de moneda superior al 70 per 100, o almenys que aquest coeficient no tingui caràcter general, sobre totes les partides de l'aranzel i en quedin exceptuats les ressenyades i els productes químics i farmacèutics en particular.»

EL FRANQUEIG DE LA CORRESPONDENCIA

Heu's aquí la nova tarifa de franqueig de correspondència, segons s'estableix en el projecte de reforma tributària votada al Senat.

Cartes per a l'interior de les poblacions, 15 cèntims per cada 20 grams.

Targetes postals, 15 cèntims les senzilles i 30 cèntims les dobles amb resposta pagada.

Cartes entre les poblacions del regne i entre la península i les nostres possessions del Nord d'Africa, 25 cèntims per cada 25 grams i fracció.

Idem per a la zona d'influència al Marroc i Tànger, 20 cèntims per cada 30 grams o fracció, i per a Fernando Póo, Elobey, Annobon i possessions del Río Muni, 30 cèntims per cada 20 grams.

Els periòdics circularan amb timbre adherit a les faixes, amb un franqueig d'un cèntim per cada 140 grams o un concert de franqueig com actualment.

Els periòdics tremesos per particulars aniran franquejats amb 5 cèntims encara que el pes no arribi a 700 grams.

Els llibres o impresos, amb 2 cèntims per cada 80 grams. El timbre de certificats per a enviar llibres serà de 5 cèntims, sense indemnització en cas de perdre's.

Les targetes de visita, tinguin o no caràcter de carta, portaran un timbre de 15 cèntims, igual per a l'interior de les poblacions que entre les del Regne i el Marroc.

Papers de negocis, 5 cèntims per 50 grams, amb un port mig de 10 cèntims.

Mostres i medicaments, 15 cèntims per cada 20 grams.

Per a les possessions del Golf de Guinea, 20 cèntims per cada 20 grams. Per aquestes possessions, periòdics, un cèntim per cada 70 grams.

Impresos en general, 5 cèntims per cada 50 grams.

Paquets postals, entre la península, Balears, Canaries i Tànger pagaran, servei peninsular fins a 3 quilos, 0'75; fins a 4 quilos, 1 pesseta, i fins a 5 quilos, 1'25.

Entre la península i les illes o Tànger, fins a 3 quilos, 1'50; 1'75 fins a 4 quilos; 2 pessetes fins als 5 quilos.

EL GENERAL BERENGUER

Madrid, 13, 6'15 tarda.

El general Berenguer ha acudit aquesta tarda al Senat, conversant amb els generals que tenen seient a l'Alta Cambra.

L'han saludat el periodistes, als quals ha manifestat que avui havia arribat procedent de Tetuan un oficial d'Estat Major, essent portador d'alguns documents dels quals donarà lectura al Senat amb motiu de la seva intervenció.

—El seu discurs, serà molt extens? — li ha preguntat un periodista.

—No ho sé. Suposo que sí, perque diré tot el que hagi de dir, i donaré lectura de tots aquells documents que estimi indispensables perquè es pugui jutjar la meva actuació amb els deguts elements de judici.

—Hi ha gran expectació per sentir-lo.

—Això em cohibeix un xic — ha replicat el general Berenguer — perque no soc polític i estic mancat de dots oratòries.

—S'ha comentat el fet que no hagi complimentat ystè al Rei — ha dit un periodista.

—Puix no té res de particular. Un cop acabi la meva intervenció al Senat complimentaré al Rei, com és costum en tots els que han ocupat un alt càrrec i creuen haver complert bé amb la seva pàtria i amb el seu Rei.

PUBLICACIO DEL TRACTAT

La «Gaceta» publica el Tractat comercial amb França.

SENAT

Madrid, 13, 4'15 tarda.

Al banc blau, el ministre de la Guerra.

Precs i preguntes.

El senyor GONZÁLEZ DE ECHAVARRI recorda al ministre de la Guerra que fa algun temps hagué de recomanar-li un alumne de l'Acadèmia Militar que, encara que de nacionalitat americana, desitjava vivament anar a l'Africa per a lluitar per Espanya.

Aquest militar valent, el senyor Suàrez Ventimiglia, morí heroicament al Marroc, defensant la nostra causa, que era la seva com a oficial de l'exèrcit espanyol.

Demà passat l'arma, de cavalleria dedica uns funerals per l'ànima de l'infortunat oficial.

Sollicito del Govern que s'associi al dit acte, i de la presidència que vegi la manera que la Cambra expressi el seu sentiment per la pèrdua d'aquest heroic militar.

El ministre de la GUERRA, en nom propi i en el del Govern, expressa el seu sentiment i ofereix concórrer als funerals.

El PRESIDENT. — Interpretant la voluntat de la Cambra constarà en acta el sentiment d'aquesta.

Ordre del dia.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Sense discussió s'aproven els dictàmens donant nova redacció al paragraf tercer de l'article segon de la llei hipotecària; cedint en propietat a l'Ajuntament d'Orotava l'ex-convent dominic del carrer de Tomàs Perola, de la mateixa vila, i modificant el règim actual del monopoli de cerilles i fòsfors.

Resten pendents de votació definitiva.

Madrid, 13, 5'15 tarda.

Continua el debat sobre el pressupost de Guerra.

Al capítol primer, el marquès de Leis retira un vot particular, després d'una breu intervenció d'aquest senyor i del president de la Comissió senyor Goicoechea.

El senyor IZQUIERDO VELEZ apoia una esmena a l'article primer d'aquest capítol, aprofitant el moment per a combatre la totalitat del pressupost.

A l'esmena es demana de consignar 250 mil pesetes per a satisfer les pensions militars a l'estranger.

Més que a la defensa de l'esmena es dedica el senyor Izquierdo a exposar tot un pla de reorganització militar, afirmant que l'exèrcit actiu no ha de passar de 50.000 homes, però tenint les reserves de tal manera organitzades que en un temps determinat Espanya pogués posar en peu de guerra dos milions d'homes.

El marquès d'HOYOS, de la comissió, fa un calorós elogi de l'exèrcit espanyol, que és tan bo com pot ser-ho el millor del món, i dels generals espanyols, que no han d'envejar res als dels altres països.

CONGRES

Madrid, 13, 4'15 tarda.

S'obre la sessió a les 3'40, sota la presidència del senyor Bugallal.

El banc blau desert.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Precs i preguntes.

El senyor GUERRA DEL RIO anuncia que la policia ha bastonejat un redactor de «La Crònica de Canarias», com a conseqüència d'una campanya de sanejament polític que emprengué el dit periòdic.

Madrid, 13, 5'15 tarda.

El senyor ATIENZA formula un prec demanant que es realitzin obres de defensa contra les crescudes del riu Mundo, a la provincia d'Albacete.

El senyor TEJERO explana una interpel·lació sobre una Reial Ordre del ministeri del Treball, relativa a la cessió de cartera d'una Companyia d'assegurances a altra.

Es lamenta que s'hagi conculcat la llei de 1908 amb aquesta disposició, en perjudici dels assegurats.

(Prenen seient al banc blau els ministres del Treball i Finances.)

Demana que l'Estat no deixi desemparats els molts milers d'assegurats espanyols que han de sofrir els efectes de la cessió de cartera entre dues importants Societats asseguradores.

El ministre del TREBALL contesta que la cessió de cartera fou acordada per l'anterior Govern, i ell sols ha intervingut amb una Reial Ordre per a ordenar que es compleixi l'acord.

Els perjudicats — afegeix — tenen les accions legals a seguir, entre elles el recurs contenciós-administratiu.

Madrid, 13 6'15 tarda.

Se suspen aquest debat.

El senyor FOURNIER explana una interpel·lació sobre la crisi que travesa la indústria suro-tapera i diu que des del començament d'aquesta crisi han emigrat prop de 20.00 obrers, i això ha influit en diferents manifestacions de l'activitat en regions importantísimes i principalment al Baix Empordà.

Una de les causes d'aquesta crisi és la diferència dels canvis amb els països centrals d'Europa.

Segueixen causes com la dificultat per a l'exportació que ha originat la pèrdua d'importants mercats, l'anomenada Lley Seca dels Estats Units i altres que va enumerant.

(Escolten a l'orador uns 20 diputats.)

Per a conjurar aqueta crisi proposa una col·laboració del ministeri d'Estat amb els cònsols espanyols, especialment els de l'Extrem Orient perquè cerquin mercats.

Proposa també que e scarregui molt la importació de productes manufacturats de suro.

Assenyala altres mesures que al seu judici contribuirien també a solucionar la greu crisi de la indústria suro-tapera.

El senyor VENTOSA consum el segon torn i diu que no ha plantejat abans aquest assumpte en el Parlament per si això podia ser un inconvenient per a la concertació dels tractats comercials pendents, sobretot el de França.

Per això es limità a realitzar gestions amb el senyor Albert; però avui que el tractat comercial amb França està fet i la crisi suro-tapera és tan gran, creu inexcusable la seva intervenció en el debat.

Recull una allusió feta a l'anterior ministre d'Hisenda i diu que no es perjudica l'aranzel amb aquesta industria.

Refuig tot caràcter polític en el débat i afirma que la causa principal de la crisi és la manca de consum.

Cal també cercar la causa del mal en la transformació que la indústria ha sofert en alguns països, perquè passés a ser una gran indústria, i en la pertorbació econòmica que la guerra ha portat.

Com a remeis proposa l'entrada a una lliga duanera que els països estrangers haurien de sentir, ja que Espanya i Portugal són els únics països productors d'aquest article.

Es també important el problema que es planteja sobre el gravamen del rebuig del suro, però entre els fabricants sorgeix el dubte de si seria convenient aquest gravamen si no s'arriba a la unió duanera amb Portugal.

Troba bé que en l'aranzel es faciliti el mitjà de què Espanya pugui contestar amb un augment dels drets d'exportació com a represàlia, si els Estats Units gravessin els conglomerats que es fabriquen a Espanya.

Cal concertar-los amb Alemanya i altres països per a facilitar mercats, puix la crisi de la indústria suro-tapera en el seu districte i altres punts de primera provincia de Girona no és solament econòmica, sinó que arriba fins a repercutir en l'ordre fisiològic.

Se suspèn aquest debat.

LES TERRES CATALANES

MALLORCA

(PER CORREU AERI)

Ciutat de Mallorca, 12 de juliol.

Els fets de Manacor

A dos quarts d'onze del matí d'ahir es va constituir novament, al saló d'actes de la Casa Consistorial de Manacor, el Tribunal del Jurat, per a continuar la vista de la causa instruïda contra els 65 processats pels successos ocorreguts en aquesta ciutat el dia 20 de maig de 1920.

L'animació era encara major que el dia anterior.

Oberta la sessió continuà l'interrogatori dels processats, tots els quals negaren llur participació en els fets.

Comparegueeren després els senyors don Antoni Ferrer i don Antoni Perelló, metges, i els professors d'instrucció primària don Sebastià Perelló i don Bartomeu Esteva. Digueren que havien examinat a diversos processats en aquesta causa, menors de 15 anys, entenent que estaven mancats de discerniment per a poder apreciar l'abast dels fets que es realitzaren la nit d'autes.

Després declararen els testimonis, fent-ho en sentit favorable als processats.

Acabada la prova testifical del senyor fiscal, el president, en vista de l'hora avançada, suspengué la vista per a continuar-la avui dijous, a dos quarts d'onze del matí.

Falta solament l'examen dels testimonis aportats per la defensa.

Del resultat negatiu de la prova practicada i de les impressions recollides després de la sessió, es considera com a probable que el senyor fiscal, un cop sentits els testimonis de la defensa, modifiqui les seves conclusions, retirant l'acusació que te formulada en contra dels processats.

El telègraf a Formentera

Diuen d'Eivissa que a la veina illa de Formentera s'estan fent grans preparatius per a les festes que se celebraran per a solemnitzar la inauguració del servei telegràfic.

Els formenterenses estan animats dels millors desigs per a donar a aquest acte el major esplendor possible; no desmaiant tampoc a preparar una rebuda digna de la nombrosa excursió que anirà a l'illa germana per identificar-se en tan faust esdeveniment amb l'alegria d'aquells simpàtics illenc.

No se sap encara la data de la inauguració del dit servei, però així que es conegui s'organitzarà per aquella data l'excursió a l'illa germana, que constituirà, sens dubte, un gran èxit, a jutjar per l'animació que regna entre les moltes persones que tenen el propòsit d'anar-hi.

Pròxima arribada del «Dédalo»

Per a molt aviat s'anuncia l'arribada a la ciutat de Mallorca del vaixell-ecola disposit d'hidroavions de la marina de guerra espanyola «Dédalo», el qual es troba actualment a Santa Pola, d'on sortirà cap a Barcelona i Palma.

Es calcula que vindrà a últims del present mes.

Romandrà algun temps a les badies de Palma i Alcúdia.

GIRONA

(Conferència de les 9 de la nit)

El dia 20 se celebrarà la festa major de Palafrugell. Entre els actes anunciats figura la inauguració d'un Camp d'Esports dels de la Unió Esportiva Palafrugellenca, celebrant-se un partit entre els primers teams del Barcelona F. C. (Campió de Catalunya i d'Espanya), contra la Unió Esportiva de Sans. Es disputarà una copa oferta per l'Ajuntament.

— Avui, els metges municipals, han visitat les escoles de nois per a fer la tria dels que per llurs especials condicions, poden formar part de les Colònies, creades per aquest municipi. Demà es farà l'elecció de les noies.

— La Federació de Mestres de Catalunya, ha fallat el concurs de Beques de l'Escola d'Estiu, essent adjudicada la d'aquesta comarca a N'Angelina Figuerola, de Vulpellac, i don Joan Mir, d'Avinyonet.

— Al saló de sessions de l'Ajuntament, s'han reunit les entitats patronals i obreres, representants de la Diputació, Cambres de Comerç i de la Propietat, Societats Econòmiques d'Amics del País i Consell de Foment, per a tractar de la creació de la Borsa del Treball. S'ha donat compte d'una comunicació de la Unió Patronal, la qual diu que defensarà directament la creació de la Borsa, i que recomanarà als associats que la utilitzin. Per a redactar el Reglament, s'ha constituït una ponència, quedant designat l'alcalde, senyor Coll, com a president, i el president de la Diputació, doctor Riera, o un diputat, com a representant de les entitats esmentades.

— La Comissió Provincial ha estat convocada per a demà, dijous.

Les festes majors

A SURIA

L'Ateneu Obrer de Súria celebrarà les següents festes durant els dies 15, 16, 17 i 18 del corrent, dies de la festa major, per als quals s'han contractat un envelat i les orquestres Solvay i Escales i el «duetto» Riera-Pellicer.

Heu's aquí el programa:

Dia 15: Al migdia, gran repic de campanes i salves de morterets anunciant el començament de les festes.

A les vuit d'ela nit, solemnes Completes a l'església parroquial, per l'Orquestra Solvay. Un cop acabades, la mateixa orquestra obsequiarà amb una artística serenata al senyor batlle.

A les nou, projecció d'un programa de cinema i debut dels artistes Riera-Pellicer, acompanyats a piano i per la part de corda de l'Orquestra Solvay.

Dia 16: A dos quarts de deu, les autoritats, acompanyades de l'orquestra, aniran a l'església, on se celebraran divins oficis, a llaor de Sant Cristòfol, i en els quals, la renomenada Orquestra Solvay executarà una missa del mestre Rivera. En sortir d'ofici solemne processó que farà el recorregut acostumat, amb acompanyament d'orquestra.

Com de costum, acabada la processó, es ballaran uns quants balls a la Plaça Major, acompanyant després les autoritats a la Casa de la Vila.

A les cinc, cinema i atraccions, a càrrec aquestes del «duetto» Riera-Pellicer, i amb acompanyament de piano.

A les sis, ball de tarda, a l'envelat, per l'orquestra Escalas, amb bonics rams i toies.

A les deu, gran serenata, a la Casa Consistorial.

A dos quarts d'onze, cinema i atraccions.

A les onze, lluït ball de nit, per al qual estarà l'envelat esplèndidament il·luminat.

Dia 17: De les onze a la una, concert vermut al café de la societat.

A les tres, concert a l'envelat.

A les cinc, cinema i varietats, amb programa nou.

A les sis, ball de tarda.

A les nou, serenata davant de l'Ateneu, i acabada aquesta es començarà l'últim i elegant ball de nit, amb artístics rams. A la mateixa hora, sessió de cinema i varietats.

Dia 18: En tornar de les fonts, sessió de cinema popular.

SABADELL

— Es dóna com a segur que l'Ajuntament es preocuparà aviat d'anar a la reforma dels gegants.

Ja convé i bo seria que es fes aquesta reforma abans d'arribar la festa major, ja que aquells dos personatges, en sortir al carrer, no honoren gaire la ciutat.

Ara el que convé és que la reforma es faci amb una certa cura, i no es confii a qui no tingui competència per a realitzar aquesta obra.

Artistes meritíssims tenim a Sabadell, que de confiar-se'ls-ho farien segurament un exquisit treball.

— Aquesta tarda s'ha fet l'enterrament de l'ex-diputat de la Mancomunitat don Ricard Sampere.

— La Junta de Sanitat ha repartit a totes les cases de la ciutat fulles que contenen abundosos consells encaminats a aminorar en el possible la infecció que hi ha actualment.

— El vinent diumenge se celebrarà, amb gran esplendidesa, a la parroquia de Sant Feliu, la festa de la Verge del Carme.

El sermó ha estat confiat al Pare Isanda, d'aquest Col·legi d'Escolapis.

— Amb motiu de la inauguració de la seva senyera, el chor La Nova Estrella ha celebrat una bella festa, a la qual hi han pres part algunes entitats chorals de Sabadell, Barcelona i altres poblacions de Catalunya.

— Els diaris d'aquesta ciutat han dedicat sentides necrològiques a la memòria del que va ésser popular industrial i benemèrit patrici don Ricard Sampere.

— Han estat confiats els sermons de la festa major d'enguany a l'Il·lustre orador sagrat P. Josep Maria Pijoan, jesuïta de la Residència de la Capella del Reial Palau de Barcelona.

— El Pomell de Joventut Arrahona està treballant en l'organització d'uns Jocs Florals.

Vallès

GRANOLLERS. — Durant la passada setmana, la Sucursal a aquesta ciutat de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha rebut per imposicions la quantitat de 40.145 pessetes 30 cèntims, i pagat per a integres 35.004' 09 pessetes, havent obert 10 llibretes i comptes d'estalvi nous.

TARRAGONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Durant el mes de maig, la natalitat de la nostra provincia, donà el nombre de 596, i la mortalitat, el de 465. La capital va donar 41 i 30, respectivament. El tant per mil fou de 1'67 de natalitat, i 1'30 de mortalitat a la provincia, i de 1'46 i 1'07, respectivament a la capital.

— Aquest matí ha arribat de Madrid l'enginyer cap de tracció de la Companyia del Nord, per a ultimar els detalls de la inauguració oficial del nou dipòsit, la construcció del qual està acabant-se.

— Demà anirà a Altafulla l'equip del C. A. D. C. I., a jugar un partit amb el local.

— L'Ajuntament de Tortosa ha acordat pagar a la Companyia del Nord les 10.000 pessetes, import dels terrenys del Baixador de Camprodon, el qual no era posat al servei perquè mancava aquest requisit.

— Aquesta nit marxaran a Larraix un caporal i sis soldats del regiment de Luchana, per a cobrir baixes del batallò expedicionari.

— Han estat nomenats vicaris, de Constantí, mossèn Josep Gazo conseller i fundador dels Pomells de Joventut, de la vila, i mossèn Francesc Vives i mossèn Joan Monrabà, de Sant Joan i la Santíssima Trinitat, de Tarragona.

VALLS

Ha quedat constituïda a la nostra ciutat la Junta Delegada de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, sota la següent forma:

President, Enric Ribé Fàbregas; tresorer, Rafel Martí Roig; secretari, Pere Batalla Andreu, i vocals, Francesc Plana Sardà, Miquel Mandoli Santori i Pau Juncadé Queralt.

— El vinent diumenge tindrà lloc al teatre Principal d'aquesta ciutat la conferència a càrrec de l'eminent doctor Agell, director de l'Escola d'Indústries Químiques de Barcelona, que ens parlarà de la mosca i els seus perills.

Serà il·lustrada amb projeccions.

— En el vei poble de Vilavella va morir la bondadosa senyora donya Isabel Guiu i Ardèvol, mare política del ferm nacionalista el nostre bon amic don Antoni Boada Dalmau.

Trametem a la seva família el més sentit condol.

Vida religiosa

Avui, Sants Anaclet, papa, i Eugeni, bisbe, i Santa Mirope, màrtir.—Demà, Sant Bonaventura, cardenal; Just, soldat, i Adela, vidua.

La missa de demà: Sant Bonaventura, color blanc.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona dels Dolors, a Sant Cugat.

Adoració nocturna: Avui, Torn del Sagrat Cor de Jesús.—Demà, Torn del Beat Salvador d'Horta (a la parroquial de Santa Maria de Jesús, Gràcia).

Vetlla en sufragi de les Animes del Purgatori: Avui, Torn de Maria Auxiliadora, a la seva capella, Escorial, 155, Gràcia.—Demà, Torn de Sant Rafel Arcàngel, a la mateixa capella.

—Església de la Mare de Déu de l'Ajuda. — Demà, festa del doctor seràfic Sant Bonaventura, se celebrarà Ofici solemne a les dues, que serà cantat per la Schola Cantorum de Sant Just i Pastor, predicant el reverend P. Salvador de Solsona, capuxí.

Després de l'Ofici es farà la solemne benedicció d'una nova campana destinada al Santuari de l'Ajuda, la qual portarà els noms de Maria de l'Ajuda, Montserrat i Bonaventura. Seran padrins en tan assenyalat acte l'arquitecte d'aquesta ciutat, En Bonaventura Bassegoda, condecorat per la Seu Apostòlica amb la creu de Sant Gregori, i la seva distingida esposa Na Elvira Musté de Bassegoda.

—Església de les Escoles Pies de Sant Antoni Abat.—Triduum al Beat Pompili Maria, de les Escoles Pies.

Els dies 13, 14 i 15, a la missa de les vuit, es practicaran devots exercicis a honor d'aquest insigne sacerdot del piadós Institut.

El 15, festa del Beat Pompili Maria, hi haurà a les nou missa solemne, i després s'exposarà a l'adoració i es donarà a besar la relíquia del qui fou benemèrit pedagog i zelós apòstol d'Itàlia.

Bisbat

— Ha cantat solemnement la seva primera missa a Vich el reverend don Marian Tubau, essent apadrinat per don Miquel Vilarràs i d'ya Assumpció Homs.

— Aviat ingressarà a l'Oratori de Sant Felip Neri, de Vich, l'actual vicari de Vacarisses, mossèn Ildefons Cerrades.

— El bisbe de Vich, doctor Muñoz, es troba a Vallfogona de Riucorb, prenent aquelles aigües.

— El vinent dissabte celebrarà la seva primera missa a la capella de la Casa de Caritat, de Manresa, el sacerdot don Jaume Vendrell Morera, apadrinant-lo don Josep Padró Blanch i donya Elissa Pomar de Padró.

— Demà, festa de Sant Bonaventura, a l'església de Nostra Senyora de l'Ajuda, després de l'Ofici, serà benèida una nova campana per a l'esmentat temple.

Portarà els noms de Maria de l'Ajuda, Montserrat i Bonaventura.

— En el Capítol General dels Religiosos Fills de la Sagrada Família, han estat elegits:

Superior general: P. Lluís Tallada.

Sots-director general i primer consultor: P. Francesc Mascaró.

Consultor segon i secretari general: P. Ramon Òromí.

Consultors tercer i quart: PP. Bonaventura Mullol i Ramon Llach.

Procurador general a Roma: P. Antoni Abella.

Econom general: P. Jaume Llach.

—La llista de subscripció per a la restauració del Temple de Santa Maria del Pi, ascendeix actualment a 15.608'95 pessetes, important les despeses fins ara 10.998'69 pessetes.

—S'ha publicat el número de «Vida Cristiana», publicació periòdica per temps litúrgics, benèida de S. S., corresponent a Pentecostès.

Porta, com de costum, un interessant sumari, en el qual hi ha les firmes de Josep Maria Llobera, Gregori Maria Sunyol, F. Cristià, Josep Tarré i altres.

—A Stuttgart s'ha obert una exposició interessantíssima d'objectes i ornament per a temples. Aquesta exposició ocupa un gran edifici aixecat exprofés. Es tancarà el dia 10 d'agost prop vinent.

En aquesta Secretaria de Cambra s'ha rebut una circular invitant a visitar-la tots aquells elements de Catalunya als quals pugui ésser l'esmentada visita d'algun profit.

—El popular orador sagrat P. Josep M. Pijoan, S. J., ha estat encarregat de fer el panegíric de Sant Fèlix, màrtir, a la parròquia major de Sabadell el dia de la festa major d'aquella ciutat.

—Un sacerdot ha donat 25 pessetes en aquesta Secretaria de Cambra per l'obra de la Propagació de la fe.

—El cardenal Gasquet que ahir va estar a Barcelona de pas cap a Roma va complimentar al nostre Prelat.

—El dilluns de la setmana entrant sortirà cap a Olot, on passarà l'estiu, el nostre venerable Prelat doctor Guillamet.

D'espectacles

L'homenatge d'amor a la infantesa que, organitzat per l'Orfeó Pirenenc al Circol Barcelonès d'Obrers de Sant Josep, i que tingué lloc el passat diumenge, fou un èxit esclatant per als organitzadors.

Els jardins de l'esmentat Circol estaven plens de gom a gom, obrint-se l'acte amb un parlament pel secretari de l'Orfeó En Miquel Gil.

Es representaren bonques funcions de titelles, que foren la diversió de la mainada; en Santi Seri va fer passar una bona estona en els molt bonics jocs de mans que el caracteritzen.

Es repartiren entre els menuts més de quatre mil banderetes catalanes i valuoses joguines i més de 500 llibres.

Fou una festa, que els veïns del districte mai deixaran de recordar.

Aquest Orfeó, inspirat per a propagar l'art choral català i a més fer actes culturals com els del diumenge passat, va fer una crida a tots els amants de l'ideal d'aquest Orfeó, a què es vagin a inscriure com a socis a fi de què amb llur col·laboració pugui realitzar co que s'ha emprès.

La Junta dona grans mercès a totes les cases que han contribuït a la festa abans esmentada.

—

Ha arribat a Barcelona, procedent de Milà, la celebrada sopran lleugera Mercè Capsir.

—

Aquesta nit celebra la funció del seu benefici al teatre Goya la eminent actriu Catarina Bàrcena.

Sardanes

Reunit el Jurat del Foment de la Sardana de Barcelona per a premiar el millor treball presentat al Concurs de les ensenyes, va acordar, donada la vàlua dels treballs «Ginesteres» i «Follets», ampliar el premi fins a 150 pessetes i repartir-lo per parts iguals entre els autors dels dos treballs esmentats.

Tal com es va anunciar a les Bases del Concurs, en la ballada de sardanes que el Foment organitza per al dissabte, dia 15, a la nit, a la plaça de l'Àngel, es faran públics els noms dels autors premiats, els quals des d'aquell instant podran recollir el premi en la forma que creguin convenient.

Excursionisme

El Jurat qualificador del concurs fotogràfic celebrat amb motiu de l'Aplec Excursionista al Monestir de Sant Benet de Bages, el proppassat mes de maig, i organitzat pel Centre Excursionista de la Comarca de Bages, ha donat el següent veredicte:

Primer premi, a la col·lecció «Déu i Pàtria».

Segon premi, a la col·lecció «Garbuix».

Tercer premi, a la col·lecció «Caminant».

Quart premi, a la col·lecció «Catalunya».

Els autors d'aquestes col·leccions, són don Francesc Casadas, don Lluís Mas, don Joan Mas i don Francesc Gavagnach, respectivament.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

LA JUNTA DEL PORT

En l'última sessió celebrada per la Junta del Port i presidida per En Rosend Bosch i Alsina, es tractà, entre altres, dels següents assumptes:

Final ordre aprovant el projecte del segon grup de les obres del segon període constructiu de les necessàries per a aparlar les avaries causades en la prolongació del dic de l'Est pel temporal de febrer de 1922 i per a consolidar-les en part, així com llurs respectius pressuposts parcials, la suma dels quals assendeix a 1.485.626'83 pesetes.

Telegrama de la Direcció general d'Obres públiques interessant la tramesa de noves dades relatives a aquest port per als estudis que al Ministeri de Foment s'estan fent per la distribució del crèdit per a subvencions consignat en pressupost.

Autorització governativa perquè provisionalment puguin soplujar-se un algun dels magatzems de carbó mineral del moll de Ponent, les parcel·les de bestiar destinades al proveïment de la ciutat.

Moviment del Port el dia 12

VAIXELLS ENTRATS:

Veler italià «Luigi Padre», de Cagonone, amb carbó.

Vapor belga «Helvetier», de Màlaga, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Aizkori Mendi», de Glasgow, amb carbó.

Vapor francès «Flore», de Lisboa, amb càrrega general.

Vapor noruec «Petrel», de Liverpool, amb càrrega general.

Pailebot espanyol «Joven Paquito», de Palamós, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Mahón», de Mahó, amb càrrega general i 28 passatgers.

Llagut espanyol «Rosa», de Vinaroç, amb càrrega general.

Goleta espanyola «Hernàn Cortés», de Torrevella, amb sal i farina.

Vapor anglès «Calderón», de La Coruña, amb càrrega general.

Berganti goleta italià «Aida», de Porto Torres, amb carbó.

Vapor anglès «Dundeé», de València, amb càrrega general.

Vapor espanyol «A. Cola», de València, amb càrrega general.

Vapor correu italià «Re Vittorio», de Gènova, amb càrrega general i passatge.

De Palma de Mallorca, hidroavió «Menorca», amb correspondència.

Vapor espanyol «Ramon», de Màlaga i escales, amb càrrega general i passatge.

Vapor espanyol «Manise», de la mar, amb peix.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor danès «Selandie», de trànsit, cap a l'Havre.

Vapor americà «Cardonia», amb fusta, de trànsit, cap a Cartagena.

Vapor espanyol «Castilla», amb càrrega general, cap a Melilla i escales.

Vapor espanyol «Cataluña», amb càrrega general, cap a Pasajes i escales.

Vapor espanyol «Cabo San Martin», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.

Vapor espanyol «Cabo Espartel», de trànsit, cap a Marsella.

Pailebot espanyol «Esperanza», amb dogues i arròs, cap a Càdiz.

Pailebot espanyol «San Juan Bautista», amb càrrega general, cap a Alacant.

Pailebot espanyol «Porto Colón», amb càrrega general, cap a Alacant i Cartagena.

Pailebot espanyol «Enriqueta», amb càrrega general, cap a Alacant.

Balandra espanyola «Hortensia», amb càrrega general, cap a Almeria i Mazarrón.

Goleta espanyola «Comercio», amb càrrega general, cap a Sant Feliu.

Vapor espanyol «Ampurdanés», amb càrrega general, cap a Roses i escales.

Pailebot espanyol «Villa de Arenys» amb càrrega general, cap a Cartagena i escales.

Llagut espanyol «Vicente Cerveró», en llast, cap a València.

Vapor italià «Sant Michele», amb càrrega general i de trànsit, cap a Nova York, via de Gandia.

Berganti goleta italià «Margherita» de trànsit, cap a València.

Llagut espanyol «Gorgonio V», amb càrrega general, cap a València.

Goleta espanyola «Estrella del Mar» amb càrrega general, cap a Mahó.

Pailebot espanyol «San Antonio», amb càrrega general, cap a Ciutadella.

Llagut espanyol «Anita Martínez», amb blat, cap a Castelló.

Pailebot espanyol «José Alberto», amb blat, cap a Palma.

Pailebot espanyol «Gorgonio II», amb càrrega general, cap a València.

Llagut espanyol «Amalia», amb blat, cap a València.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor suec «Figlia», en llast, cap a Marsella.

Vapor noruec «Dictator», de trànsit, cap a València.

Vapor espanyol «Tirso», amb càrrega general, cap a Cartagena i escales.

Vapor italià «Ansaldo San Giorgio III», amb càrrega general i de trànsit, cap a Gènova.

Vapor espanyol «La Guardia», amb càrrega general, cap a Cette.

Berganti goleta italià «Arno», en llast, cap a Bastia.

Berganti goleta italià «Carolina», en llast, cap a Golfo.

Cap a Palma de Mallorca, hidroavió «Menorca», amb correspondència.

Vapor espanyol «Mallorca», amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor americà «Cardonia», amb càrrega general, cap a Cartagena.

BORSA DE BARCELONA

13 de juliol de 1922

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Bèrsa i el Mercat lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 63'60 a 63'90, Alacants de 63'40 a 63'60, i Plates a 44'30.

A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 64'00 a 63'75, Alacants de 63'60 a 63'40, Andalusos de 50'90 a 50'70, Cáceres variable a 33'80, Colonials a 64'15 i a 64'00, i Docs de 18'90 a 18'70.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 7 %, «1921», * a 98'75.
Barcelona Traction and Light Power 7 %, * a 105'00.
Barcelonesa de Navegació 6 %, * a 72'75 i 72'25.
Obligacions Espanyola Colonització 6 %, * a 95'00.
Elèctrica del Cinca 6 %, a 84'00.
Grans Molins Bascos 6 %, * a 89'50.
Acers Sant Martí 7 %, * a 97'50.
Mines de Potassa «Súria» 7 %, * a 101'00.
Trasatlántica 6 %, «noves», a 101'65.
Teneria Moderna 7 %, * a 98'00.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers

París, xec, publicat	53'20
Londres, xec publicat	28'55
Berlín, xec.	1'65
Viena.	0'04
Roma, xec.	29'30
Gènova, xec.	00'00
Zurich, xec.	123'15
Nova York, xec.	6'43
Corones suoques, París.	303'50
Corones suoques, Londr.	168'15

Deutes Estat

Interior	A.	69'60
»	B.	69'50
»	C.	69'60
»	D.	69'60
»	E.	* 69'65
»	F.	69'60
»	G.1 H.	70'00
Exterior	A.	86'10
»	B.	86'20
»	C.	86'00
»	D.	86'15
»	E.	85'00
»	F.	85'05
»	G.1 H.	87'00
Amortit. 5 %	A.	95'60
»	B.	96'10
»	C.	96'90
»	D.	* 95'50
»	E.	95'80
»	F.	* 95'50
Amortit. 5 %	A.	96'70
»	B.	* 96'20
»	C.	95'70
»	D.	* 96'00
»	E.	* 94'50
»	F.	* 95'40

Tresor v. 5 % Juliol 1922 A 000'00
» » » B 000'00
» » gener 1924 A 103'00
Tresor v. 5 % gener 1924. B103'00
» » febrer » A103'50
» » » » B103'85
C. de Emis. 5 % * 79'35

Ajuntaments i Diputacions

Municipal 1909		77'25
» 1904		* 77'00
» 1908		* 77'50
» 1908	A.	* 78'50
» 1906	B.	78'25
» 1906	C.	* 78'50
» 1907	D.	* 77'25
» 1912	B.	* 76'75
» 1912	C.	* 73'25
» 1912	F.	73'00
» 1918	B.	76'75
» 1916	E.	* 76'75
» 1917	E.	75'65
» 1918	E.	76'75
» 1912	E.	76'75
Ensanxe 1899		93'75
» 1907		* 94'25
» 1913		84'00
Bonos Reforma		80'50
Diputació	A.	* 78'50
»	B.	* 78'00
»	C.	* 78'00
Mancomunitat C.		72'00
» 1920		71'00
Caixa Crèdit Com.		* 70'50

Obligacions

Port de Barc 1905	* 89'75
» » 1906	* 89'50
» de Melilla	* 100'00
Port de Sevilla	* 92'75
Port Gijón Musel	* 95'00

Ferrocarrils i tramvies

Nord Esp. 1.ª s.	* 60'35
» » 2.ª s.	* 58'00
Pamplona nac.	57'65
Prioritat Gt. nac.	61'15
Asturies, 3.ª hip.	* 57'00
» Lleida Reus	61'25
» Segovia	70'50
E. Almansa	72'50
» Almansa s.	60'25
» » no s.	* 48'35
» Sant Joan.	* 61'50
» Alsasua.	* 79'00
» Osca a F.	74'35
Alacant 1.ª hipot.	56'00
» A.	* 89'50
» 2.	74'75
» C.	67'00
» D.	* 70'00
» E.	* 72'75
» F.	80'50
» França 1884	* 49'25
» » 1878	* 47'25
» Directes	* 45'00
Orense A. B. C.	31'00
» G i H. prior.	* 57'50
M.-Các. i Portugal	33'75
Ciot a Girona.	* 54'00
» » 2.ª hip.ª	* 86'00
Andalusos. 1.ª 5 %	50'85
» 2.ª 5 %	52'00
Aux. F.-C. Bessaim	* 95'00
Gral. Tranvies 6 %	* 77'00
» » 5 %	* 93'50
Tranv. St. Andreu	* 73'00
F.-C. Sarrià, 6 %	* 102'15
F.-C. Catal. 5 %	86'00
F.-C. Catalans 6 %	95'50

Aigua, Gas i Electricitat

B.ª Elect. 1900.	* 96'00
» 1907.	* 79'50
» 1912.	83'50
» 1913.	83'00
» 6 %	93'25
Aigües Barna. 5 %	* 79'50
Catalana Gas E.	* 69'50
Catalana Gas F.	* 69'50
» » Bons	* 84'50
Mallorquina.	106'25
Energia Elect. 5 %	* 85'50
» 6 %	92'00
Bonos R.ª » 6 %	90'50
Produ. Forces M.	84'50
Reg. Llevant 6 %	87'50
Hisp. Amer. d'E. 6 %	92'00
» » Bons	89'75

Varies

Trasatlántica 4 %	63'00
Canal Urgell.	* 61'25
T. Filipines 1908	* 99'00
Asland 6 %	* 97'50
» 7 %	* 102'25
Foment d'Obres.	* 81'00
Unió Vidrera.	* 90'00
Carbons Berga.	* 62'00
R. Regants Ebre.	* 83'00
Const. Naval 6 %	* 87'50
Const. i Pavi. 6 %	* 68'00
Ast. Cardona 6 %	* 80'00
G. Regadius 6 %	* 81'00
Mecànics Vellutera 6 %	* 95'50
A. Forns Andalusia 6 %	* 96'50

Accions Bancs

Banc Barcelona, pts.	* 55'00
Banc d'Espanya.	* 517'00
Banc de Terrassa.	* 11'00
Crèdit i Docks.	189'00
Banc Hisp. Colonial	* 326'85

Varies

F.-C. Nord pts.	* 320'50
» Alacant pts.	316'00
» Andalusos.	50'80
Huil.ª Espanyola.	* 150'00
» A. Aragó, ord.	* 200'00
» » pref.	* 99'00
C. Hisp. A. Elect. s. A.	* 126'50
» » » s. B.	* 123'00
Espanya Industrial	* 120'00
General Telèfona.	85'50
Peninsular Telèfona	79'50

Estrangeres

Banc E. Río Plata.	* 222'50

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi per a guia del llegidor.

Cotització: Francs, 53'20; **suïssos,** 123'15; **belgues,** 50'55; **lliures,** 26'55; **lires,** 29'30; **dolars,** 6'43; **marcs,** 1'65 i **corones,** 0'04.

DARRERA SESSIÓ. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es fa de Nords a 63'80.

Diferències de les operacions a terme

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es puja 0'45 de Nords i d'Alacants.
De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es baixa 0'10 de Nords.

REBLEI

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÁFICA

TELEGRAMES OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	13.26	00.00	13.33	00.00		00.00
Futurs:						
Juliol	12.93	12.98	12.93	00.00		12.96
Octubre	12.47	12.53	12.46	00.00		12.48
Gener	12.10	12.16	12.10	00.00		12.12
Març	11.96	12.02	11.96	00.00		11.98
Maig	11.83	11.90	11.83	00.00		—

Alexandria	Obriment ahir	Obriment avui	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs			Nov.	18.75	00.00	00.00
»			Gener.	18.80	00.00	00.00
»						

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	22.15	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Juliol	21.89	—	—	00.00
Octubre	21.94	21.95	21.90	00.00
Desembre	21.81	21.84	21.78	00.00
Gener	21.50	21.55	21.46	00.00
Març	21.38	21.46	21.34	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	22.00			00.00
Futurs:				
Juliol	21.80			00.00
Octubre	21.45	00.00		00.00
Desembre	21.25	00.00		00.00
Gener	21.05			00.00
Març	20.87			00.00

Barcelona, 12 de juliol de 1922.

Accidents marítims

NOTES DEL LLOYD

Liverpool, 9. — El vapor anglès «Comanchee», en viatge de Salarie a Manchester, encallà ahir tarda al Revetment, però fou remolcat pel «Storn Cock», i entrà al riu.

El vapor anglès «Laertes», procedent de Batàvia, topà amb «Wallasey Cattle Stage», anit passada, tenint avaries.

Adén, 7.—Ha estat extingit el foc que tenia a les carboneres el vapor anglès «Clan Lindsay». Sembla que no ha tingut avaries. Segueix el seu viatge cap a Anglaterra.

Port Said, 7. — El vapor anglès «Bolton Castle», ha reparat les avaries que tenia a les màquines i ha continuat el seu viatge.

Quebec, 7. — El vapor anglès «Alredale», que va topar amb el vapor «Orthia», té importants avaries. Demà entrarà al dic Lewis.

Buenos Aires, 7. — El vapor anglès «Euclid», que havia encallat, podrà surar sense auxili, en pujar la marea.

Falmouth, 9. — El vapor anglès «Girasol», en viatge de Fowey a Larne, amb càrrega de pisa, perdé la hèlix nit passada davant de Lizard, ha estat remolcat avui aquí pel vapor «Pyrope».

Scilly, 8.—El vapor italià «Concordia», ha entrat a Morents Bay, on espera remolcadors. Fou sorprès prop del Far del Llop per un temporal.

Nova York, 8. — El vapor holandès «Nieuwe Amsterdam, que anava a sortir cap a Rotterdam, ha tingut foc a la bodega de proa. Els bombers l'extingiren.

Newport, 10. — El vapor grec «Evangelos», en arribar ahir de Cardiff, varà al riu, davant de la nova entrada del moll Alexandra. Amb l'auxili dels remolcadors pogué surar i aleshores topà amb els molls, tenint avaries.

Perth, 10.—El vapor anglès «Hounslow», ha arribat de Fremantle amb foc a les carboneres. Caldrà descarregar les mercaderies.

Buenos Aires, 8. — El vapor anglès «Euclid», que havia varat, n'ha sortit sense avaries, continuant el viatge.

Falmouth, 9.—El vapor «Uskworth», en viatge de Penarth a Bordeus, recollí el vapor italià «Concordia», que, amb càrrega de carbó i en viatge de Cardiff a Spezia, havia perdut les hèlixs. Amb l'auxili dels remolcadors «Triton» i «Victòria», entrà al port.

Toquio, 8—El vapor japonès «Ujina Maru», amb càrrega de fusta, encallà a Shiriusu, prop del Sap Soya. Li han estat tramesos auxilis. — El vapor japonès «Naniwa Maru», amb càrrega de carbó, encallà a Shikotsosaki, prop de Kamaishi, navegant tot seguit.

Brixham, 10. — El yacht a motor «Commodore Trunnion» ha varat a la badia de Lowlandman.

EL TRACTAT AMB FRANÇA

La Cambra Oficial d'Indústria ha remès en aquesta data, als caps de les minories parlamentàries el següent telegrama:

«En arribar a coneixement d'aquesta Cambra d'Indústria que el dia 15 del corrent es posa en vigor el conveni amb França, li reitera tot el que ha tingut l'honor de manifestar-li en el nostre escrit de 28 de juny últim, pregant-li novament que interpel·li al Govern per considerar lesionats interessos producció espanyola dit conveni. — President, comte de Caralt.»

Anuncis oficials

CREDIT I DOKS DE BARCELONA

Fent ús de la facultat que li concedeix l'article 31 dels estatuts, el Consell d'Administració d'aquesta Societat ha acordat distribuir a les accions un dividend actiu de tres pessetes per acció (impostos a deduir), a compte de les utilitats el present exercici, el qual serà pagat des del dia 17 de l'actual, a les hores de caixa, mitjançant remesa del cupó número 20, uer al cobrament del qual es facilitaran les corresponents factures en el domicili social, passatge del Comerç, 7.

Barcelona, 11 de juliol de 1922. — El sots-administrador, Josep Maria Tallada.

Banca Tusquets, S.A

CANVI — VALORS — CUPONS

Rambla del Centre, número 9

Els catalans a Lourdes

UNA AL·LOCUCIO DE L'ABAT DE MONTSERRAT

L'abat de Montserrat, P. Marcet, ha publicat la següent al·locució:

«Montserrat i Lourdes són dos noms que la pietat mariana ha fet cèlebres a tot el món, i que es troben enllaçats amb relacions íntimes, alguna de les quals ha precedit de molts segles a les meravelloses aparicions de la Verge Santíssima a la benaurada Bernardeta.

Allí, a l'antiga església parroquial hi era establerta la nostra antiquíssima Confraria de Montserrat, del gremi de picapedrers d'aquella vila, els quals, vencent els perills i dificultats que llur passatge oferia a les cimes pirenenques, vénen cada any en devota pelegrinació a venerar la nostra Madona en sa Muntanya de Montserrat.

Ni rastre potser en quedaria d'aquella devoció montserratina a Lourdes, si l'actual degà Mr. Forcade, en edificar la nova església, no l'hagués recordat amb la inscripció que s'hi llegeix en una de les capelles.

Mes la Moreneta no hi té altar encara, ni la seva sagrada Imatge hi és venerada...

Veu's aquí, doncs, devots catalans, que nosaltres desitgem vivament que allí s'hi veneri la nostra Moreneta, renovant l'antiga tradició de Lourdes; i per això, amb el beneplàcit de l'esmentat senyor Degà, hi volem portar la imatge i l'altar.

El proper setembre, ajudant Déu, anirem amb el II Romiatge Català de Tardor a la ciutat de Lourdes, per a benetir i regalar a aquella parròquia una formosa imatge de la nostra Regina; i en un altre romiatge, si en aquest no és possible, s'hi col·locarà l'altar, en el qual, acompanyant la Madona, hi haurà d'haver el patró d'Espanya i antic compatró de la Confraria montserratina de Lourdes, Sant Jaume, i el nostre gloriós Sant Jordi.

Així, en el temps avenir, els catalans que anem a la ciutat de les aparicions, podrem fer efectiva la nostra devoció, postrant-nos als peus de la gloriosa Moreneta, la qual, com des de la seva Santa Muntanya escolta les nostres pregàries, escoltarà també els precs de tots els romiatges catalans des de son altar de la parroquial de Lourdes.

A tots els qui sentiu el vostre cor lligat per l'amor de la celestial Moreneta i que desitgeu la difusió cada dia creixent del seu culte i devoció, us convidem a acompanyar-nos a Lourdes en aquelles diades, per tal de fer pública manifestació del nostre amor montserratí i de la nostra pregona pietat catalana.

I a tots aquells que els vostres quefers o obligacions us retinguin a Catalunya en la data del Romiatge de Tardor, us preguem la gràcia de caritat de l'òbol que faci ben col·lectiva l'ofrena que en nom de Catalunya anem a fer a la parroquial de Lourdes.

Antoni M. Marcet, Abat de Montserrat.»

Espectacles

TEATRE TIVOLI

Telèfon 5060 A. Grandiosa Companyia de vodevil i grans espectacles

BERGES-SANTPERE

Aquesta nit, a les deu. 124 representacions de la tragicomèdia popular catalana, evocació de la vida barcelonina de l'any 1840, en tres actes i un epíleg (sis quadros), escrita per Amichatis i Mantua,

BAIXANT DE LA FONT DEL GAT O LA MARIETA DE L'ULL VIU

Creixent èxit. L'obra del dia.—Demà, tarda, a preus populars, el celebrat vodevil en tres actes, LA PRIMERA VEGADA. Protagonista: el popular actor Pep Alfonso. Nit, BAIXANT DE LA FONT DEL GAT.—Dissabte, tarda, a preus populars, estrena en aquest teatre, d'UNA DONA EN COMANDITA, vodevil en tres actes, de Portusach i Poal Aregall. Nit, i diumenge tarda nit, BAIXANT DE LA FONT DEL GAT. Es despatxa a comptaduría.

Teatre de Novetats

COMPANYIA COMICO-DRAMATICA

ALBA-BONAFE

Avui, dijous, a les deu de la nit: PRIMERA FUNCIO A PREUS ECONOMICS. Butaca platea amb entrada, 2'50 pessetes. La comèdia en tres actes LA SEÑORITA ANGELES. — Demà, nit, preus econòmics EL FARU. — El dissabte, BENEFICI de MARIA F. LADRON DE GUEVARA. Tarda: LA LOCA AVENTURA. Nit: EL GENIO ALEGRE.

ELDORADO

Companyia Velasco Sarsueles i Revistes

Avui, dijous, a les deu de la nit: Moda selecta. Magnífic programa. El divertit entremés **LA NIÑA DE JUANA O EL DESCUBRIMIENTO DE AMERICA**, i 29 representació de la formosa revista en 12 quadros, bonic espectacle de grandiós èxit, **ARCO IRIS**. — Demà, divendres, tarda: Matinée popular, amb un preciós programa: L'obra en dos actes LA TIRANA i LA SEÑORITA DEL AÑO. Totes les nits, el gran espectacle ARCO IRIS.

TEATRE COMIC

Nit, a tres quarts de deu. Primer: «Música clàsica»; segon: «La guardia amarilla»; tercer: la revista de grandiós èxit, original de Manuel Fernández, i música del mestre Joan A. Martínez

Que és gran Barcelona!

amb sis quadros, d'assumptes d'actualitat. Present de formoses flautes a tots els concurrents.

PALACE CINE

SALO DE MODA

Avui, dijous, dia 13. Nit. Magnífics programes. Grans estrenes: ODISEA D'UN DESHAUCI; EL CASTIG DE LA PROMESA; PART ETIENNE, el colossal film de la cèlebre marca «Goldwin»; SICERITAT, per l'eminent artista Will Rogero; DOMADOR DE FERES. — Dilluns i dimarts, grans programes a benefici dels empleats d'aquest Saló.

Diorama

Selecte programa per avui: «La novel·la d'un príncep» (Programa Paramount); «El seu gran campionat», segona jornada; «Astúcies femenines»; «Una planxa», còmica de gran broma. Demà, insuperables estrenes, entre elles «Un gallina valent», per Douglas Fairbanks.

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda

Notable sextet Jordà-Moltó. — «El boxador», pel simpàtic artista William Russell; «Sabatetes», gran represa del Programa Ajuria, per Dorotty Gish; «Lectura interrompuda», còmica; «Lealtat contra perfídia».—Dilluns i dimarts, grans sessions a benefici dels empleats d'aquest Saló. Programes escollits i variats.

TEATRE D'ART

ESTUDI CIRERA

Salmeron, núm. 175. Telèfon 206 G

Cinc sessions Mercè Nicolau

Primer actor i director Enric Giménez

El dissabte, 15 de juliol, a les deu de la nit. Tercera sessió. Estrena en català de l'obra en tres actes de Maeterlink

MONNA VANNA

Intermedis musicals pel Quintet Alió. Venda de localitats a l'Estudi Cirera i al Centre de localitats de la Plaça de Catalunya.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

Avui, dijous, grandiós i extraordinari programa, amb quatre magnífiques estrenes: DOMADOR D'ANIMES, meravellós argument, interpretat per les grans artistes Sara Kormendy i Gabriel Rajnoy; SINCERITAT, formosa comèdia dramàtica de la marca Goldwyn, magistralment interpretada pel famós artista Wil Rogers; EL CASTI CDE LA NUVIA, divertida pel·lícula de gran broma; L'ODISEA D'UN DESAHUCIAT, còmica, de broma contínua. Tarda i int, esplèndid programa. — El dilluns i el dimarts vinents, dos grandiosos i extraordinaris programes a benefici dels empleats d'aquesta Saló.

PARC

Avui, dijous, a les deu de la nit, BOXA

1.r: VALLESPIR (R.) contra BALME

2.n: SANCHO contra ROGER

Semifinals del torneig pès lleuger

3.r: ALBERT contra DESPRADAS

4.t: VILLAR contra RIPOLL.

ENTRADA UNA PESSETA

Venda d'entrades i cadires al centre de localitats de la Plaça Catalunya.

NOTA: Un cop començada la vetllada, el públic no tindrà dret a reclamacions.

LA RABASSADA

Gran PARC D'ATRACCIONS amb les sensacionals Muntanyes Russes i altres Atraccions. Elegantíssim RESTAURANT, amb coberts a 15 pessetes i a la carta. Diàriament, auto-cars a Can Gomis (final de l'Avinguda de la República Argentina), amb sortides cada hora, des de les dotze del migdia a les dotze de la nit. Pujada, 2 pessetes. Baixada, 1'50. **Establiment obert fins a la una.** — Tel. G. 8334.

TURO PARK

PARC DE MODA

Avui, nit, extraordinari festival a benefici de la Caixa de Germanor de

L'Associació Catalana de la Premsa

Esplèndida il·luminació. Concert per diverses bandes de música. Sardanes per la cobla «Barcino»; «Ball de Bastons» de la Casa de Família; balls populars per l'Esbart de Dansaires del Casal Nacionalista de la Barceloneta. Extraordinari castell de focs artificials amb sorprenents combinacions. Gran Cascada lluminosa i preciosa al·legoria apoteòsica vivent de la Premsa Catalana. A la una, sorteig de valuosos objectes d'art. Concert per l'Orquestra Vienesa a la terrassa del Restaurant. Coberts a 7'50 pessetes i a la carta. ENTRADA DE PASSEIG UNA PESSETA. Queden nuls per a aquesta nit els pases de favor i seran vàlids els carnets de totes les associacions periodístiques de Barcelona.

NOTA: Demà, grandiós festival del 14 de juliol amb esplèndid programa.

Fronto Principal Palace

Avui, dijous, nit, a un quart d'onze, escollit partit a cistella. VICENTE I EMILIO contra GARAGARZA, PALAU i ICHAZO.

EDEN CONCERT

Exit enorme dels quatre nous debuts.

BIBLIOTECA CATALANA

Arran del Cingle

novel·la

per Josep Morató

—

Preu 2'50 pessetes

ENCICLOPEDIA CATALANA

—

Nacionalisme

Textos extrets dels llibres, escrits i discursos de N'Enric Prat de la Riba. Tria, sistematització i pròleg per A. Rovira i Virgili

Relligat en tela 2 Ptes.

L'EDUCACIÓ FÍSICA

és una gran conquesta moderna, però...

Totes les coses, per bones que siguin, tenen el seu però

CAIGUDES, CONTUSIONS, FERIDES...

Aigua Oxigenada VOLCÁN

NO ESPEREU A QUE S'INFECTIN

Demaneu-la en les principals farmacies

Dipositaris:

J. URIACH I Cª • Bruch, 49

Mobles artístics de JONC i mèdula

Fàbrica sense sucursal

Passeig de Gracia 115

Barcelona

Manufacture Parsienne

Enseña a la Pilarica
esta carica tan pura
y enseguida dirá:
«Tu usas Crema PECA CURA.»

JOVENTUT PERPETUA

Sabó, 1'50.—Crema, 2'50.—Polvos, 2'50.—Aigua cutánia, 5'50. Aigua de Colònia, 3'50, 5, 10 i 16 ptes. segons frasc. Loció per al cabell, 4'50, 6'50 i 20 ptes. segons frasc.

Darreres creacions

Productes sèrie «IDEAL»

ACACIA, Mimosa, GINESTA, Rosa de Jericó, ADMIRABLE, Matinal, CHIPRE, Rocío Flor, ROSA Vértigo, CLAVELL, Muguet, VIOLETA, Jazmin.

Sabó, 3.—Polvos, 4.—Loció, 4'50, 7'50 i 20 ptes. segons frasc. Essència per al tocador, 18 pessetes frasc amb estoig.

CORTÉS GERMANS - BARCELONA

Catarro dels nois

L'Anti-catarral BORBONET, és el veritable específic acreditat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de tota mena de tos de les criatures.

Dipòsits: Farmàcia de l'autor, Carders, 44; Doctor Andreu i J. Viladomat, Rambla de les Flors

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que'n necessita per a fer-les

Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

PER A L'ISTIU

Res més útil i pràctic que uns binocles de campanya. Uns binocles son el més fidel company per a tota classe d'excursions, es l'únic que pot portar-nos on ni la vista ni les cames poden arribar, i quan reuneix les condicions de perfecció i baratura és fa quasi indispensable. Això ofereix

La Optica Medical

un binocle «tourista» estoig cuiro correetja per a posar en bandolera i amb un augment de

5 vegades

pel limitat preu de

35 PESSETES

Carles Tutusaus - Fabricant

BOQUERIA, 22 - BARCELONA

Vendes

COPIES Circulars

reproduïdes en l'aparell MULTIGRAPH

LES MES PERFECTES

Casa Garcia Suarez

38, Rambla Catalunya

Telèfon 4386 A.

TERRENYS

els millors de Santa Coloma de Gramanet. 1 torre al poble de Dos Rius. Raó: Sant Pau, 70 «CRUZ BLANCA».

Joies d'ocasió

Safates i serveis de plata, a pes. Compro or, plata, platí, brillants i perles.

Joieries de J. Núñez

Rambla de les Flors, 8 A

i Cardenal Casañas, 8.

PHILIPS

LES MILLORS LAMPARES PER A AUTOMOBILS

Existències en tots els tipus

MAGATZEMS DE MATERIAL ELECTRIC

carrer Gravina, 8, i carrer de Mallorca, núm. 198.

Lloguers

Pianos de lloguer de vàrios preus. Bruch, n.º 78, entresol. C. BIEGER